

Stichting Stimuleringsfonds Creatieve Industrie
Financiële jaarverantwoording
2019

Inhoudsopgave

Voorwoord Raad van Toezicht bij het Jaarverslag 2019	4
Bestuursverslag 2019.....	5
1. Terugblik 2019	6
1.1. Tussentijdse reflectie op het beleidsplan 2017-2020	6
1.2. Ontwikkeling van de organisatie.....	7
1.3. Samenwerking rijkscultuurfondsen in 2019.....	7
2. Financiën	10
2.1 Financiële ontwikkelingen en exploitatieresultaat.....	10
2.2 Begroting	13
2.3 Apparaatskosten (APK).....	14
2.4 Risicobeheersing en reservevorming 2017-2020.....	14
3. Resultaten subsidies en programma's.....	17
3.1 Subsidieregelingen.....	17
3.2 Interdisciplinaire regelingen.....	22
3.3 Programma Internationalisering Ontwerpsector	24
3.4 Regelingen gericht op activiteiten van culturele instellingen	27
3.5 Samenwerkingsregelingen	30
3.6 Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp	33
4. Kwaliteitszorg.....	35
4.1 Governance Code Cultuur, Gedragscode Cultuurfondsen, AVG, Code Culturele Diversiteit en Fair Practice Code.....	35
4.2 Evaluatiesystematiek	36
4.3 Impact-meting	37
4.4 Onderzoek door of in opdracht van fonds voor beleid en gegevensverzameling....	37
4.5 Bezwaren en klachten	37
4.6 Wob	38
5. Zichtbaarheid	39
5.1 Open fonds	39
5.2 Bereik 2019	39
6. Organisatie	43
6.1 Raad van Toezicht	43

6.2	Bestuur	44
6.3	Interne besluitvorming	45
6.4	Wet normering topinkomens (WNT)	45
6.5	Personeelsbeleid	45
6.6	Diversiteit en het Stimuleringsfonds	45
6.7	Personeelsvertegenwoordiging (PVT)	46
6.8	Selectiecommissie.....	46
6.9	Adviseurs.....	46
	Bijlagen bij bestuursverslag 2019	47
I.	Kerngetallen 2019	48
II.	Overzicht samenwerkingsverbanden en regelingen fondsen	51
III.	Jaarrekening 2019.....	54
	Balans per 31 december 2019.....	54
	Exploitatierekening over 2019.....	55
	Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019	56
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	84
IV.	Kwantitatief activiteitenoverzicht	88
	A. Aantal ontvangen aanvragen en honoreringen in aantallen en bedragen	88
	B. Vastgestelde en nog vast te stellen subsidies	92
	C. Bezwaren	92
	D. Georganiseerde activiteiten/bereik.....	93
	E. Kwantitatieve gegevens projectsubsidies Internationaal Cultuurbeleid.....	96
	Rapport van feitelijke bevindingen	108
V.	Eindverantwoording projectsubsidies	109

Voorwoord Raad van Toezicht bij het Jaarverslag 2019

Het was een bewogen jaar voor het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Beter gezegd, 2019 was het jaar ter voorbereiding van de bewegingen die nog gaan komen. Het advies van de Raad voor Cultuur over ons werkveld, inclusief belangrijke verschuivingen in de financiering van de Culturele Basisinfrastructuur, beleidsvoornemens van onze minister, een steeds internationaler takenpakket van het Stimuleringsfonds en groeiende interesse uit het veld om creativiteit in te zetten voor maatschappelijke vraagstukken. Allemaal beweging in 2019.

De samenleving realiseert zich kennelijk dat traditionele werkwijzen niet voldoende zijn om de complexiteit van de problemen in de zorg, in het onderwijs, maar ook in lokaal bestuur te doorzien en uit hun impasses te trekken. Creatieve geesten worden steeds vaker gevraagd om andere invalshoeken en perspectieven in te brengen.

Dit brengt het fonds ook in de positie om echt te 'stimuleren'. De makers, de professionals uit de architectuur, de vormgevers, de digitale creatievelingen, ze zoeken naar manieren om professioneel te excelleren en bruggen te bouwen om samenwerking met anderen op te zetten. Het ondersteunen en stimuleren van dit soort processen is geen eenvoudige zaak. Ook het fonds zelf, de organisatie en de medewerkers moeten continu scouten, bijleren, nieuwe samenwerkingen zoeken. Maar beleid bedenken en schrijven is één ding, beleid uitvoeren is een ander. Het Stimuleringsfonds is een uitvoeringsorgaan. In 2019 heeft de organisatie daarom ook niet stilgezeten. Onder leiding van de directeur heeft het team zich ingespannen om een professionaliseringslag te maken en aan te sterken voor een nieuwe beleidsperiode.

Voor de Raad van Toezicht hebben al deze veranderingen ook gevolgen. In tijden van verandering is zowel afstand als betrokkenheid nodig. Als toezichhoudend orgaan ziet de Raad haar taak vooral in het bevragen en monitoren van ontwikkelingen, zodat het fonds de goede dingen doet en deze op de juiste manier uitvoert. Daarom werd na uiteenzetting van de beleidsvoornemens van de minister, de vraag gesteld waar de uitdagingen zitten, welke indicatoren aangeven dat we op de juiste weg zijn en welke indicatoren helpen om bij te houden of het proces op de juiste wijze verloopt. De visitatiecommissie en de evaluaties vanuit het veld zijn positief over het Stimuleringsfonds. Dat geeft aan dat we veel goeds uit het verleden mee kunnen nemen. Het jaar 2019 was voor de Raad van Toezicht daarom ook een periode om te leren uit voorgaande jaren en zich voor te bereiden op een nieuw professioneler toezichtinstrumentarium.

De Raad volgt de principes van de Governance Code Cultuur, die in 2019 in een aangepaste vorm verscheen. Dat was ook een goede aanleiding om alle aanbevelingen uit die code nog eens in een zelfevaluatie mee te nemen. De Raad is in 2019 in totaal zeven keer met het bestuur in vergadering geweest, de auditcommissie vier keer, waarvan één keer met de accountant, de remuneratiecommissie één keer. Van alle bijeenkomsten zijn verslagen, besluitenlijsten en actielijsten opgesteld en goedgekeurd.

Volgens het rooster van aftreden, zijn twee leden afgetreden en twee nieuwe leden, waaronder de voorzitter, benoemd. Een zelfevaluatie en bijscholingsactiviteiten zijn in voorbereiding en zullen begin 2020 worden uitgevoerd, evenals de effecten van de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht die naar verwachting in de loop van 2020 in werking treedt.

Yasemin Tümer
voorzitter Raad van Toezicht
januari 2020

Bestuursverslag 2019

1. Terugblik 2019

Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie blijft onverdroten werken aan het verdiepen en versterken van de ontwerpqualiteit binnen en vooral ook tussen de disciplines architectuur, vormgeving en digitale cultuur. Het Stimuleringsfonds kende in 2019 tien subsidieregelingen, een aparte procedure voor ondersteuning van buitenlandse presentaties voor makers en een regeling in samenwerking met het Nederlands Filmfonds (Immerse\Interact). Naast de deelregelingen en het flankerend beleid speelt het programmahuis (programma Internationalisering Ontwerpsector, Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp en het tijdelijke Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte) een cruciale rol in het agenderende vermogen van het fonds.

De visitatiecommissie oordeelde eind 2018 positief over het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en stelt onder andere:

‘Het Stimuleringsfonds is een sterke, lerende organisatie met een krachtige directeur en een open bedrijfscultuur. Het fonds heeft een sterke positie bij de verschillende disciplines in de creatieve industrie, die in algemene zin positief zijn over het fonds. Het fonds is agenderend, open, toegankelijk en hanteert de menselijke maat bij aanvragen. De interne organisatie functioneert goed, met betrokken medewerkers. De verschillende regelingen en programma’s worden regelmatig geëvalueerd. Het fonds heeft een heldere procedure voor het behandelen van de aanvragen.’

Die constatering van de visitatiecommissie is natuurlijk zeer verheugend en volgde kort na het langverwachte sectoradvies van de Raad voor Cultuur. De Raad voor Cultuur kwam tot zes aanbevelingen voor de ontwerpsectoren:

1. Versterk de infrastructuur.
2. Faciliteer en financier ontwerponderzoek.
3. Stimuleer de in- en doorstroom van startend talent.
4. Benut de potentie van de ontwerpsector bij de aanpak van maatschappelijke vraagstukken.
5. Zorg voor een beter beheer en behoud van het ontwerperfgoed.
6. Bouw voort op internationalisering.

Het Stimuleringsfonds onderschrijft deze zes aanbevelingen voor de ontwerpsectoren en verbindt die waar mogelijk met de activiteiten die het fonds uitvoert. In de tweede helft van 2018 is de instellingssubsidie aan het Stimuleringsfonds verhoogd ten behoeve van het intensiveren van de activiteiten op het gebied van talentontwikkeling, vernieuwing en internationalisering. De organisatie is daardoor in 2019 uitgebreid en er zijn nieuwe (tijdelijke) regelingen opgezet zoals de Open Oproep Ruimte voor Talent en de Deelregeling Upstream: Music x Design.

1.1. Tussentijdse reflectie op het beleidsplan 2017-2020

In het beleidskader 2017-2020 van de minister van OCW is benadrukt dat van het Stimuleringsfonds een sectoroverschrijdende aanpak wordt verwacht die de samenwerking met private en publieke partijen in binnen- en buitenland opzoekt. Waar de nadruk in de eerste beleidsperiode 2013-2016 van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie heeft gelegen op de subsidieregelingen en de opzet, start en de uitvoering van het programmahuis, maakt het fonds momenteel een professionaliserings- en verdiepingsslag. Dat wordt goed zichtbaar in het programmahuis. Vertrekpunt van de programma’s van het Stimuleringsfonds is dat ontwerpkracht een belangrijke bijdrage kan leveren bij de aanpak van transitievraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld water, klimaat, mobiliteit, migratie, verstedelijking, energie, zorg en onderwijs. Die opgaven zijn complex en gelaagd en vragen juist daarom om een multidisciplinaire en maatschappelijk inclusieve benadering. Ontwerpkracht kan daarin een grote rol spelen.

In dit jaarverslag is een eindrapportage opgenomen over het tijdelijke Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte. Samen met de resultaten uit de deelregelingen en de andere programma’s geeft dit jaarverslag daarmee kwalitatief en kwantitatief inzicht in de resultaten en de impact van de activiteiten van het Stimuleringsfonds in 2019.

Daarnaast worden op stimuleringsfonds.nl/nl/het_fonds/organisatie/jaarverslag/ vijf bijzondere projecten en makers uit 2019 geportretteerd in korte films.

In hoofdstuk drie van deze jaarverantwoording worden de resultaten per deelregeling en per programma specifiek toegelicht. In 2019 heeft het fonds 1.741 aanvragen in behandeling genomen (1.827 in 2018). In 2019 zijn in totaal 706 aanvragen (674 in 2018) toegekend voor € 12.857.286. Na prioritering kregen 51 positief beoordeelde projecten geen

subsidie. Het daarmee gemoeide bedrag bedroeg € 1.088.095. De helft hiervan had betrekking op aanvragen binnen de Deelregeling Vormgeving. In onderdeel III van de jaarverantwoording zijn de kwantitatieve gegevens van alle aanvragen opgenomen.

1.2. Ontwikkeling van de organisatie

Het Stimuleringsfonds is een zelfstandig bestuursorgaan. Een jonge, open, lerende en inclusieve organisatie die sterk is geworteld in de creatieve industrie en intensief contact heeft met de achterban. Het fonds streeft naar diversiteit in team, activiteiten, partners en publieksbereik. In 2019 werd ook de tweede editie van 'Bring it on!' georganiseerd, een open dag waarop het fonds laat zien waar het voor staat, het jaarverslag en bijbehorende korte films presenteert en wat de plannen zijn. In het najaar van 2019 organiseerde het fonds drie 'Denk je mee'-sessies waarin het veld werd gevraagd input te leveren voor de beleidsplannen voor de periode 2021-2024.

De deelregelingen van het fonds staan onder leiding van de coördinatoren; zij worden bijgestaan door stafmedewerkers die meestal op meerdere regelingen binnen het fonds en binnen de programma's werken. De drie grote complexe programma's (programma Internationalisering Ontwerpsector, programma Talentontwikkeling en de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp) zijn in handen van drie programmaleiders. Van hen wordt bij de uitvoering van de programma's een analytische, initiërende en verbindende rol tussen makers, bedrijven en instellingen verwacht.

In het kader van het nieuwe organisatie- en formatieplan is binnen het fonds een uitgebreid opleidingsplan geïntroduceerd en zijn competentieprofielen aan de verschillende functies gekoppeld. In 2019 is het aantal medewerkers dat gebruikmaakt van het opleidingsplan gestegen, al vergt het domein HR nog steeds veel aandacht. Zo bleek ook uit het medewerkersonderzoek dat in mei 2019 werd uitgezet. Om het HR-beleid verder te professionaliseren is in de eerste helft van 2019 een externe HR-adviseur aan het fonds verbonden.

De Raad van Toezicht (RvT) vergaderde in 2019 zeven keer en nam alle statutair te nemen beslissingen. Deze betroffen onder andere de goedkeuring van de jaarrekening 2018, het activiteitenplan 2020 en het jaarplan en de begroting 2020.

Omdat in 2019 de maximale benoemingstermijn van voorzitter Roelof Bleker en lid Endry van Velzen werd bereikt, is de RvT op zoek gegaan naar vervanging. De benoemingscommissie van de RvT heeft Yasemin Tümer (1955) als beoogd voorzitter en Tom Frantzen (1971) als lid voorgedragen bij minister Van Engelshoven van OCW. Zij zijn inmiddels benoemd en per 1 april 2019 gestart.

1.3. Samenwerking rijkscultuurfondsen in 2019

De rijkscultuurfondsen, het Fonds voor Cultuurparticipatie, het Fonds Podiumkunsten, het Nederlands Filmfonds, het Mondriaan Fonds, het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Nederlands Letterenfonds, hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het bevorderen van de kwaliteit en diversiteit van de cultuursector. Een belangrijk deel van de integrale rijksvisie is bij de cultuurfondsen belegd. Tegen deze achtergrond zijn de fondsen de afgelopen jaren zowel beleidsmatig als projectmatig steeds nauwer gaan samenwerken. Zij beschouwen het daarom als hun opdracht om de kennis over hun werkerterreinen intensief te delen met onder andere het ministerie en de Raad voor Cultuur met inachtneming van ieders positie. Vanuit de rol als beleidsvoorbereider op hun terreinen hebben de fondsen ook in 2019 hun gezamenlijke, inhoudelijke inbreng geleverd voor een heldere afstemming en rolverdeling, in overleg met alle actoren, waarbij met name het functioneren van de driehoek OCW – fondsen – Raad voor Cultuur bijzondere aandacht kreeg. De afgelopen periode heeft uitgewezen dat de positionering van de fondsen, Raad voor Cultuur en OCW een helderder definiëring behoeft.

Vorbereiding beleidsperiode 2021-2024

2019 stond volop in het teken van voorbereiding op de beleidsperiode 2021-2024. Niet alleen waren de rijkscultuurfondsen actief als beleidsvoorbereider, ze spanden zich ook in om in samenspraak met het ministerie en de Raad voor Cultuur de veranderingen in het cultuurbeleid uit te dragen. Zo hebben de fondsen inhoudelijke inbreng geleverd tijdens verschillende overlegmomenten met de Raad voor Cultuur (RvC). Het op 11 april gepresenteerde advies over het cultuurstelsel 2021-2024 van de RvC, getiteld 'Cultuur dichtbij, dicht bij Cultuur', riep veel reacties op in het culturele veld. De fondsen deelden verschillende opvattingen en constatering van de RvC, maar er was ook zorg over de consequenties van het stelseladvies. Zorg die in een gezamenlijke brief van de fondsen met de minister werd gedeeld, waarbij er ook oplossingen werden aangedragen voor de door de minister en de RvC geconstateerde weeffouten in het stelsel, bijvoorbeeld ten aanzien van de ondersteuning van de regionale infrastructuur. De fondsen

droegen daarnaast bij aan verschillende discussiebijeenkomsten over het stelseladvies, onder meer in april in De Nieuwe Liefde te Amsterdam, op uitnodiging van Kunsten '92. Deze input werd door de minister meegenomen in de op 11 juni gepresenteerde uitgangspuntenbrief. Ruim een week later, op 20 juni, leverden de fondsen een inhoudelijke bijdrage aan een hoorzitting van de Vaste Kamercommissie Cultuur.

De fondsen trokken vervolgens in het voor- en najaar gezamenlijk op met OCW in een uitgebreide tournee langs de elf regio's die op verzoek van de minister een (culturele) proeftuin hadden ingediend ter versterking van de dialoog met andere overheden.

Eind november namen de fondsen samen met OCW en de RvC deel aan informatiebijeenkomsten in Zwolle, Utrecht en Eindhoven waar ongeveer driehonderd vertegenwoordigers van culturele instellingen werden geïnformeerd over de aanvraagmogelijkheden binnen de landelijke culturele infrastructuur, zowel in het kader van de subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2021-2024 als de aanvraagmogelijkheden bij de rijkscultuurfondsen.

In het najaar stelde de minister de beleidskaders vast voor de zes rijkscultuurfondsen waarbinnen elk fonds een uitwerking van beleidsvoornemens voor de nieuwe beleidsperiode dient te formuleren. De beleidsplannen werden op 31 januari 2020 aan de minister gepresenteerd.

Gedragscodes

De fondsen waren behulpzaam bij de totstandkoming van de verschillende gedragscodes voor werken en ondernemen in kunst, cultuur en creatieve industrie op het gebied van good governance, fair practice en diversiteit & inclusie, die voor de nieuwe beleidsperiode als subsidievoorwaarde gelden voor aanvragen van instellingen binnen de basisinfrastructuur en bij de meerjarige subsidies van de fondsen. Zo was een afvaardiging van de directeuren namens alle fondsen betrokken bij de herziening van de code Cultural Governance die door Cultuur+Ondernemen in 2019 werd uitgebracht, en leverden de fondsen ook bij de totstandkoming van de nieuwe code diversiteit inhoudelijke inbreng.

Tijdens de presentatie van de nieuwe Code Diversiteit en Inclusie aan de minister op 1 november in het Kinderboekenmuseum in Den Haag, werden ook de door de fondsen gefinancierde &Awards uitgereikt. De twee prijzen zijn bedoeld voor een organisatie en een professional die zich bijzonder hebben ingezet voor een inclusievere sector. Dit jaar waren dit respectievelijk Wat Telt!, dat zich richt op doven en slechthorenden, en Joan Windzak van boekwinkel Educulture, vanwege haar inzet voor taalontwikkeling en liefde voor lezen bij kinderen. De Fair Practice Code maakt deel uit van de door de cultuursector breedgedragen 'Arbeidsmarktagenda voor de Culturele en Creatieve Sector 2017-2023'. Een vertegenwoordiging van de fondsen heeft zitting in de Regiegroep Uitvoering Arbeidsmarktagenda die de voortgang van de agenda bewaakt en begeleidt. De regiegroep wordt in 2020 omgevormd tot een nieuwe ondersteuningsstructuur, het Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst (PACCT), waarin de cultuurfondsen eveneens vertegenwoordigd zullen zijn.

Met de extra middelen Arbeidsmarktagenda die de fondsen van het ministerie ontvingen, zal in 2020 onder meer een vouchersysteem worden ingericht om de Fair Practice Code goed te doen landen bij de meerjarig gesubsidieerde instellingen. De fondsen droegen tevens bij aan de publiciteit en verspreiding van de code onder hun aanvragers.

Collegiale samenwerking en overleg

Er was in 2019 een effectief structureel overleg van de directeuren over strategie en (beleids)ontwikkeling en er werd ook op uitvoerend niveau meer samengewerkt tussen de rijkscultuurfondsen. Zo werkten in 2019 vier van de zes fondsen met dezelfde HR-consulent op zzp-basis. Deze HR-consulent houdt zich met name bezig met de opstelling van een ontwikkel- en opleidingsplan voor de fondsmedewerkers. Het gezamenlijke aanspreekpunt voor cross-sectorale vragen dat de fondsen in 2017 inrichtten, werd ook dit jaar voortgezet. Zowel projecten die meerdere cultuurgebieden combineren als projecten die een duidelijk maatschappelijke component hebben, kunnen bij het aanspreekpunt terecht voor advies. Tevens nemen medewerkers van de fondsen deel aan een gezamenlijke werkgroep diversiteit waarin ook de private fondsen zijn vertegenwoordigd. In het kader van de Europese privacywetgeving Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die mei 2018 in werking trad, benoemden de fondsen gezamenlijk een onafhankelijke functionaris gegevensbescherming (FG) die toezicht houdt op en adviseert over de naleving van de verordening.

De juristen van de fondsen hebben geregeld overleg. Controllers bespreken zaken die de financiën aangaan en stemmen begrotingsbeheer en verantwoording af. Ict-medewerkers vervangen elkaar bij afwezigheid en wisselen informatie uit. Er is periodiek overleg van communicatiemedewerkers voor kennisdeling op het gebied van communicatiebeleid, onder meer richting potentiële aanvragers. De vijf personeelsvertegenwoordigingen en de ene

ondernemingsraad wisselen onderling kennis uit. Daarnaast is er de werkgroep onderzoek fondsen die zich buigt over evaluaties en onderzoek, die samen met het ministerie van OCW en de Raad voor Cultuur optrekt.

De onderlinge strategische en beleidsmatige samenwerking is inmiddels structureel ingebed in de praktijk van de rijkscultuurfondsen. Ze houden elkaar goed op de hoogte van relevante ontwikkelingen en vinden elkaar op die terreinen en onderwerpen waar gezamenlijk optrekken zinvol en effectief is. Deze paragraaf geeft uitdrukking aan die samenwerking.

2. Financiën

Het Stimuleringsfonds voert zijn werkzaamheden betreffende de subsidieverleningen uit op basis van het Subsidiereglement Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. De bepalingen in het Subsidiereglement zijn van toepassing op het aanvragen, beoordelen, verlenen en vaststellen van een subsidie voor een project. Dit reglement geldt naast de Statuten en de Algemene wet bestuursrecht. In de aparte deelregelingen voor bijvoorbeeld architectuur of vormgeving, stelt het Stimuleringsfonds nadere formele, financiële, kwalitatieve of kwantitatieve vereisten.

Daarnaast voert het Stimuleringsfonds een aantal programma's uit. In het kader van de doelstellingen van het (internationale) cultuurbeleid heeft het fonds een opdracht van de ministeries van OCW en Buitenlandse Zaken om de positie van Nederlands ontwerp internationaal te versterken en te verbreden. Binnen de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp in opdracht van de ministeries van OCW en BZK voert het fonds een aantal programma's uit om ontwerpkracht in te zetten bij maatschappelijke vraagstukken. Tot slot heeft het fonds in 2017 en 2018 het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte in opdracht van de ministeries van OCW, BZK en in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed uitgevoerd.

Het Stimuleringsfonds wordt financieel gevoed door verschillende ministeries. Dat maakt de positie van het Stimuleringsfonds bijzonder, omdat het in de uitvoering laveert tussen verschillende beleidscontexten waarbij de basis altijd de culturele creatieve waarde van de ontwerpsector is.

Naast de vierjarige instellingssubsidie (2017-2020) uit de cultuurbegroting van in totaal circa € 59 miljoen heeft het fonds in deze beleidsperiode voor meer dan € 14 miljoen aan projectsubsidies toegewezen gekregen van drie verschillende ministeries (OCW, BZ en BZK). De verdeling is daarmee nu als volgt:

- Ministerie van OCW instellingssubsidie € 58.610.934 (77,7%)
- Ministerie van OCW projectsubsidies € 12.337.416 (16,4%)
- Ministerie van BZ € 2.917.000 (3,9%)
- Ministerie van BZK € 1.400.000 (1,8%)
- Ministerie van VWS € 140.000 (0,2%)

2.1 Financiële ontwikkelingen en exploitatieresultaat

In 2019 is een aantal intensiveringen ingezet vanuit het ministerie van OCW. De instellingssubsidie is met € 4 miljoen verhoogd ten behoeve van het intensiveren van de activiteiten op het gebied van internationalisering, talentontwikkeling en vernieuwing (€ 3,2 miljoen) en naar aanleiding van de loon- en prijsbijstelling voor de jaren 2019-2020 (€ 0,8 miljoen). Daarnaast heeft het ministerie van OCW de projectsubsidie Deelregeling Upstream: Music x Design verstrekt voor de periode 2019-2021 (€ 0,3 miljoen per jaar), en de projectsubsidie Heritage x Design voor de periode 2019-2020 (€ 1,2 miljoen). Eind 2019 heeft het ministerie in samenwerking met ministerie VWS voor de periode 2019-2021 € 0,3 miljoen verstrekt ten behoeve van de projectsubsidie Nieuwe woonconcepten voor dak- en thuisloze jongeren. Hiermee zijn de middelen beschikbaar voor de activiteiten van het fonds voor de beleidsperiode 2017-2020 met € 6,1 miljoen toegenomen.

In 2019 is de inhoudelijke uitwerking van de intensiveringen gestart en zijn nieuwe subsidieregelingen ontworpen en meer open oproepen uitgezet. De loon- en prijsbijstelling is ingezet om de rondebudgetten van 2019 van de basisregelingen en activiteitenprogramma's te verhogen.

Exploitatieresultaat

Bovengenoemde ontwikkelingen vertalen zich als volgt in de exploitatie van 2019:

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2019	2019	2018
Lager vastgestelde subsidies	35.806	-	61.777
Ingetrokken subsidies	68.619	-	99.972
Subsidie OCW	15.795.969	17.310.051	15.412.366
Overige subsidies/bijdragen	1.718.904	2.324.061	1.693.006
TOTALE BATEN	17.619.298	19.634.112	17.267.121
Apparaatskosten	2.554.860	2.516.000	2.045.220
Programma's en projecten	4.681.801	6.140.942	4.874.311
Verleende subsidies	9.936.804	10.365.099	10.380.920
Overige activiteitenlasten	636.130	888.607	340.962
TOTALE LASTEN	17.809.595	19.910.648	17.641.413
Rentebaten/-lasten	48	-	-35
EXPLOITATIERESULTAAT	-190.249	-276.536	-374.327
EFFECTIEVE RESULTAAT	35.854	0	61.742

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat 2019 is € 190.249 negatief. Dit resultaat bestaat uit:

-226.103	Lasten ten laste van de bestemmingsreserve
48	Rentelasten 2019
35.806	Lager vastgestelde subsidies 2019
-190.249	Exploitatieresultaat 2019

Een negatief resultaat suggereert een overbesteding van de middelen. Dit is echter niet de juiste interpretatie van het resultaat. Bij toepassing van de verslaggevingsrichtlijnen worden lasten die worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve niet verwerkt als bate in de exploitatierekening, maar als onttrekking uit de balanspost. Deze lasten worden gefinancierd uit middelen van de vorige beleidsperiode, en leiden daarom niet tot een subsidiebate in de huidige beleidsperiode. Hierdoor ontstaat in eerste instantie een negatief exploitatieresultaat.

Het ministerie van OCW heeft aan het resterende saldo in het bestemmingsfonds OCW 2013-2016 een bestemming gegeven voor de periode 2017-2020, namelijk financiering van het tijdelijke programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie 2017-2020. Op basis van de realisatie is in 2019 voor dit programma in totaal € 226.103 uit de bestemmingsreserve aangewend. Het daadwerkelijk saldo van subsidiebaten/bijdragen en lasten (effectieve resultaat) over het boekjaar 2019 is daarmee € 35.854 positief.

Lager vastgestelde subsidies/Ingetrokken subsidies

In 2019 zijn de baten uit lager vastgestelde subsidies slechts € 35.806 (2018: € 61.777). Deze baten worden toegevoegd aan de algemene reserve. De baten uit ingetrokken subsidies blijven beschikbaar voor te verlenen subsidies.

Subsidie OCW

De gerealiseerde subsidiebijdrage van OCW bedraagt in 2019 in totaal € 15,8 miljoen (2018: € 15,4 miljoen). In 2019 zijn de totale lasten hoger, vanwege hogere apparaatskosten en hogere lasten vanwege flankerende activiteiten van de deelregelingen.

Overige subsidies/bijdragen

De overige bijdragen zijn in 2019 op gelijk niveau gebleven ten opzichte van 2018. De overige bijdragen betreffen in 2019 de gerealiseerde subsidiebijdrage van:

- het ministerie van Buitenlandse Zaken met betrekking tot het programma Internationalisering Ontwerpsector

- ministerie Binnenlandse Zaken met betrekking tot programma ARO IVO
- Fonds Cultuurparticipatie met betrekking tot de tijdelijke regeling Nieuw gebruik ambachten
- Het Nieuwe Instituut met betrekking tot Open Oproep Architectuur Biënnale Venetië #1 - Publiek parallelprogramma Nederlands

Apparaatskosten

Naar aanleiding van de extra taken en middelen is het personeelsbestand in 2018 en 2019 uitgebreid. Als gevolg daarvan zijn de personele lasten toegenomen in 2019. De materiële lasten zijn toegenomen door voornamelijk de implementatiekosten van het nieuwe subsidiemanagementsysteem AIMS en de kosten rondom de verbouwing van het kantoorpand van het Stimuleringsfonds (onder andere ontwerp, projectleiding, tijdelijke verhuizing).

Programma's en projecten

De activiteiten voor de programma's Internationalisering Ontwerpsector en Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp zijn in 2019 in volle gang. De onderbesteding van de budgetten wordt doorgeschoven naar 2020.

In 2019 is een aantal projectsubsidies toegekend voor de uitvoering van een aantal nieuwe (tijdelijke) deelregelingen: Upstream: Music x Design, Digital Heritage x Public en Eigentijds gebruik van ambachten. De uitvoering van de regelingen is in de loop van 2019 gestart, na verkenning en onderzoek. In 2020 zullen de subsidierondes inclusief de flankerende activiteiten in het volledige jaar plaatsvinden.

Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte (OCW), Projectsubsidie deelname internationale manifestaties (BZ DGBEB), programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie 2015-2016 zijn programma's die in 2018 zijn beëindigd. Het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte wordt in dit jaarverslag verantwoord.

Verleende subsidies

- Als gevolg van de extra intensivering in het kader van talentontwikkeling en vernieuwing is een aantal nieuwe regelingen gestart in 2019: Ruimte voor Talent, Uitzonderlijke Presentaties en Immerse\Interact (in samenwerking met Filmfonds). Totaal verleende subsidies voor die regelingen in 2019 is € 1,1 miljoen.
- De verleende subsidies van de Deelregeling Talentontwikkeling is met € 0,2 miljoen toegenomen ten opzichte van 2018 als gevolg van de intensivering van talentontwikkeling.
- In 2019 zijn de loon- en prijsbijstelling 2019-2020 en de onderbesteding van voorgaande jaren toegevoegd aan de budgetten van de reeds bestaande regelingen. De verleende subsidies van deze bestaande regelingen is daardoor met € 1,3 miljoen toegenomen ten opzichte van 2018.
- De subsidies verleend aan culturele instellingen zijn in 2019 met € 2,5 miljoen afgenomen ten opzichte van het voorgaand boekjaar. In 2019 heeft er geen subsidieronde plaatsgevonden voor de deelregeling Meerjarige programma's.
- De Non-fictie Transmediaregeling is vervangen door de regeling Immerse\Interact. Verleende subsidie van de Transmediaregeling was in 2018 € 0,5 miljoen.

Overige activiteitenlasten

De belangrijkste flankerende activiteiten in 2019 zijn: GO!RES, een reeks van zes landelijke bijeenkomsten in vervolg op het Ontwerpprogramma Erfgoed & Ruimte, Mode & Duurzaamheid, New Narratives, het onderzoek naar de financiële consequenties van de Fair Practice Code bij de zeventien meerjarig ondersteunde instellingen en de drie 'Denk je mee'-sessies waarin het veld werd gevraagd input te leveren voor de beleidsplannen voor de periode 2021-2024.

Financiële positie

Het totaal aan vlottende activa per 31-12-2019 is € 32,6 miljoen. Daarvan is € 19 miljoen de vordering op OCW in het kader van de toegezegde instellings- en projectsubsidies, € 1,4 miljoen de vordering op overige ministeries en € 11,8 miljoen liquide middelen die zijn ondergebracht bij schatkistbankieren van het ministerie van Financiën. De kortlopende verplichtingen van het fonds zijn in totaal € 24,2 miljoen. De current ratio is 1,4. Het fonds is voldoende in staat om de kortlopende verplichtingen te voldoen.

Het totale vreemd vermogen is € 31,9 miljoen. Daarvan is € 11 miljoen verplichtingen aan subsidieontvangers en is € 20,3 miljoen nog te besteden aan (project)subsidies en apparaatskosten in 2020. € 0,6 miljoen betreft overige kortlopende verplichtingen.

Het eigen vermogen per 31-12-2019 is € 1 miljoen. Daarvan is € 0,4 miljoen bestemd voor de voorwaardelijke vordering op OCW en is € 0,3 miljoen door OCW geormerkt voor het programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie. Dat

betekent dat slechts € 0,3 miljoen vrij besteedbaar vermogen is ter dekking van de bedrijfsvoeringsrisico's (1,46% van het gem. jaaromzet OCW; het normpercentage is 5%). In de risicoparaagraaf wordt hier verder op ingegaan.

Verloop van het eigen vermogen is:

Stand per 1 januari 2019	€ 1.237.550
Dotatie lager vastgestelde subsidies aan algemene reserve	€ 35.806
Dotatie rentebaten/-lasten aan bestemmingsfonds OCW	€ 48
Onttrekking bestemmingsreserve	
Talentontwikkeling Creatieve Industrie	€ -226.103
Stand per 31 december 2019	€ 1.047.301

2.2 Begroting

Wijzigingen in de door het bestuur goedgekeurde werkbegroting 2019 ten opzichte van het subsidieoverzicht van het ministerie van OCW betreffen voornamelijk:

- verschuiving van onderbesteding naar een volgend beleidsjaar
- verschuivingen tussen beleidsjaren naar aanleiding van de jaarplannen

	Totaal werkbegroting 2019	Totaal begroting 2019 cf. subsidieoverzicht OCW	
BATEN			
Subsidie OCW			
Instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur	€ 13.744.705	€ 16.662.391	a
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS1 (OCW)	€ 1.526.752	€ 700.000	b
Programma ARO Zorg & Onderwijs (OCW)	€ 921.500	€ 682.000	c
Programma ARO IVO (OCW)	€ 143.250	€ 168.000	
Projectsubsidie UPSTREAM: Music x Design	€ 357.210	€ 300.000	d
Projectsubsidie Digital Heritage x Public	€ 583.334	€ 583.333	
Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren	€ 33.300	€ 140.000	e
Totaal Subsidie OCW	€ 17.310.052	€ 19.235.724	
Overige subsidies/bijdragen			
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)	€ 1.720.000	€ 1.396.250	b
Programma ARO IVO (BZK)	€ 396.200	€ -	f
Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren (VWS)	€ 33.300	€ 140.000	e
Projectsubsidie Nieuw gebruik ambachten (FCP)	€ 149.561	€ -	g
Overige bijdragen HNI	€ 25.000	€ -	h
Totaal Overige subsidies/bijdragen	€ 2.324.061	€ 1.536.250	
TOTALE BATEN	€ 19.634.112	€ 20.771.974	

De verklaring voor de belangrijkste verschillen tussen werkbegroting en subsidieoverzicht OCW is:

- a. Meerjarige subsidies worden in 2017 en 2018 volledig toegekend. Gemiddeld is de toekenning per jaar € 3,6 miljoen.
- b. Als gevolg van onderbesteding van het budget intensiveringen 2018 en verschuiving tussen begrotingsjaren is de werkbegroting 2019 voor het programma Internationalisering hoger dan conform het subsidieoverzicht.
- c. In het ARO-programma is het traject Anders werken naar voren gehaald.
- d. Aan de regeling Upstream is € 50.000 instellingssubsidie toegevoegd om subsidiebudget te verhogen. Overige verschil betreft een verschuiving tussen begrotingsjaren.
- e. Programma Zwerfjongeren zal voornamelijk in 2020 worden uitgevoerd.
- f. Betreft de bijdrage BZK aan het IVO-programma.
- g. Betreft bijdrage van Fonds Cultuurparticipatie (via OCW) aan de regeling Eigentijds gebruik ambachten.
- h. Betreft de bijdrage van Het Nieuwe Instituut aan de Open Oproep Venetië fase 1.

De verwachte besteding van de middelen voor de gehele beleidsperiode is als volgt:

	Begroting beleidsplan 2017-2020	Begrotings- wijzigingen 2017-2020	Begroting huidige stand 2017-2020	Realisatie 2017-2019	Prognose 2020	Totaal prognose 2017-2020
Instellingssubsidie OCW	46.391.000	12.219.934	58.610.934	44.546.568	14.064.366	58.610.934
Programma Internationalisering DS1	4.000.000	1.188.750	5.188.750	3.420.679	1.768.071	5.188.750
Programma Internationalisering DS2	2.800.000	117.000	2.917.000	2.138.209	778.791	2.917.000
Programma ARO OCW	3.400.000	-	3.400.000	2.366.379	1.033.622	3.400.000
Programma IVO BZK	1.400.000	-	1.400.000	811.867	588.133	1.400.000
Programma Erfgoed & Ruimte	1.200.000	-	1.200.000	1.200.000	-	1.200.000
Overige projectsubsidies OCW	2.388.666	-	2.388.666	825.846	1.562.820	2.388.666
Overige bijdragen	-	1.323.386	1.323.386	1.136.055	187.331	1.323.386
TOTAAL	61.579.666	14.849.070	76.428.736	56.445.602	19.983.134	76.428.736

2020 is het laatste jaar van de beleidsperiode 2017-2020. Doelstelling is om aan het eind van de beleidsperiode het volledige subsidiebedrag te hebben besteed, dan wel te zijn opgenomen als reserve in het kader van risicobeheer (zie paragraaf 2.4).

2.3 Apparaatskosten (APK)

Het ministerie van OCW publiceerde eind november 2017 het 'Handboek verantwoording subsidies cultuurfondsen 2017-2020'. Dit is twee jaar nadat de meerjarenbegroting voor deze beleidsperiode van het fonds was opgesteld. Aanvankelijk had het fonds met OCW overeenstemming dat de kosten voor de externe adviseurs die het fonds adviseren over aanvragen buiten de APK vallen. Dit is in het handboek teruggedraaid, waardoor de kosten (ongeveer € 350.000 per jaar) van deze externe adviseurs binnen de apparaatskosten vallen. Het fonds heeft het ministerie van OCW geïnformeerd dat de apparaatskosten hierdoor over de gehele beleidsperiode hoger zullen uitvallen dan het vastgestelde normpercentage van 15,26%. OCW heeft met de brief d.d. 3 augustus 2017 hiervan kennisgenomen en gemeld dat het fonds hiermee voldaan heeft aan de meldingsplicht en dat het een eventuele overschrijding zal moeten toelichten.

Daarnaast stelt het handboek dat apparaatskosten die betrekking hebben op de uitvoering van programma's en projectsubsidies waarvoor een separate beschikking is ontvangen, binnen de apparaatskosten van de betreffende projectsubsidie/het betreffende programma moeten worden verantwoord. Dit is bij het fonds het geval voor de programma's binnen de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp, Erfgoed en Ruimte en Internationalisering en de projectsubsidies Upstream, Digital Heritage en Eigen gebruik ambachten. Deze apparaatskosten hebben dus geen invloed op de APK van de instellingssubsidie OCW en het normpercentage van 15,26%.

Voor 2019 zijn de totale apparaatskosten met betrekking tot de instellingssubsidies € 2.554.860. De gemiddelde instellingssubsidie van OCW is per jaar in 2019: € 14.652.734. Het gerealiseerde apparaatskostenpercentage komt daarmee uit op 17,44%, en overschrijdt de norm van 15,26%. Begin van de beleidsperiode heeft het Stimuleringsfonds een aantal bezuinigingen doorgevoerd op de personele capaciteit om de apparaatskosten binnen het normpercentage te behouden. Gezien de intensiveringen van de middelen en de benodigde professionalisering van de bedrijfsvoering was het echter niet mogelijk om deze krapte in de personele bezetting te handhaven. Bovendien waren investeringen noodzakelijk in het kantoor en de bedrijfsmiddelen om de verdere professionalisering van het fonds te realiseren.

2.4 Risicobeheersing en reservevorming 2017-2020

Voor de inrichting van het financieel beleid past het Stimuleringsfonds het 'Normenkader financieel beheer' voor instellingen met een publiek belang toe. Dat houdt in dat op basis van een risicoanalyse de administratieve organisatie en interne beheersingsmaatregelen (AO/IB), de planning en control cyclus, de control functie en controle en toezicht daarop worden ingericht. Dit betreft de werkwijze met betrekking tot subsidieaanvragen, adviescommissies, bezwaren en klachten, interne en publieke evaluaties, inkoop, betalingen, financiële administratie, P&O en bestuur. Het geheel van functiescheidingen, procedures, richtlijnen, registraties en verantwoordelijkheden en bevoegdheden die worden ingericht ten behoeve van het financieel beheer wordt periodiek beoordeeld op juiste toepassing. Bovendien wordt periodiek het beheersingssysteem geüpdatet naar

aanleiding van wijzigingen in werkwijze en/of verbeteringen die worden gesignaleerd. In 2020 wordt het 'Handboek AO/IC' geüpdatet om de nieuwe workflow die is ontstaan door de invoering van het AIMS-subsidiemanagementsysteem vast te leggen.

De belangrijkste risico's uit de risicoanalyse van het fonds zijn:

1. Politieke besluitvorming zoals opheffing fonds, fusie en/of bezuinigingsmaatregelen op activiteitenlasten, apparaatskosten en investeringen: voor programma ARO is het beleidskader nog niet vastgesteld.
2. Overschrijding van het subsidiebudget bij alsnog te verlenen subsidies als gevolg van bezwaarschriften.
3. Overschrijding van subsidiebudget door aanspraken van voormalige subsidieontvangers op frictiekostenvergoeding bij beëindiging van de subsidierelatie in geval van toepassing van artikel 4:51 van de Awb bij meerjarige subsidies.
4. Onvoldoende beveiligingsmaatregelen tegen integriteitsinbreuken en/of inbreuken op informatiesystemen.
5. Beperkte personele capaciteit door hoog ziekteverzuim.

Om de risico's met een impact op de financiële positie van het Stimuleringsfonds te kunnen opvangen, is de keuze om deze risico's op te vangen uit de lopende uitgaven of uit de eigen reserves van het fonds, of uit het bestemmingsfonds OCW. Overige belangrijkste aspecten die het fonds binnen de beheersingskaders hanteert:

- Governance: de verschillende codes en de herziene reglementen RvT en bestuur.
- Transparantie: jaarverantwoording wordt integraal gepubliceerd op de website.
- Financieel beheer: periodieke financiële rapportages voor MT en RvT als onderdeel van de planning en control cyclus en strikte budgetbewaking.
- Intern risicobeheer: eenmaal per jaar vindt een actualisatie plaats van de AO/IC en de risicoanalyse.
- Periodieke evaluatie AO/IC ter beoordeling van werking en effectiviteit beheersmaatregelen.
- Er vindt regelmatig afstemming plaats tussen de auditcommissie en het bestuur.
- Aanbevelingen van de externe accountant tijdens controles worden geïmplementeerd in het werkproces.
- Update procedures voor werkwijze adviescommissie en bezwarencommissie. Deze procedures zijn onderdeel van de AO/IC waardoor deze worden verankerd in de integrale bedrijfsvoering.
- Aanscherping integriteitsbepalingen in arbeidsvoorwaarden en in werkwijze adviescommissieleden.
- Technische maatregelen om de IT-infrastructuur te beschermen, onder andere encryptie, firewall, antivirussoftware, back-up en recovery, licentie- en certificaatbeheer.
- Procedure datalekken en periodieke evaluatie op juiste uitvoering daarvan.
- Interne richtlijnen informatiebeveiliging, zowel voor fondsmedewerkers als voor adviescommissieleden.
- Terugdringen van verzuim door een actief-preventief beleid te voeren op kort en middellang (frequent) verzuim (op basis van actueel ziekteverzuimprotocol).
- Inhuur van expertise op het gebied van terugdringen/beheersen ziekteverzuim bij de arbodienst met aanvullend begeleiding via een gespecialiseerd re-integratiebedrijf.

De risico's met financiële consequenties, gekwantificeerd op basis van de inschatting van de effectiviteit van de beheersmaatregelen, zijn:

1. Politieke besluitvorming zoals opheffing fonds, fusie en/of bezuinigingsmaatregelen op activiteitenlasten, apparaatskosten en investeringen.

In de ideale situatie zou moeten worden gestreefd naar reserves ter hoogte van één jaar apparaatskosten, om een zorgvuldige (totale) ontmanteling van de organisatie mogelijk te maken. Echter, op voorhand gaat OCW niet akkoord met het aanleggen van een algemene reserve voor frictiekosten veroorzaakt door beëindiging of forse terugval in OCW-subsidie. In dat geval zal in overleg met OCW moeten worden gezocht naar een redelijke oplossing (besluit ministerie OCW, d.d. 26-10-2016, kenmerk 1084760).

2. Overschrijding van het subsidiebudget bij alsnog te verlenen subsidies als gevolg van bezwaarschriften.

Het grootste en meest reële risico heeft betrekking op het alsnog toekennen van aanvragen na bezwaar binnen de regeling voor meerjarige ondersteuning. De eerstvolgende ronde heeft betrekking op de volgende beleidsperiode en wordt in mei 2020 geopend. Op dat moment is de instellingssubsidie van OCW voor de periode 2021-2024 nog niet definitief toegekend. Toekenningen zijn dus onder de voorwaarde van het verkrijgen van voldoende middelen.

Gedurende 2013-2019 zijn 86 bezwaren ingediend op 8.660 afgewezen aanvragen. Hiervan zijn 23 bezwaren gegrond en elf na herbeoordeling alsnog positief beoordeeld. De 86 bezwaren vertegenwoordigden een totaal aangevraagd bedrag van ca. € 9 miljoen. Hiervan is uiteindelijk € 1.560.740 aan elf aanvragen alsnog toegekend. De toegekende bezwaren zijn bekostigd uit de eigen middelen ten koste van het activiteitenbudget.

Tot nu werden deze toekenningen gefinancierd uit het reguliere subsidiebudget, waardoor het budget van de rondes werd verlaagd. In 2020 is het risico van een bezwaarschift en/of frictiekostenvergoeding het hoogst, omdat in dat jaar de subsidieronde voor de meerjarige subsidies loopt. Het Stimuleringsfonds wil ter dekking van dit risico een separate bestemmingsreserve bezwaren opnemen ter hoogte van het gemiddelde toegekende bedrag na bezwaar over de afgelopen twee beleidsperiodes. Dit betekent een bedrag van € 780.000.

3. Overschrijding van subsidiebudget door aanspraken van voormalige subsidieontvangers op frictiekostenvergoeding bij beëindiging van de subsidierelatie in geval van toepassing van artikel 4:51 van de Awb bij meerjarige subsidies.

In de beleidsperiode 2017-2020 is € 66.000 uitgekeerd aan voormalige subsidieontvangers vanwege beëindiging van de subsidierelatie van instellingen die meerdere jaren een subsidie vanuit activiteitenprogramma's hebben ontvangen. Deze uitkering is tot nu toe gefinancierd uit de eigen middelen ten koste van het activiteitenbudget.

Het fonds acht het alleen noodzakelijk om een separate bestemmingsreserve frictiekostenvergoedingen te vormen voor het subsidiebudget voor de 1- en 2-jarige activiteitenprogramma's (waar niet gehonoreerde 4-jarige instellingen alsnog kunnen aanvragen). Dit bedraagt voor 2021 het bedrag van € 2.150.000.

Het risico is ingeschat op 5,5% van het budget voor dit 1- en 2-jarig activiteitenprogramma. Benodigde omvang bestemmingsreserve frictiekostenvergoeding: $5,5\% \times € 2.150.000 = € 118.250$.

De totale gewenste hoogte van de algemene reserve is € 898.250. De algemene reserve gepresenteerd in de balans van het fonds bedraagt op 31 december 2019 € 697.882. Dit bedrag bestaat uit: de door het ministerie van OCW opgelegde blokkade (€ 21.805), de geclausuleerde vordering op OCW (CK/BO/2006/24751, € 408.140) en de dotatie van de lager vastgestelde subsidies (2019: € 35.805, 2018: € 61.777, 2017: € 92.267; 2012: € 78.087). Feitelijk bedraagt de direct beschikbare algemene reserve € 267.936 per 31-12-2019. Dat is 1,46% van het gemiddelde jaarmzet.

Het gestreefde normpercentage is 5% van de gemiddelde jaarmzet zijnde € 1.100.000, dat het fonds op basis van het ADR-rapport zou moeten aanhouden voor risicobeheersing.

De lagere vaststellingen van 2019 bedragen ca. € 36.000. Wanneer deze lijn wordt doorgetrokken tot en met 2020, resulteert dat (zonder onttrekkingen tot die tijd) tot een direct beschikbare algemene reserve van:

	2019	2020
Start	€ 232.130	€ 267.936
Toevoeging	€ 35.806	€ 35.806
Totaal	€ 267.936	€ 303.742

Hieruit valt te concluderen dat door de lager vastgestelde subsidies aan de algemene reserve toe te voegen, het tekort in de algemene reserve niet wordt ingelopen.

De loon- en prijsbijstellingen toegekend in de huidige beleidsperiode zijn nog niet volledig aangewend voor de activiteiten van de deelregelingen/programma's. In eerste instantie zal het fonds hiermee het verwachte tekort op het APK-budget financieren. Met het bedrag dat dan resteert, zal het Stimuleringsfonds separate bestemmingsreserves voor bezwaren en frictiekostenvergoedingen opnemen.

3. Resultaten subsidies en programma's

Het Stimuleringsfonds kent een subsidie- en een programmahuis. Het subsidiehuis geeft uitvoering aan het cultuurbeleid, zoals omschreven is in het beleidskader. Hiervoor ontvangt het Stimuleringsfonds in de periode 2017-2020 een instellingssubsidie van € 54.538.845. In het programmahuis zijn alle werkvormen opgenomen die voortkomen uit aanvullende en/of tussentijdse beleidsinitiatieven vanuit OCW, BZ en BZK. Subsidie- en programmahuis vullen elkaar aan. Waar het fonds in het subsidiehuis volgend is aan de vraag vanuit het veld, kan het agenderend optreden in het programmahuis. Naast de instellingssubsidie ontvangt het Stimuleringsfonds deze beleidsperiode in totaal € 10.705.750 voor de uitvoering van onder andere de programma's en projecten op het gebied van internationalisering van de ontwerpsector, de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp en het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte. Dit hoofdstuk zet alle financieringsonderdelen van het fonds op een rij. Alle toekenningen van 2019 zijn online beschikbaar op stimuleringsfonds.nl/toekenningen.

3.1 Subsidieregelingen

Het fonds heeft tien subsidieregelingen, die hun formele en juridische basis hebben in het Subsidiereglement van het Stimuleringsfonds. In de deelregelingen zijn de missie en doelstellingen van het Stimuleringsfonds verwerkt, zoals deze omschreven zijn in het door OCW opgestelde beleidskader. Aanvragers kunnen aangeven welke doelstellingen ze nastreven met hun project. De weging van de zwaarte van de doelstellingen in de beoordeling van aanvragen ligt bij de adviescommissies. Deze betrekken in hun beoordeling tevens: doel, opzet, financiën en communicatiestrategie. Binnen de context van verschillende deelregelingen kunnen open oproepen worden uitgeschreven, bijvoorbeeld voor deelname aan (internationale) evenementen, onderzoek naar een specifieke opgave of participatie in een specifiek programma van het fonds. De open oproepen zijn een effectief middel gebleken in het adresseren van urgente vraagstukken en het kwalitatief programmeren van de sector op internationale manifestaties.

3.1.1. Basisregelingen voor Architectuur, Vormgeving en Digitale cultuur

I. Architectuur

Subsidieregeling

Aantal aanvragen: 170 voor €3.364.000 (167 in 2018 voor €3.325.282)

Verleend: 66 aanvragen voor € 1.251.259 (72 in 2018 voor € 1.121.590)

Open Oproep Interieur en Interdisciplinariteit II

Aantal aanvragen: 16 voor € 236.673 (23 in 2018 voor € 412.628)

Verleend: 6 voor € 57.435

Open Oproep Venetië #1: 'Multi-species Urbanism

Aantal aanvragen: 26 voor € 421.677

Verleend: 3 voor € 50.000

Open Oproep Venetië #2: 'How do we live together'

Aantal aanvragen: 6 voor € 137.470

Verleend: 3 voor € 62.520

In de eerste helft van 2019 lag de focus van het architectuurteam vooral op het uitvoeren van de subsidieregeling, het opstarten van 'GO!RES' – een reeks van zes landelijke bijeenkomsten over de ruimtelijke impact van klimaat en energemaatregelen op onze huidige en toekomstige leefomgeving –, en de organisatie van de Open Oproep Interieur en Interdisciplinariteit II. In de tweede helft van het jaar is naast de subsidieregeling veel aandacht besteed aan de organisatie en afronding van 'GO!RES' en de presentatie van het daaruit volgende pleidooi 'Van LOW naar HIGH-RES' op de Dutch Design Week in Eindhoven. In het kader van de Architectuur Biënnale Venetië 2020 zijn twee open oproepen uitgeschreven om de Nederlandse aanwezigheid en zichtbaarheid te vergroten. Open oproep #1: 'Multi-species Urbanism' is in samenwerking met Het Nieuwe Instituut uitgeschreven ter versterking van het publieke programma van het Nederlandse paviljoen. Open oproep #2: 'How do we live together' had betrekking op het ondersteunen van Nederlandse bijdragen aan de centrale tentoonstelling van de hoofdcurator Hashim Sarkis in de Giardini en de Arsenale.

Subsidieregeling

Binnen de Deelregeling Architectuur is in 2019 een vergelijkbaar aantal aanvragen (170) ingediend als in 2018 (167). Uiteindelijk zijn 66 aanvragen toegekend (39%), waarvan vijf onder voorwaarden. Dit aantal ligt iets lager dan in 2018 (72 aanvragen of 43%). Bovendien was het dit jaar bij drie rondes nodig om een prioritering in de positieve adviezen aan te brengen. Negen positief beoordeelde aanvragen ontvingen daardoor geen subsidie, omdat het beschikbare rondebudget anders zou zijn overschreden. Dit is een verandering ten opzichte van 2018 toen in geen van de vier aanvraagrondes hoefde te worden geprioriteerd en er aan het einde van het jaar zelfs sprake was van een onderbesteding van de beschikbare middelen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat zowel het aantal, als de kwaliteit van de aanvragen en het gemiddelde aangevraagde bedrag zijn toegenomen.

Open Oproep Interieur en Interdisciplinariteit II

In 2019 heeft het fonds de interieurdiscipline voor het tweede jaar op rij als integraal onderdeel van de architectuurdiscipline willen positioneren. In voorgaande jaren bleek dit vakgebied op het grensvlak van architectuur en vormgeving namelijk aansluiting te missen bij de subsidieregelingen van het fonds. Na een succesvolle eerste editie van de open oproep in 2018 (waarbij vier projecten zijn ondersteund) is vanwege een grote belangstelling vanuit het veld besloten in 2019 een tweede editie uit te schrijven, waarbij opnieuw zes subsidies zijn verstrekt. Daarmee is een extra impuls aan de ontwikkeling van dit vakgebied gegeven. Naast deze open oproep zijn in 2019 ook een aantal aanvragen op het gebied van interieurarchitectuur binnen de architectuurregeling ingediend en ondersteund. Daarmee lijkt het veld zich beter in de regelingen van het fonds te herkennen en lijken de extra inspanningen van het fonds hun vruchten af te werpen.

GO!RES / 'Van LOW naar HIGH-RES'

In de periode 2017-2018 heeft het Stimuleringsfonds in opdracht van de ministeries van OCW en BZK en in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte uitgevoerd. Dit programma moest een brug slaan tussen ontwerpers en erfgoedprofessionals en de positionering van deze vakgebieden binnen actuele ruimtelijke opgaven op het gebied van klimaatadaptatie en energietransitie versterken. De resultaten van dit programma zijn eind 2018 tijdens het RCE-congres 'Nederland veranderd/t' met een tentoonstelling, film en publicatie aan het grote publiek getoond en door de minister van OCW in ontvangst genomen. Dit vormde het startpunt van een roadshow die in 2019 deels als flankerende activiteit van de Deelregeling Architectuur is uitgevoerd. Tijdens een aantal regionaal georiënteerde landelijke bijeenkomsten in Utrecht, Rotterdam, Groningen, Arnhem, Middelburg en Eindhoven zijn de inzichten uit het ontwerpprogramma gekoppeld aan de energiestrategieën die op dit moment als uitwerking van het Nationale Klimaatakkoord voor dertig regio's worden opgesteld. De uitkomsten van deze 'GO!RES'-bijeenkomsten zijn in samenwerking met Vereniging Deltametropool samengebracht in het pleidooi 'Van LOW naar HIGH-RES' en tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven officieel in ontvangst genomen door Kristel Lammers, directeur van het Nationaal Programma Regionale Energiestrategieën (NP RES). Daarbij is de ambitie uitgesproken hier in 2020 een gezamenlijk vervolg aan te geven en zo een kwalitatieve implementatie van de energietransitie verder te stimuleren.

Architectuur Biënnale Venetië 2020

In voorbereiding op de zeventiende editie van de Architectuur Biënnale Venetië in 2020, is dit jaar succesvol opvolging gegeven aan de samenwerking met het Het Nieuwe Instituut. In het kader van deze biënnale zijn door het fonds twee open oproepen uitgeschreven.

De eerste, in samenwerking met het Het Nieuwe Instituut, had betrekking op het publieke parallelprogramma van het Nederlandse paviljoen. Dit wordt gecureerd door Afaina de Jong en Debra Solomon onder de noemer 'Multispecies Urbanism' en 'Multiplicity of Others'. Er zijn in totaal drie ontwerpteams geselecteerd binnen deze open oproep die op verschillende momenten in aanloop naar, maar ook tijdens de biënnale activiteiten organiseren.

De tweede open oproep stond open voor bijdragen aan het hoofdthema 'How do we live together?' van hoofdcurator Hashim Sarkis. Hiermee zijn drie door hem geselecteerde projecten ondersteund om een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de centrale tentoonstellingslocaties in de Giardini en de Arsenale. Deze drie projecten zijn gedurende de gehele biënnale te zien en ervaren.

II. Vormgeving

Subsidieregeling

Aantal aanvragen: 302 voor € 5.053.603 (289 aanvragen in 2018)

Verleend: 98 voor € 1.359.120 (102 voor € 1.268.279 in 2018)

Open Oproep Residency Arita 2020

Aantal aanvragen: 20 voor € 200.000 (24 aanvragen in 2018)

Verleend: 2 voor € 20.000

Open Oproep Professionalisering Ontwerppraktijk #5

Aantal aanvragen: 16 voor € 116.680 (18 aanvragen in 2018)

Verleend: 10 voor € 74.500

Open Oproep Eigentijds gebruik van ambachten

Aantal aanvragen: 30 voor € 781.033

Verleend: 6 voor € 137.230

Open Oproep Uitzonderlijke Presentaties

Aantal aanvragen: 12 voor € 916.650

Verleend: 5 voor € 354.550

Het overgrote deel van de aanvragen bestaat uit kleinschaliger projecten van individuele ontwerpers en makers voor experiment, onderzoek en ontwikkeling. De grens met startsubsidieprojecten lijkt steeds meer te vervagen. Aanvragers zoeken met subsidie ruimte om naast hun lopende praktijk eigen projecten te starten die bijdragen aan verdieping en kwaliteit. Ook helpen deze projecten ontwerpers bij het zichzelf profileren en positioneren binnen het veld, waarmee zij hun praktijk kunnen verduurzamen. De subsidie wordt ook ingezet om een sterkere positie in te kunnen nemen naar bijvoorbeeld opdrachtgevers en samenwerkingspartners toe. Met extra tijd en ruimte voor vooronderzoek en verkenning kan een project in een verder stadium een grotere betekenis krijgen.

Het is moeilijk om een duidelijke inhoudelijke trend te benoemen in de gehonoreerde projecten. Wel duidelijk is dat ontwerpers zich niet laten begrenzen door de klassieke tradities binnen hun disciplines. Tegelijk wordt (her)waardering van en onderzoek naar de basis van een discipline niet geschuwd.

Om actief kennis en expertise te delen en gezamenlijk in te zetten gaan ontwerpers en makers samenwerkingen aan met elkaar en met partijen buiten het ontwerpveld. Ontwerpers weten doorgaans goed diverse technieken, media en materialen te hanteren en af te wisselen. De doorontwikkeling van succesvolle projecten binnen het culturele circuit naar een breder maatschappelijk inzetbaar of commercieel vervolg blijft voor de meesten nog moeilijk.

Ook projecten waarin kennisverdieping en reflectie centraal staan hebben een flink aandeel. Met publicaties, workshops en symposia worden thema's en actualiteiten onderzocht en met een vakpubliek gedeeld en besproken. Hieronder vallen ook projecten waarin het oeuvre van bekende of juist (nog) onbekende ontwerpers wordt verkend. Belangrijk in deze projecten is dat er inderdaad nieuwe inzichten worden opgedaan en dat de resultaten op actieve wijze worden gedeeld met een relevant publiek.

Projecten die zich richten op een groter publieksbereik bestaan voornamelijk uit tentoonstellingen en presentaties. Hoewel publieksactiviteiten onderdeel zijn van de regeling, nemen deze een relatief klein aandeel in binnen de gehonoreerde projecten. De commissie vindt de voorstellen hiervoor niet altijd de reguliere activiteiten van musea en presentatie-instellingen ontstijgen. De gehonoreerde tentoonstellingen en presentaties betreffen onverwachte samenwerkingen van gevestigde en nieuwe partijen, de bijzondere inzet van scenografie binnen een meer klassieke, museale tentoonstellingen of evenementen die erin slagen ontwerp en relevante thema's, zoals culturele diversiteit, sterk te verbinden.

Het aantal aanvragen in deze regeling steeg wederom. Ook de kwaliteit van de aanvragen ligt nog steeds hoog en dat leverde voor in de meeste gevallen stevige prioriteringsrondes op. Voor 25 aanvragen betekende dat er ondanks een positief advies geen subsidie volgde. Voor de prioritering wordt na afloop van de vergadering aan iedere adviseur gevraagd met een cijfer uitdrukking te geven aan hun waardering van het project. Op basis van het gemiddelde cijfer dat de adviseurs uitbrengen wordt de rangschikking van de positief beoordeelde aanvragen bepaald. Alleen de

hoogstgewaardeerde projecten ontvangen dan subsidie, tot zover het budget reikt. Het fonds en de adviescommissie realiseren zich goed dat dit een vervelend bericht oplevert voor veel aanvragers.

Naast een groot aantal aanvragen blijft de grote diversiteit aan subdisciplines en projectvormen ook kenmerkend voor de regeling. Voor het fonds en de adviescommissie is er een continue afweging in het bieden van maatwerk versus consistentie in de beoordeling van de aanvragen. Voor elke vergadering wordt afhankelijk van de ontvangen aanvragen een commissie samengesteld uit de grote poule aan adviseurs, met meer specifieke of juist meer algemene kennis. Van de adviseurs wordt verwacht dat ze zich in korte tijd een flink aantal projectaanvragen eigen kunnen maken en dat ze over zeer uiteenlopende projecten en subdisciplines kunnen oordelen.

In de aanloop naar de nieuwe beleidsperiode per 2021 wordt gezocht naar mogelijkheden om de veelheid aan projecten anders op te vangen en bijvoorbeeld de regeling anders in te richten.

Open Oproep Residency Arita 2020

De samenwerking met de keramiekregio Arita in Japan en het Mondriaan Fonds in het aanbieden van een residency-periode is in 2019 gecontinueerd. De werkperiode biedt ontwerpers en kunstenaars de ruimte om onderzoek te doen op artistiek en technisch gebied. Productontwerper Simone Post zal er een vervolg geven aan een onderzoek waarin de eigenschappen en kwaliteiten van textiel en klei worden verkend. Modeontwerper Lisa Konno focust zich op de Japanse context en onderzoekt de rituele functie van servies, waarvan ze een vertaling zal maken naar textiel en kleding. De residency wordt in 2020 geëvalueerd.

Open Oproep Professionalisering Ontwerppraktijk #5

Tien ontwerpstudio's met een voorbeeldstellende praktijk en portfolio zijn met een subsidie in de gelegenheid gesteld activiteiten te ontwikkelen en tijd vrij te maken om hun praktijk toekomstbestendig te maken. De geselecteerde ontwerpers en ontwerp bureaus zijn werkzaam in uiteenlopende disciplines binnen het vakgebied vormgeving, en nemen elk een bijzondere positie in het veld in. Uit de voorstellen bleek dat ze helder voor ogen hebben hoe ze hun praktijk verder willen ontwikkelen en dat ze de beoogde strategieën goed weten te motiveren. Het fonds verwacht dat de aanvragers er met deze plannen in zullen slagen hun beroepspraktijk te verdiepen en te verduurzamen.

Opdracht Mode & Duurzaamheid: Taskforce Fashion

In 2018 startte het fonds een activiteit om mode en duurzaamheid te agenderen. Aan drie platforms is gevraagd om gezamenlijk op te trekken en een activiteit te ontwikkelen om modeontwerpers nieuwe mogelijkheden voor hun praktijk te laten verkennen en om een nieuw narratief te ontwikkelen dat mode als serieuze discipline positioneert. In het project 'Taskforce Fashion 2033' werden vijftien ontwerpers uitgenodigd om deel te nemen aan een programma, waarin onder andere 'field trips' in Amsterdam, Arnhem en Maastricht waren opgenomen. Tijdens de 'field trips' bogen de ontwerpers zich op locatie samen met uiteenlopende experts over een actueel maatschappelijk vraagstuk: de zeespiegelstijging. Het programma en verdere activiteiten zijn te volgen op taskforcefashion.nl.

Open Oproep Eigentijds gebruik van ambachten

In 2019 werd de Open Oproep Eigentijds gebruik van ambachten voor het eerst uitgezet. Deze oproep gericht op volkscultuur (immaterieel erfgoed) is het resultaat van een aanvullend budget dat beschikbaar is gesteld aan drie Rijkscultuurfondsen vanuit het ministerie van OCW. Ook het Mondriaan Fonds en het Fonds Cultuurparticipatie stelden vergelijkbare regelingen open. Met deze oproep stelde het fonds ontwerpers in de gelegenheid met een voorstel te komen dat de gelijkwaardige samenwerking tussen ambachtslieden en ontwerpers versterkt en dat kan leiden tot een duurzame toekomst van het ambacht. Het fonds vroeg om voorstellen voor verkenningen, nieuwe gebruiken en/of toepassingen van traditionele en hedendaagse ambachten. Met dertig aanvragen lag het aantal aanvragen redelijk hoog en ook over de kwaliteit van de aanvragen lieten de adviseurs zich positief uit. Elf aanvragen kregen een positief advies, na prioritering konden slechts zes projecten worden gehonoreerd. De oproep wordt in 2020 herhaald.

Open Oproep Uitzonderlijke Presentaties

Ook de Open Oproep Uitzonderlijke Presentaties is in 2019 voor het eerst uitgezet en is het directe resultaat van de extra middelen die in 2018 door minister Van Engelshoven ter beschikking zijn gesteld voor talentontwikkeling en vernieuwing. De oproep met een aanzienlijk budget stelt musea en presentatie-instellingen in de gelegenheid ambitieuze plannen te ontwikkelen voor de presentaties van ontwerp. Het aantal aanvragen was met twaalf nog beperkt, en ook van het ambitieuze en innovatieve niveau was de commissie nog niet geheel onder de indruk. Met vijf gehonoreerde projecten van Stichting Paradox, The Grey Space in the Middle, De Grote Kunstshow, Bureau Europa en een samenwerking van vijf grote partijen onder leiding van het Stedelijk Museum Amsterdam zullen de ontwerpende

disciplines in 2020 in ieder geval een groot podium krijgen. De oproep wordt in 2020 nog tweemaal herhaald. Het fonds zet zich actief in om partijen van deze nieuwe mogelijkheid op de hoogte te stellen.

III. Digitale cultuur

Subsidieregeling

Aantal aanvragen: 244 voor € 4.304.139 (237 aanvragen in 2018)

Verleend: 89 voor € 1.377.647 (66 voor € 956.671 in 2018)

Binnen de Deelregeling Digitale cultuur ondersteunt het fonds artistieke projecten die zich verhouden tot nieuwe technologieën en media. Door onderscheidend onderzoek en bijzondere producties te ondersteunen, wordt de praktijk van makers, studio's en instellingen verdiept. Binnen de projecten wordt veelal de betekenis van nieuwe technologieën kritisch bevraagd. Onderzoek naar maatschappelijke implicaties gaat hand in hand met het ontwikkelen van artistieke producties waarmee thema's worden vertaald naar een publiek. Digitale cultuur manifesteert zich zodoende in tal van culturele domeinen, waardoor cross-overs met beeldende kunst, podiumkunsten, film en letteren ontstaan. De commissie betreft in haar advies de bredere betekenis van het project voor het veld, de rol van de maker en de relevantie van de technische dan wel maatschappelijke opgave.

Het aantal aanvragen dat het fonds ontving binnen Digitale cultuur bleef in 2019 vrijwel gelijk ten opzichte van 2018. Het aantal toekenningen is echter flink gestegen, van 66 in 2018 naar 89 in 2019. Dit was mogelijk omdat de regeling in 2019 over aanzienlijk meer budget kon beschikken dan in de twee jaar daarvoor. In 2018 werd het budget voor de Non-fictie Transmediaregeling – de samenwerkingsregeling met het Filmfonds – uit het budget van Digitale cultuur gehaald. Deze regeling werd in 2019 vervangen door een nieuwe regeling Immersive\Interact die volledig is bekostigd uit de intensiveringsmiddelen van OCW. Daarnaast vloeide een deel van de loon- en prijsbijstelling door naar de regeling Digitale cultuur. Zodoende is in 2019 niet alleen het aantal toekenningen gestegen, maar ook het gemiddelde bedrag dat met deze toekenningen gepaard ging. Dit betekende een breuk met de trend van steeds kleiner wordende aanvragen. Desalniettemin heeft de commissie bij twee rondes moeten prioriteren onder de positief beoordeelde voorstellen en zijn op die manier dertien aanvankelijk positief beoordeelde voorstellen niet ondersteund.

In 2019 namen enkele ervaren en allroundadviseurs afscheid van de commissie omdat hun maximale termijn was verstreken. Voor hen is voor 2020 goede vervanging gevonden. Het was belangrijk om enkele breedgeoriënteerde adviseurs aan de commissie toe te voegen omdat een commissie van louter specialisten kan leiden tot grillige advisering. In 2019 is een extra adviseur aangesteld met kennis op het gebied van de gamesector. Het aantal ingediende game-gerelateerde voorstellen blijft toenemen en ook het aantal toekenningen in deze subdiscipline is gestegen. De gameontwikkelaars lijken de regeling definitief te hebben gevonden en ook binnen de commissie wordt de positie van de gameontwikkelaars binnen de context van Digitale cultuur niet langer bevraagd. Omdat festivals en organisaties aanvragen in aparte regelingen binnen het fonds, heeft de regeling Digitale cultuur zich echt ontwikkeld tot een op makers gerichte regeling. Het overgrote deel van de aanvragen betreft projecten van individuele makers of kleine samenwerkingsverbanden en collectieven. Er wordt veel gebruikgemaakt van de mogelijkheid om een startsubsidie aan te vragen.

Vanuit het flankerend beleid zijn in 2019 verschillende activiteiten opgezet. Zo is er inhoudelijk en financieel bijgedragen aan de expertmeeting voor 'interactives' tijdens het Nederlands Filmfestival. In samenwerking met Internationalisering werden makers ondersteund voor hun deelname aan South by Southwest in Austin, Texas. En tot slot werd er een samenwerking opgezet met Impact Makers voor een impactcampagne gekoppeld aan de Climate Adaptation Action Summit in 2020. De komst van deze internationale klimaatop van de VN 2020 die in Nederland plaatsvindt, biedt een mooie kans voor (jonge) makers om zich voor een breed publiek te presenteren. Met de samenwerking met Impact Makers wil het Stimuleringsfonds jonge makers ondersteunen in hun praktijk. We verwachten dat de begeleiding vanuit Impact makers en KesselsKramer zal bijdragen aan het ontwikkelen van hun inzicht in impact producties.

3.2 Interdisciplinaire regelingen

I. Talentontwikkeling

Subsidieregeling

Aantal aanvragen fase 1: 193 voor € 193.000 (213 aanvragen in 2018)

Verleend: 60 voor € 60.000 (53 aanvragen voor € 53.000 in 2018)

Aantal aanvragen fase 2: 60 voor € 1.440.000 (53 voor € 1.272.000 in 2018)

Verleend: 39 voor € 936.000 (28 aanvragen voor € 672.000 in 2018), waarvan 4 gefinancierd uit Ruimte voor Talent

Het stimuleren van talent is een van de speerpunten van het beleid van het ministerie van OCW. Het Stimuleringsfonds geeft hier onder andere invulling aan met het uitvoeren van de Deelregeling Talentontwikkeling. Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie ondersteunt jaarlijks een selectie talentvolle ontwerpers en makers, tot vier jaar na afstuderen, in de professionalisering en ontwikkeling van hun (artistieke) praktijk. In 2019/2020 bestaat de selectie uit 39 ontwerpers en makers. Geselecteerden ontvangen € 25.000, waarvan een deel vrij is te besteden voor de eigen ontwikkeling, een deel voor het ontwikkelen van kennis op het gebied van praktijkontwikkeling en een deel voor presentatiedoelinden. Hiernaast biedt het fonds een (beknopt) programma aan, bestaande uit een reeks bijeenkomsten en een moment van gezamenlijke presentatie.

Vier van de 39 makers zijn geselecteerd tijdens één van de scout nights die het fonds in 2019 voor het eerst heeft georganiseerd. De scout nights zijn gericht op aanvragers die zich buiten het reguliere kunstvakonderwijs hebben ontwikkeld. Binnen de deelregeling wordt aangevraagd door een zeer uiteenlopende groep ontwerpers en makers. Echter, er zijn een aantal gebieden, doelgroepen en (sub)disciplines die extra aandacht behoeven. In 2019 is het Stimuleringsfonds gestart met een aantal stappen om de regeling toegankelijker te maken voor architecten en ontwerpers zonder diploma van een kunstvakopleiding. In 2019 werkte het fonds voor het eerst samen met twee scouts met als doel nieuwe doelgroepen te bereiken en de drempels voor ontwerpers zonder diploma te verlagen. In Amsterdam en Rotterdam zijn acht makers geselecteerd die € 1.000 ontvingen om een ontwikkelplan te schrijven, dat hun toegang gaf tot de tweede ronde. Met de open oproep stelt het fonds ontwerpers en makers van verschillende sociale, economische en culturele achtergronden in staat hun ontwerpwerk verder artistiek te ontwikkelen en te professionaliseren. Het bovenstaande aantal ingediende aanvragen is exclusief de scout nights, de toekenningen zijn inclusief de scout nights.

The Scene is Here

In 2018 is het Stimuleringsfonds gestart met de ontwikkeling van een digitale database waarin de praktijken van de ondersteunde talenten uit de periode 2013-2020 worden ontsloten. Hiermee beoogt het fonds onder andere toekomstige aanvragers een duidelijker beeld te geven van de regeling. Maar ook het veld te laten zien wie de afgelopen jaren is ondersteund. Het platform is gelanceerd tijdens de Dutch Design Week 2018 met een serie filmportretten van één minuut. In 2019 is er van de nieuwe lichter opnieuw een serie films gemaakt die zijn gepresenteerd tijdens de DDW. Onder de titel 'The Scene is Here', presenteerde het fonds de filmportretten in MU. Hiernaast gaf zij de talenten de mogelijkheid zich op een zelfgekozen manier te presenteren. Enige voorwaarden was dat er geen objecten te zien mochten zijn. Het traject werd begeleid door een programmamaker gelinieerd aan MU.

II. Talentontwikkeling Creatieve Industrie (OCW)

Open Oproep Fresh Perspectives

Aantal aanvragen fase 1: 30 voor € 289.645

Verleend fase 1: 6 voor € 60.000

Aantal aanvragen fase 2: 5 voor € 150.000

Verleend fase 2: 4 voor € 120.000

In december 2014 verleende OCW aan het fonds een projectsubsidie (€378.000) ten behoeve van talentontwikkeling binnen de creatieve industrie. Deze subsidie is in 2018 verlengd met een tweede termijn tot 31 december 2018. Daarbij heeft het fonds aanvullende middelen uit het bestemmingsfonds gekregen, waardoor het programma tot en met 2020 wordt gecontinueerd. De doelstelling van de subsidie was het stimuleren van Talentontwikkeling binnen een interdisciplinair werkveld en cross-overs naar andere domeinen te bevorderen. Met deze middelen is in 2017 voor het eerst een open oproep uitgezet onder de noemer Fresh Perspectives. De oproep stelt ontwerpers en makers in staat om met nieuwe perspectieven te komen voor (maatschappelijke) vraagstukken, in samenwerking met andere sectoren en domeinen. Het project beoogt een impuls te geven aan talentontwikkeling, cross-overs, professionalisering van de

creatieve industrie en voorbeeldig opdrachtgeverschap. In 2019 ontvingen zes projecten een ontwikkelbudget, vier hiervan ontvingen een subsidie voor realisering. In 2020 wordt deze oproep voortgezet en geëvalueerd.

Sandberg@Mediapark

Opdracht verstrekt in 2018

Naast Fresh Perspectives is er een opdracht gegeven voor het project Sandberg@Mediapark dat liep in 2018/2019. De masterclass is gericht op het ontwikkelen van innovatieve vormen van storytelling. Experiment, vrije ruimte en het proces staan centraal. Dit gebeurt door gevestigde talenten uit verschillende disciplines en domeinen in projectteams bij elkaar te brengen. In het project werd in 2019 samengewerkt met het Sandberg Instituut, Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, VPRO en NTR. Deze partijen vormen eveneens de redactieraad die de longlist samenstelt met deelnemers en een (inhoudelijke) bijdrage levert aan de programmering. De (concept)projecten zijn in het najaar 2019 gepresenteerd tijdens NNF voor een publiek van professionals. In 2019 heeft de organisatie de masterclass geëvalueerd. Hieruit is naar voren gekomen dat de huidige opzet van de masterclass niet langer aansluit bij de behoeften van het veld en de omroepen. De organisatie gebruikt 2020 om onderzoek te doen naar een eventuele nieuwe vorm.

III. Talentontwikkeling en Werkplaatsen

Open Oproep Ruimte voor Talent II en III

Aantal aanvragen: 36 voor € 900.000

Verleend: 16 voor € 400.000

In 2018 verleende OCW extra middelen aan het Stimuleringsfonds, specifiek voor talentontwikkelingen en werkplaatsen binnen de creatieve industrie. Met deze intensivering is het fonds in 2018 gestart met de Open Oproep Ruimte voor Talent. De regeling wil makers stimuleren en ondersteunen om een nieuwe stap in hun ontwikkeling te zetten, door een bijzondere samenwerking aan te gaan met een werkplaats of een lab. Hiermee richt de oproep zich op verschillende doelgroepen: makers en organisatie. Ook geeft het meer gevorderde talenten ruimte om te experimenteren. Het fonds ziet werkplaatsen en labs als knooppunten binnen de creatieve industrie, waar praktijk, onderzoek en experiment samenkomen. Bekende voorbeelden hiervan zijn Waag Society of V2_Lab for the Unstable Media, maar er valt even goed te denken aan een gelegenheidssamenwerking met een team van wetenschappers, een ziekenhuis of industrieel lab dat innovatie nastreeft. Zo kan een brug worden geslagen tussen onderzoek en 'design thinking' en kunnen nieuwe, onconventionele materialen of ideeën voor de toekomst ontstaan. De oproep is bedoeld voor jonge of gevestigde ontwerpers, vormgevers, digitale makers en architecten. Het doel is waardevolle connecties te leggen tussen het ontwerpveld en maatschappelijke professionals, naast de artistieke en professionele ontwikkeling van de deelnemende makers. De Open Oproep Ruimte voor Talent draagt daarmee bij aan het versterken van de keten van talentontwikkeling van jonge talenten tot mid en top career.

De maximale bijdrage per project is € 25.000, waarvan € 15.000 is gereserveerd voor de maker en € 10.000 voor de faciliteiten en kennis van de samenwerkingspartner. Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie stelde in 2019 in totaal € 450.000 beschikbaar voor deze oproep. In 2020 wordt de open oproep gecontinueerd en geëvalueerd.

NWO en Stimuleringsfonds (bijeenvolging)

Ontwerpers stellen relevante vragen over de betekenis en impact van maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe technologieën. Ze bieden niet alleen scenario's die stemmen tot nadenken over ethische of sociale implicaties, maar dagen ook uit tot nieuwe innovatieve oplossingen. Vrije ruimte, creativiteit en experiment zijn essentieel voor ontwerpend onderzoek. Hiermee volgt ontwerpend onderzoek een andere opzet en structuur dan de methoden die worden gebruikt in de wetenschap. Het fonds constateert dat deze twee vormen van onderzoek elkaar zelden of te laat in het proces ontmoeten. Terwijl verbindingen tussen ontwerp en wetenschap niet alleen beide sectoren verreekt, maar ook kan bijdragen aan de uiteindelijke maatschappelijke impact van een onderzoekstraject.

In 2019 heeft het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie samen met NWO de mogelijkheden onderzocht om ontwerpers te laten aansluiten bij wetenschappelijk onderzoek dat via NWO wordt gefinancierd. Specifiek ging het om een oproep van NWO omtrent Big Data en gezondheid. Deze opgave leidde in 2019 nog niet tot een (financiële) structurele samenwerking. In 2020 zet het Stimuleringsfonds het gesprek over samenwerking met NWO voort.

Creator Doctor

In 2019 is het Stimuleringsfonds een samenwerking aangegaan met Waag Society en de Gerrit Rietveld Academie in het

kader van een driejarig onderzoekstraject. Het traject verkent de mogelijkheden van een '3de cyclus' (Creator Doctor) binnen het kunstvakonderwijs, dat enigszins vergelijkbaar is met het wetenschappelijke PhD-traject. De kandidaat die werd geselecteerd voor deze pilot, op basis van het onderzoeksvoorstel 'The Sentient Swamp / The Machine in the Swamp', is ontwerper Femke Herregraven. Zij is alumna van de bacheloropleiding grafisch ontwerpen ArtEZ, de masteropleiding grafisch ontwerpen (Sandberg Instituut) en van de Rijksakademie. Doel is om de output van kunstenaars en ontwerpers te valoriseren als kwalitatief hoogstaand onderzoek in de creatie, interpretatie en/of het ondervragen van nieuwe kennis. In 2020 wordt het traject geëvalueerd en wordt besloten of en hoe het Stimuleringsfonds aan de 3de cyclus kan bijdragen.

Open Oproep Re-Create

Aantal aanvragen: 6 voor € 36.000

Verleend: 2 voor € 12.000

In 2018 is vanuit de Open Oproep Designing a Community of Care (uitgezet door het programma Zorg) het project 'Re-Create' van gehandicaptenzorgorganisatie Reinaerde in samenwerking met social designers Langenberg en De Beer ondersteund. Binnen het project is onderzocht hoe het instellingsterrein De Heygraeff in Woudenberg meer met de (recreatieve) omgeving kan worden verbonden. Daarvoor heeft het team een visie ontwikkeld waarin een combinatie wordt gemaakt van een kringloopwinkel, een adaptatiewerkplaats en een residency-programma voor ontwerpers en kunstenaars op een plek waar mensen met een beperking wonen. Voor een tweede fase van dit project hebben het Stimuleringsfonds Creative Industrie en het Mondriaan Fonds een oproep uitgeschreven om in 2020 gezamenlijk vier werkperiodes aan te bieden in de nieuwe artist-in-residency Re-creatie. Het gaat om het aanbieden van twee werkperiodes aan ontwerpers en twee werkperiodes aan kunstenaars. Ontwerpers en kunstenaars met een interesse in projecten met een maatschappelijke context kunnen tijdens de werkperiode in een unieke omgeving onderzoek doen naar hergebruik.

3.3 Programma Internationalisering Ontwerpsector

I. Deelregeling Internationalisering Doelstelling I (OCW en BZ)

Deelregeling Internationalisering

Aantal aanvragen: 105 voor € 1.653.521

Verleend: 134 voor € 750.000

Binnen de Deelregeling Internationalisering wordt de internationale ontwerpsector van Nederlandse ontwerpers gestimuleerd in het aangaan van langdurige relaties, het tonen van het onderscheidend vermogen en het verbreden van het werkterrein. De subsidieregeling bestaat uit drie sluitingsdata per jaar en een jaarlijkse evaluatie met de adviescommissie. De regeling zelf en de adviescommissie zijn interdisciplinair, waarbij de adviseurs een internationale praktijk hebben. De regeling is volledig vraaggestuurd. De focus- en maatwerklanden zijn opgenomen als prioriteitscriterium, wanneer het aantal positief beoordeelde aanvragen het beschikbare budget overstijgt.

De voorstellen worden onder leiding van de voorzitter door de commissie beoordeeld op basis van de criteria van de deelregeling. Een subsidie kan worden verleend aan een project dat voldoende bijdraagt aan de doelstelling van deze deelregeling en gericht is op minstens een van de volgende doelstellingen:

- het versterken van de internationale reputatie van de hedendaagse Nederlandse creatieve industrie;
- het vergroten van het werkterrein van de creatieve industrie;
- het opbouwen en onderhouden van relevante internationale relaties tussen ontwerpers, makers, producenten, opdrachtgevers en culturele instellingen.

Bij de beoordeling van de voorstellen wordt met name gelet op het doel van het project, de opzet, de betrokken deskundigheid, de wijze en mate van cofinanciering en de consistentie tussen deze onderdelen. Het project bevat een voor- en natraject die minimaal bestaan uit een gedegen voorbereiding, een evaluatie en een terugkoppeling van de opgedane kennis en ervaringen aan de vooraf omschreven doelgroepen. Het type ontvangen aanvragen is divers: van ontwerpend onderzoek tot tentoonstelling en van festival tot uitwisselingstraject. Dit leidt tot verschillende projectvormen, samenwerkingen en doelgroepen.

In 2019 is binnen de regeling 64% van de middelen naar projecten in de focus- en maatwerklanden gegaan. Per ronde verschilden de percentages van ondersteunde projecten in focus- en maatwerklanden aanzienlijk. Wat opvalt is dat in de regeling in 2019 sterke projectvoorstellen en samenwerkingen zijn aangevraagd in landen in Zuid-Amerika, Oost-Europa, het Midden-Oosten en Azië, die niet onder de focus- en maatwerklanden vallen zoals Armenië, Mexico, Chili, Maleisië en Iran.

Inhoudelijk zijn het afgelopen jaar tendensen genoteerd. Zo heeft een aantal aanvragers al een langlopende relatie in het betreffende land waarvoor ze een project indienen. Het feit dat buitenlandse partijen Nederlandse makers uitnodigen, is een sterke uiting van een buitenlandse vraag. Het fonds let hierbij op de motivatie van de Nederlandse maker en de beoogde (duurzame) relatie die kan worden opgebouwd. Een andere belangrijke tendens die opvalt, is de steeds meer maatschappelijke insteek van projecten. Terugkerende thema's zijn: ambachten en hedendaags ontwerp, social design, sieraadontwerp, dekolonisatie/koloniaal verleden in relatie tot ontwerp (van de publieke ruimte), interculturele dialoog, grenzen en migratie, gender/identiteit/representatie vanuit alle disciplines, VR, AI, nieuwe materialen en hergebruik, landenpresentaties/solopresentaties/groepspresentaties en grootstedelijke vraagstukken zoals huisvesting en publieke ruimte.

Een belangrijk punt van aandacht is samenwerken in internationale context. Dit vraagt om kennis over en het delen van ervaringen op het gebied van gelijkwaardig samenwerken in internationale context. Het is veelal een uitdaging voor alle betrokken partijen om op gelijkwaardige voet samen te werken. De samenwerking begint al bij het opstellen van het projectplan en de subsidieaanvraag. Gelijkwaardig samenwerken en uitwisselen van kennis in het ontwerpveld vraagt om skills, bijvoorbeeld op het gebied van interculturele dialoog en bewustzijn van (economische) ongelijkheid.

In 2019 zijn vier ontwerpers geselecteerd binnen de Open Oproep Talentontwikkeling in Internationale Context. Met deze oproep geeft het Stimuleringsfonds ontwerpers en makers de kans hun praktijk internationaal te verdiepen en artistiek en professioneel te ontwikkelen door samen te werken met een buitenlandse partner. De samenwerking kan uiteenlopende vormen aannemen, zoals een presentatie, residentie, onderzoek of productontwikkeling. De geselecteerde projecten hebben een voorbeeldstellende functie voor de Nederlandse creatieve industrie en verrijken de sector tegelijkertijd met nieuwe kennis. De open oproep heeft langer opengestaan dan in 2018, wat aanvragers de mogelijkheid bood om de internationale samenwerking beter op te zetten. De commissie reageerde overwegend positief op de kwaliteit van de ingediende voorstellen. De voorstellen waarin de uitzonderlijke artistieke visie, professionele ontwikkeling en de wisselwerking met de internationale partner elkaar versterkten kregen de voorkeur van de adviseurs. Ook is er gelet op de maatschappelijke en culturele relevantie van de voorstellen.

Binnen het flankerend beleid initieert en verkent het fonds (experimentele) podia, versterkt het fonds internationale relaties en ontsluit het een lokaal netwerk. Doelstelling blijft een sterke cultuursector te stimuleren die in kwaliteit groeit door internationale uitwisseling en (duurzame) samenwerking.

Vanuit die rol heeft het fonds in 2019 de Chicago Architecture Biennial verkend om partnerschappen te bouwen voor een eventuele samenwerking. Het doel is om de positionering van de Nederlandse architectuurdiscipline te versterken via andere netwerken dan de meer gevestigde Architectuur Biënnale Venetië. Daarnaast heeft het fonds een sessie met de titel 'Radiant City' geprogrammeerd in St Petersburg tijdens het Cultural Forum 2019, in samenwerking met het Nederlands Consulaat en de Hermitage Foundation 21. Met als doel het positioneren van de culturele praktijk van de Nederlandse Creatieve Industrie.

Een aantal flankerende activiteiten zijn in 2019 gecontinueerd: deelname aan de Gamescom in Keulen (in 2019 was Nederland partnerland en was er een Nederlandse delegatie met een bezoek van de Directeur Generaal van OCW), de Open Oproep SXSW in Austin, de Open Oproep Salone del Mobile in Milaan en de European Game Showcase tijdens de Game Developers Conference in Los Angeles.

Uit de flankerende middelen gericht op de focus- en maatwerklanden is in 2019 een groep van digitale cultuurmakers ondersteund voor deelname en het maken van nieuw werk tijdens het MAD festival in Manchester.

In 2019 is vanuit flankerend beleid een pilot gestart om onderzoek te doen naar de impact van ondersteuning van het fonds binnen de regeling en flankerend beleid van Internationalisering (D1). Een externe onderzoeker doet diepte-interviews en een survey onder ontwerpers wiens projecten zijn ondersteund in de periode 2013-2018. Daarin is aandacht voor de (on)verwachte effecten van de projecten, opgebouwde relaties en de relevantie van een

ondersteuning van het fonds voor de internationale praktijk van de ontwerpers. Het onderzoek biedt input voor de komende beleidsperiode en de communicatiestrategie voor de regeling.

Talentontwikkeling in Internationale Context (Intensivering Internationalisering)

Aantal aanvragen: 16 voor € 311.661

Verleend: 4 voor € 74.835

De Open Oproep Talentontwikkeling in Internationale Context wordt mogelijk gemaakt door het aanvullende budget dat minister Van Engelshoven in 2018 beschikbaar heeft gesteld om internationalisering en talentontwikkeling in de creatieve industrie verder te stimuleren. De oproep richt zich op toptalent binnen de creatieve industrie die een bijzondere samenwerking aangaan met een buitenlandse partner met een uitstekende reputatie. De samenwerking kan uiteenlopende vormen aannemen, zoals een presentatie, residentie, onderzoek of productontwikkeling. Het doel is om ontwerpers te ondersteunen in hun (verdere) profilering en positionering in het buitenland.

Open Oproep Salone del Mobile Milaan 2020

De Open Oproep Salone del Mobile is inmiddels een bekende, jaarlijks terugkerende activiteit geworden en heeft tot doel het Nederlandse ontwerpveld goed te positioneren binnen een internationale context. Met een begrensde bijdrage van het fonds wordt het voor een aantal Nederlandse studio's en ontwerpcollectieven mogelijk gemaakt om een onderscheidende presentatie te ontwikkelen voor een internationaal publiek. De beursweek biedt een goede kans om de kwaliteit en diversiteit van het Nederlandse ontwerp te presenteren. Deze oproep sloot in 2019 en in januari 2020 werd aan veertien aanvragers een bijdrage toegekend. Dit wordt verantwoord in het jaarverslag 2020.

Open oproep ondersteuning deelname aan South by Southwest 2019

Aantal aanvragen: 7 voor € 22.756

Verleend: 7 voor € 22.756

Van 8 tot en met 17 maart 2019 vond in Austin, Texas het festival South by Southwest plaats. Dit festival staat bekend om zijn veelzijdige en 'cutting edge' programma op het gebied van muziek, technologie, film en alle mogelijke cross-overs daartussen. Nederlandse makers en ontwerpers die een plaats wisten te veroveren in het officiële programma, hadden de mogelijkheid een aanvraag in te dienen voor een voucher voor reis- en verblijfskosten van het Stimuleringsfonds. De waarde van de vouchers is maximaal € 3.000. Een bevestiging van deelname in een van de vooraf aangemerkte officiële tracks was de belangrijkste voorwaarde om in aanmerking te komen voor ondersteuning vanuit het fonds. Opvallend was dat drie van de zes ondersteunde projecten een aanvraaggeschiedenis hebben bij het Stimuleringsfonds. Alison Killing ontving een bijdrage voor haar project 'Migration Watch' vanuit de Non-fictie Transmediaregeling. Het onderzoek van Aiwon Yin werd eerder ondersteund in de Deelregeling Digitale cultuur en de eerste versie van 'Die Fernweh Oper' van Daniël Ernst werd in 2016 ontwikkeld na een gezamenlijke bijdrage van het Stimuleringsfonds en het Letterenfonds.

Nieuw in het programma van het festival was de Virtual Cinema Expo, geheel gericht op VR en 360-graden filmproducties. Met projecten van Daniël Ernst, Wendela Scheltema en P'tites Madeleines Productions was Nederland goed vertegenwoordigd op dit onderdeel. Circus Family testte een nieuw werk met als werktitel 'Lighthouse' in de openbare ruimte. Eerdere deelname aan SXSW bleek voor hen een perfecte springplank voor een reeks tentoonstellingen in de Verenigde Staten.

Voucherprocedure

Aantal aanvragen: 112 voor € 174.503

Verleend: 87 voor € 128.833, waarvan 2 ARO-vouchers

De voucherprocedure is een verkorte procedure die het voor makers en ontwerpers op korte termijn mogelijk maakt deel te nemen aan internationale podia. Deze middelen worden sinds 2018 gefinancierd uit de intensiveringen internationaal die de minister aan het Stimuleringsfonds beschikbaar heeft gesteld. De aanvragen in deze ronde worden door medewerkers van het fonds getoetst op de geformuleerde criteria. Er dient een inhoudelijk gemotiveerde uitnodiging te zijn van een buitenlandse partij. Sinds 2018 bestaat de aanvraagprocedure uit het invullen van een aanvraagformulier en het aanleveren van de uitnodiging van een buitenlandse partij en het eigen portfolio. Het aantal aanvragen is in 2019 licht gestegen ten opzichte van 2018. Het aantal toekenningen stabiliseert rond de tachtig per jaar (75 in 2018).

Anders dan in de regeling waar langdurige relaties en tijdsintensieve projecten worden opgezet en aangevraagd, biedt de voucherprocedure inzicht in het internationale discours en welke positie Nederlandse ontwerpers hierin innemen. Tevens vormen de bezoeken van de ondersteunde Nederlandse ontwerpers een belangrijk element in de reflectie op hun praktijk en verrijkt het hun internationale netwerk, zo blijkt uit de verslagleggingen.

Voucherprocedure Internationalisering Actieagenda

Het Stimuleringsfonds startte in juni 2019 de Voucherprocedure Internationalisering Actieagenda met het doel de internationale zichtbaarheid van voorbeeldstellende projecten die voortkomen uit de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp te versterken. Het budget hiervoor is afkomstig uit de extra middelen voor Intensivering Internationalisering 2018-2020. Vouchers Internationalisering Actieagenda kunnen doorlopend worden aangevraagd tot 1 oktober 2020 mits het budget toereikend is. Alleen ontwerpers of ontwerpteams die voor een project binnen de activiteiten van het programma Zorg & Onderwijs, het programma IVO en het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte subsidie hebben ontvangen komen voor deze voucherprocedure in aanmerking. Deze selecte groep ontwerpers is per mail uitgenodigd om aan deze voucherprocedure deel te nemen. Ontwerpers kunnen een voucher met van maximaal € 7.500 aanvragen. In 2019 heeft het fonds twee aanvragen ontvangen binnen de Voucherprocedure Internationalisering Actieagenda. Beide aanvragen werden positief beoordeeld.

II. Programma Internationalisering Ontwerpsector Doelstelling 2 (BZ en OCW)

Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie voert binnen het beleidskader internationaal cultuurbeleid 2017-2020 en met financiering van het ministerie van Buitenlandse Zaken een vierjarig programma uit onder de titel 'Inclusive Cities and Societies through Design'. Centraal in het programma staan de rol en inzet van ontwerp(denken) in het bevragen en bieden van oplossingen voor snelle urbanisatie en de maatschappelijke thema's die hieraan zijn gelieerd. Crossdisciplinaire samenwerking wordt hierin gestimuleerd. De geografische focus van het programma ligt op de ring rond Europa, in de landen Turkije, Rusland, Egypte en Marokko.

In 2019 is het programma verder uitgevoerd en verdiept en initieerde het fonds verschillende activiteiten. Hiermee bouwt en versterkt het fonds de netwerken en (kennis)uitwisseling tussen Nederland en de vier landen. Onderdeel hiervan is het impact framework van het programma waarin 'joint learning' centraal staat.

Begin 2019 is de tweede fase van projecten uit de tweede serie open oproepen ondersteund. In april 2019 organiseerde het fonds in samenwerking met Phil Compennolle een 'learning workshop' over internationaal samenwerken. Meer dan 75% van de teams die worden genoemd in de partnerschapsenquête zijn van plan de samenwerking in de toekomst voort te zetten. De hoofdredenen voor samenwerking voor zowel Nederlandse als internationale partners betreffen het leren van elkaar en het behalen van projectresultaten. In vier groepen (één per land) deelden en bespraken de teams de uitdagingen die ze tot dusver zijn tegengekomen, hoe ze daarmee zijn omgegaan en wat ze achteraf anders gedaan zouden hebben. Om het gesprek te stimuleren was er van tevoren een korte partnerschapsenquête verstuurd aan alle Nederlandse en belangrijke lokale partners.

Tijdens het Moscow Urban Forum heeft het fonds in samenwerking met de Nederlandse Ambassade een meet-up georganiseerd waarin alle Russisch-Nederlandse projecten een presentatie gaven, hun ervaringen deelden en elkaar leerden kennen. Directeur-bestuurder van het Stimuleringsfonds Syb Groeneveld was spreker tijdens een internationaal panel over het bouwen van een infrastructuur voor de creatieve industrie. De tweede helft van 2019 stond binnen dit programma in het teken van intensieve begeleiding van de lopende projecten.

3.4 Regelingen gericht op activiteiten van culturele instellingen

I. Twee- en vierjarige Activiteitenprogramma's creatieve industrie

De Deelregeling Tweejarige Activiteitenprogramma's richt zich op instellingen in de creatieve industrie die op (inter)nationaal niveau gedurende twee (of vier jaar) een samenhangend programma van activiteiten uitvoeren. De besluitvorming over de eerste ronde voor subsidiëring in 2017-2020 vond plaats in 2016. Hierin zijn zes instellingen ondersteund met een tweejarig programma en negen instellingen met een vierjarig activiteitenprogramma. In 2018 is aan acht instellingen binnen de creatieve industrie door het Stimuleringsfonds een tweejarige subsidie toegekend. Daarmee komt het aantal instellingen dat het Stimuleringsfonds meerjarig ondersteunt in de periode 2019- 2020 op zeventien. In 2019 heeft er geen ronde plaatsgevonden.

Open Oproep Professionalisering Instellingen

Aantal aanvragen: 24 voor € 284.984

Verleend: 11 voor € 124.500

De Open Oproep Professionalisering Instellingen richtte zich op instellingen die actief zijn binnen de vormgeving, architectuur en digitale cultuur. Met een bijdrage uit de open oproep wordt de professionalisering en het ondernemerschap ondersteund. Zo kunnen instellingen meer focussen op de artistieke kwaliteit en actualisering van hun programma. Uit de inzendingen bleek dat diverse instellingen de oproep aangripen om zich beter te kunnen profileren binnen de infrastructuur via diverse professionaliseringstrajecten. Deze variëren van onderzoek naar duurzame organisatie- en financieringsmodellen, en de toepassing van de Fair Practice Code tot trajecten gericht op de ontwikkeling van een presentatie- en communicatiestrategie voor maatschappelijke inbedding, publieksonwikkeling, diversiteit en inclusie.

Bijeenkomsten infrastructuur

Op 18 en 26 juni organiseerde het Stimuleringsfonds twee bijeenkomsten waarbij onder andere de meerjarig ondersteunde instellingen uit de ontwerpsector aanwezig waren. Tijdens een prettig en direct gesprek zijn de uitgangspunten van minister Van Engelshoven voor het nieuwe cultuurbeleid 2021-2024 besproken, en met name de verbreding van de culturele basisinfrastructuur (BIS) voor meer spelers en voor andere genres, waaronder design, mode en digitale cultuur. Directeur-bestuurder Syb Groeneveld lichtte tevens de opzet voor de nieuwe Vierjarige Instellingssubsidie Creatieve Industrie 2021-2024 toe. De bijeenkomsten vonden plaats onder leiding van Angelique Spaninks, bij Kriterion in het Groot Handelsgebouw, Rotterdam.

Enquête

Met het oog op de nieuwe beleidsperiode heeft het fonds onderzocht welke ontwikkelingen de instellingen van belang achten voor het actualiseren van de programmaregelingen. Het Stimuleringsfonds was met name geïnteresseerd in de werking en effecten van de subsidieregeling en stelde onder andere de vraag in hoeverre en op welke wijze de subsidieregeling een bijdrage heeft geleverd aan de beoogde doelen. Het Stimuleringsfonds zette hiervoor een enquête uit onder de zeventien ondersteunde instellingen binnen de meerjarige programma's (2- en 4-jarig). De resultaten hiervan werden meegenomen in het ontwerp van de nieuwe regeling voor de beleidsperiode 2021-2024.

Monitorgesprekken instellingen meerjarige programma's

De zeventien instellingen die voor 2017-2020 en 2019-2020 worden ondersteund via de meerjarige regeling zijn in 2019 door medewerkers van het fonds en een commissielid bezocht voor een monitorgesprek. Doel is om de band tussen fonds en ondersteunde instellingen te versterken en een update te krijgen over de vorderingen. Tijdens de gesprekken heeft de instelling het fonds geïnformeerd over het verloop van het programma, de ontwikkeling van de instelling en hun toekomstperspectief. De monitorgesprekken vormen input voor toekomstig beleid van het fonds en dienen als extra informatie voor de adviescommissie van de meerjarig ondersteunde instellingen.

Eindrapport meerkosten Fair Practice Code in de creatieve industrie

Op verzoek van het Stimuleringsfonds hebben SiRM en PPMC de financiële consequenties van de toepassing van de Fair Practice Code bij zeventien meerjarig door het Stimuleringsfonds gesubsidieerde instellingen berekend. De minimale meerkosten van de toepassing van de Fair Practice Code bij deze zeventien instellingen bedragen € 1,8 miljoen per jaar in 2021 (zonder indexatie). Het onderzoek laat onder meer zien dat de meerkosten voor ruwweg de helft bestaan uit een compensatie voor tekortschietende beloningen en voor de andere helft uit een compensatie voor onbetaald structureel overwerk. De meerkosten zijn verhoudingsgewijs het hoogst bij middelkleine instellingen, hoewel ze ook bij middelgrote en grote instellingen hoog zijn. En van de tot nu toe onderzochte delen van de culturele sector zijn de meerkosten in de creatieve industrie het hoogst.

De toepassing van de Fair Practice Code en een gezonde en toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk in de culturele en creatieve sector blijft een belangrijk thema. Het nu beschikbare onderzoek biedt handvatten om verder mee aan de slag te gaan en vormt een goede basis voor gesprek. Het onderschrijven van de Fair Practice Code zal een voorwaarde worden binnen de nieuwe regeling Vierjarige Instellingssubsidie Creative Industrie 2021-2024.

II. Eénjarige activiteitenprogramma's creatieve industrie

Subsidieregeling

Aantal aanvragen: 42 aanvragen voor € 2.843.095 (49 aanvragen in 2018)

Verleend: 24 voor € 1.532.674

De Deelregeling Eénjarige activiteitenprogramma's ondersteunt programma's op het gebied van architectuur, vormgeving en digitale cultuur of een combinatie van deze disciplines. Culturele instellingen kunnen eens per jaar een bijdrage aanvragen voor hun activiteitenprogramma met een maximale looptijd van één jaar. Vanaf 2020 wordt het mogelijk om binnen deze regeling zowel voor een 1-jarig als voor een 2-jarig programma in te dienen.

In 2019 is aan 24 instellingen door het Stimuleringsfonds een 1-jarige subsidie toegekend. Zij ontvangen samen bijna € 1,5 miljoen voor hun programmering in 2020. De bijdragen variëren van € 27.000 tot € 150.000 per jaarprogramma.

Het fonds beoogt met de Deelregeling Activiteitenprogramma's de culturele infrastructuur te versterken en een laag te vormen tussen initiatieven van makers en instellingen met een jaarprogramma. Daarbij zijn de ontwikkeling van het inhoudelijk programma, de agenderende kwaliteit voor het ontwerpveld en de platformfunctie van groot belang. Binnen de regeling worden tevens innovatieve werkmethodes en professionalisering van de instelling gestimuleerd. Er is een aantal nieuwkomers binnen de regeling ondersteund. Het betreft de volgende instellingen: State of Fashion, The School for independent Studies, The Dependance, Onomatopoeie en BlueCity. Het fonds beschouwt de vijf nieuwe instellingen binnen de regeling als een waardevolle toevoeging op de bestaande culturele infrastructuur.

Het aantal aanvragen blijft redelijk gelijk ten opzichte van de voorgaande jaren. Binnen de Deelregeling Activiteitenprogramma's worden de meeste aanvragen ingediend onder de doelstellingen 'onderzoek, analyse & reflectie', 'experimenten & cross-overs' en 'maatschappelijk engagement & publieksactiviteiten'.

Open Oproep Ruimte voor ontwerpkritiek, reflectie en debat

Aantal aanvragen: 12 voor € € 467.216

Verleend: 4 voor € 154.814

Om vernieuwing en diversiteit binnen platforms voor ontwerpkritiek, reflectie en debat aan te moedigen, zette het Stimuleringsfonds een open oproep uit. Uit de twaalf aanvragen die het fonds ontving, werden vier voorstellen geselecteerd omdat ze bijdragen aan de ontwikkeling van het bestaande discours. Het fonds heeft extra middelen beschikbaar gesteld om deze platforms binnen deze open oproep te ondersteunen en de oproep in 2020 te herhalen binnen de Deelregeling Activiteitenprogramma's

Open Oproep Professionalisering Platforms

Aantal aanvragen: 16 voor € 119.850

Verleend: 8 voor € 59.850

Het Stimuleringsfonds schreef voor de derde keer de Open Oproep Professionalisering Platforms uit vanuit de Deelregeling Activiteitenprogramma's. De oproep richtte zich op platforms actief binnen de architectuur, vormgeving en digitale cultuur. Het fonds wil de platforms aanmoedigen om tijd vrij te maken voor reflectie op de eigen praktijk. Met een bijdrage uit deze oproep wordt het ondernemerschap gesteund, waardoor uiteindelijk meer kan worden gefocust op innovatie en artistieke kwaliteit. In het algemeen zijn de platforms gemotiveerd om een podium te bieden aan het artistieke experiment. Het fonds wil de platforms ook graag stimuleren om zelf meer (creatief) experiment aan te gaan bij de ontwikkeling van hun strategie voor onder andere communicatie, presentatie en financiering.

Re-mix and Re-search

In 2019 organiseerde Metro 54 in samenwerking met het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie een reizend programma 'Re-mix and Re-search: whose cultural appropriation is this?' in de vorm van een drietal 'weekenders' waarvan de eerste twee plaatsvonden in Rotterdam en Eindhoven. Curator Metro54 wil hiermee aandacht vestigen op ontwerp, reflectie en onderzoek binnen de urban arts & culture en realiseert dit. De derde en tevens laatste weekender zal in 2020 plaatsvinden in Amsterdam. Voor het opzetten van het volledige traject is aan Metro54 een opdracht uitgeschreven voor een bedrag van € 84.000. Daarbovenop is € 16.000 gereserveerd voor het ondersteunen van makers in de open call.

Onderdeel van dit programma was de open call 'Researching Remix' die is uitgezet via het fonds. Deze call was gericht op makers, ontwerpers en denkers die in hun praktijk op kritische wijze reflecteren op thema's als machtsverhouding,

eigenaarschap en toe-eigening. Hierbij werd goed gekeken hoe remix als werkwijze en onderzoeksmethode werd ingezet in de projectvoorstellen. De selectie leidde tot de ondersteuning van vier projecten ter waarde van € 16.000.

Het bedrag dat is gemoeid met de opdracht en de open call is afkomstig uit het algemene flankerend budget van 2018. In 2018 is het flankerend budget van de verschillende basisregelingen bijeengelegd en thematisch ingezet.

III. Festivals creatieve industrie

Subsidieregeling

Aantal aanvragen: 54 voor € 1.592.472 (49 aanvragen in 2018)

Verleend: 29 voor € 998.885

Aangewezen toekening

Dutch Design Foundation: verleend € 400.000

De Deelregeling Festivals beoogt, tezamen met de Deelregeling Meerjarige programma's en de Deelregeling Eénjarige activiteitenprogramma's, de culturele infrastructuur te versterken en te stimuleren. In 2019 heeft de adviescommissie van de Deelregeling Festivals over 54 aanvragen advies uitgebracht (verdeeld over drie rondes). Het aantal blijft redelijk gelijk ten opzichte van de voorgaande jaren. In 2016 werden 48 aanvragen behandeld, in 2017 61 aanvragen en in 2018 werden 49 aanvragen binnen de regeling behandeld. De commissie heeft in 2019 minder toegekend dan het beschikbare budget.

De Deelregeling Festivals ondersteunt de opzet en uitvoering van festivals op het gebied van de creatieve industrie die in Nederland plaatsvinden. Daarbij beoogt de regeling met name de ontwikkeling van festivals in heel Nederland te stimuleren. Een agenderende programmering, de platformfunctie en een vooruitstrevende visie van de organisatie is van belang. De Deelregeling Festivals ontvangt met name aanvragen vanuit de discipline digitale cultuur. De aanvragen worden door zowel zeer kleinschalige initiatieven als door grote festivalorganisaties ingediend. Er wordt vaak voor specifieke programmaonderdelen aangevraagd die van waarde zijn voor het ontwerpveld. Het fonds signaleert de trend dat festivals steeds vaker ook een rol vervullen als producent van werken en een belangrijke labfunctie vervullen.

De regeling ontvangt relatief weinig aanvragen vanuit de disciplines vormgeving en architectuur. Deze velden zijn anders georganiseerd dan digitale cultuur, waar een echte festivalcultuur bestaat. Wel werden op het gebied van vormgeving in 2019 grote festivals ondersteund zoals Fashionclash en Graphic Matters. De afgelopen drie rondes in 2019 laten zien dat de kleinere platforms op het gebied van vormgeving het professionele werkveld in beperkte mate betrekken. In het algemeen mist het fonds bij veel aanvragen regelmatig een antwoord op fundamentele vragen als 'Waarom en voor wie wordt het festival georganiseerd?' en 'Wat wil je bereiken?'. Het is belangrijk als er meer aandacht komt voor het meten en monitoren van impact.

Ook ziet het fonds dat de omgang met documentatie en archief een relevant en urgent onderwerp vormt voor veel festivalorganisaties. Festivals zijn tijdsgebonden. Hoe ga je als organisatie om met het vasthouden en delen van opgedane kennis en ervaring? Hoe kun je als festival langer, of in een breder gebied agendastellend zijn? In 2020 gaat het fonds hierover met de festivalorganisaties in gesprek.

Tot slot constateert het fonds dat er nog te weinig sprake is van een goede regionale spreiding. De volgende beleidsperiode zal het fonds de regeling aanpassen om daarmee de belangstelling en kennis voor de ontwerpdisciplines in de regio te stimuleren en te versterken en zodoende een nieuw publiek te bereiken.

De Dutch Design Foundation ontving van het fonds op aanwijzing van OCW een jaarbijdrage van € 400.000 voor de periode 2017-2020. Deze bijdrage wordt dus ook in 2020 gecontinueerd. Het fonds monitort en beoordeelt de bijdrage aan de Dutch Design Foundation louter procedureel en niet inhoudelijk, omdat het een aanwijzing van OCW betreft.

3.5 Samenwerkingsregelingen

I. Immerse\Interact in samenwerking met Filmfonds

Subsidieregeling

Aanvragen: 57 voor € 2.094.964

Verleend: 28 voor € 895.632

(De bijdrage van het Stimuleringsfonds is 50%, zijnde € 447.816)

In 2019 startte het Stimuleringsfonds samen met het Filmfonds de nieuwe regeling Immersive\Interact. Deze regeling bouwt voort op de samenwerking die de fondsen in 2014 aangingen met de Non-fictie Transmediaregeling. De nieuwe regeling richt zich op het ontwikkelen en realiseren van interactieve en immersieve mediaproducties, denk aan VR/XR en 360-graden film. De regeling staat open voor zowel fictie als non-fictie. Het penvoerderschap van de regeling ligt bij het Filmfonds.

In 2019 legde elk fonds een bedrag in van € 600.000 waardoor de regeling kon beschikken over een jaarbudget van € 1.200.000. Hiervoor heeft de minister in de periode 2019-2020 extra middelen beschikbaar gesteld. In totaal is er in 2019 voor € 895.632 aan subsidie toegekend in de regeling, dit is een onderbesteding. Echter, gezien het feit dat het om een nieuwe regeling gaat en er verhoudingsgewijs veel ontwikkelbedragen zijn toegekend, is de verwachting dat deze onderbesteding in 2020 zal worden ingelopen. Het aantal aanvragen voor realisering zal naar verwachting toenemen als de ingezette ontwikkeltrajecten zijn afgerond. Aanvragers met een producent kunnen in de regeling aanvragen voor een ontwikkelbudget tot maximaal € 25.000 en een realiseringbudget tot maximaal € 100.000. Voor individuele makers of kleinere studio's geldt dat het ontwikkelbudget maximaal € 15.000 is en dat voor realisering € 30.000.

Wat opvalt in de regeling is dat aanvragers zowel uit de filmsector als uit het digitale cultuurdomein afkomstig zijn. Beide velden voelen zich aangesproken door de regeling en de vorm van de projecten is divers. Omdat het subsidiereglement van het filmfonds onderliggend is aan de regeling, gelden enkele voorwaarden die aanvragers in dit domein soms voor een uitdaging plaatsen. De verplichting om samen te werken met een producent is – zo merken we – voor veel makers een lastig punt. Nader onderzoek naar de rol van een producent en de positie van de producent ten opzichte van de maker is in deze context gewenst.

II. Upstream: Music x Design in samenwerking met Fonds Podiumkunsten en Sena

Subsidieregeling

Aantal aanvragen: 23 voor € 567.932

Verleend: 7 voor € 264.895

Met de Deelregeling Upstream: Music x Design ondersteunt het Stimuleringsfonds in samenwerking met het Fonds Podiumkunsten en Sena vernieuwende artistieke formats en samenwerkingen binnen de Nederlandse pop-/urban muziek. Het Stimuleringsfonds voert de regeling Upstream: Music x Design zelfstandig uit. De fondsen en Sena willen met behulp van Upstream de Nederlandse muziekindustrie verbreden, de internationale positie versterken en cross-overs naar andere disciplines stimuleren. De Deelregeling Upstream: Music x Design is gericht op het ondersteunen van samenwerkingsprojecten tussen een muzikant en een ontwerper of maker uit de creatieve industrie.

Deze tijdelijke regeling startte in 2019. Waarschijnlijk wordt pas in 2021 duidelijk of de regeling, op basis van evaluatie van de behaalde resultaten, wordt gecontinueerd. Naar verwachting zullen de eerste projecten in 2020 worden opgeleverd. De commissie en het fonds zijn van mening dat de zeven ondersteunde projecten goed de breedte van de regeling laten zien. Aanvragers zijn afkomstig uit verschillende hoeken van de creatieve industrie en muzieksector, waardoor interessante en vernieuwende samenwerkingen ontstaan. De aard van de voorstellen was vrij interdisciplinair met verschillende, vaak vernieuwende raakvlakken op het gebied van ontwerp. Sommige projecten vertrekken vanuit de ambitie om de performatieve kracht of live-ervaring van muziek te verrijken door middel van ontwerp. Andere initiatieven richten zich juist op het onderzoekende terrein, waarbij muzikant en ontwerper samen de cross-over willen uitdiepen. Zo zijn er projecten ondersteund die digitale toepassingen ontwikkelen in combinatie met het ontwerpen van kostuums. In andere projecten wordt er gebruik gemaakt van licht en ruimte. Daarnaast wordt er geëxperimenteerd met het ontwikkelen van innovatieve instrumenten, nieuwe manieren van het produceren van muziek en verzorgen van liveperformances door middel van ontwerp en digitale cultuur.

Terugkijkend op het eerste volledige subsidiejaar van Upstream: Music x Design is over heel 2019 €264.895 uitgegeven. Dat is meer dan het aanvankelijk beschikbare bedrag waarmee de regeling is gestart (€257.790) door een toevoeging aan het budget uit de loon- en prijsbijstelling. De verhoging is gelijk verdeeld over de tweede en derde ronde. De kleine onderbesteding zal worden toegevoegd aan de subsidierondes van Upstream: Music x Design in 2020. Er kan worden geconcludeerd dat de te besteden middelen vooralsnog voldoende aansluiten op de behoeften in het veld.

In één ronde is geprioriteerd. In de overige twee rondes lag het toekenningspercentage erg hoog (50%) vanwege het enigszins lage aantal ontvangen voorstellen. In totaal zijn er slechts drie voorstellen voor een startsubsidie ingediend, waarvan er geen is toegekend. Alle ondersteunde voorstellen zijn voor realisering van het project en dat voor een gemiddeld toekenningsbedrag van € 37.842. Wat betreft het flankerend beleid zijn in 2019 geen activiteiten opgezet.

Het budget is naar 2020 doorgeschoven om met behulp van een forser budget een grotere impact te kunnen genereren.

De commissie kent een mooie balans tussen adviseurs uit de muzieksector en de creatieve industrie. Tijdens de commissievergadering brengt elke adviseur expertise in die essentieel is om alle facetten van de cross-overprojecten te belichten. Samen komt de commissie steeds tot een duidelijke lijn in haar advies, wat gezien de jonge leeftijd van de regeling duidt op een vakkundig functionerende commissie en voorzitter.

III. Digital Heritage x Public in samenwerking met Mondriaan Fonds en Fonds Cultuurparticipatie

Subsidieregeling

Aantal aanvragen (fase 1 ontwikkeling): 18 voor € 334.659

Verleend: 8 voor € 104.120

In 2019 ontving het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie extra budget voor de uitvoering van de tijdelijke regeling Digital Heritage x Public in het kader van de intensivering Nationale Strategie Digitaal Erfgoed 2019-2020. Hierop is een regeling opgezet met als doel een impuls te geven aan de zichtbaarheid en het (her)gebruik van digitaal cultureel erfgoed. Het Mondriaan Fonds en Fonds Cultuurparticipatie hebben eveneens regelingen opgezet in het verlengde van deze doelstelling. Elk fonds heeft daarbij zijn eigen invalshoek gekozen. De regeling van het Stimuleringsfonds is erop gericht om erfgoedinstellingen en ontwerpers te stimuleren om gezamenlijk naar erfgoedcollecties te kijken en de ontsluiting of het gebruik ervan als een ontwerpogave te benaderen.

In 2019 is door het fonds een uitgebreide verkenning gedaan om de behoefte en vragen in het veld in kaart te brengen. Dit heeft geleid tot een regeling met twee rondes. Het totale budget dat beschikbaar is voor subsidies in deze regeling bedraagt € 942.000. Dit budget is gelijk verdeeld over de twee rondes. Elke ronde kent twee fases: een eerste fase voor ontwikkeling en een tweede fase voor realisering. In 2019 zijn in de eerste ronde achttien voorstellen in behandeling genomen waarvan er acht een subsidie hebben ontvangen om het voorstel in een periode van drie maanden verder te ontwikkelen. In maart 2020 zullen deze partijen hun definitieve voorstel voor realisering indienen en presenteren aan de adviescommissie.

Het fonds constateert op basis van de ontvangen voorstellen dat er een aanzienlijke vraag is vanuit het veld naar ondersteuningsmogelijkheden voor het ontsluiten van digitaal erfgoed en het betrekken van ontwerporganisaties bij deze opgave. De diversiteit van de onderwerpen, erfgoedcollecties en de aanpak van de ontwerpers bleek groot. De regeling ontving aanvragen van zowel grote gevestigde ontwerporganisaties als kleinere bureaus en zelfstandige ontwerpers. Ook aan de kant van de erfgoedinstellingen was de verscheidenheid en de regionale spreiding groot. De regeling ontving voorstellen waarin wordt samengewerkt met gemeentearchieven, musea, kennisinstellingen en bibliotheken.

Bij het formuleren van de ontwerpogave komen partijen voor verschillende uitdagingen te staan. Belangrijke terugkerende onderwerpen zijn de (auteurs)rechten die al dan niet op de collectie liggen, het behouden van de link met de oorspronkelijke bron, en de vraag in welke mate het auteurschap van de ontwerper de duurzaamheid van het project beïnvloedt.

Hackalod

Opdracht aan Netwerk Digitaal Erfgoed voor € 10.000

Naast de subsidies die zijn verstrekt heeft het fonds financieel en inhoudelijk bijgedragen aan het programma HackaLOD 2019, dat plaatsvond op 29 en 30 november in De Theaterloods, Radio Kootwijk. HackaLOD is de jaarlijkse culturele Linked Open Data hackathon, georganiseerd door de Koninklijke Bibliotheek, het KNAW Humanities Cluster, in het kader van het Netwerk Digitaal Erfgoed.

Onderzoek en communicatietraject

Zodra de eerste realiseringssubsidies zijn verstrekt zal het fonds beginnen met het voeren van monitoringgesprekken met de ondersteunde partijen. Het fonds bouwt hiermee voort op het verkennende onderzoek. Met het onderzoek wil het fonds inzicht krijgen in de effectiviteit en impact van de subsidies en de vraag van het veld ten aanzien van digitaal cultureel erfgoed. Het onderzoek zal naar verwachting samen met de resultaten van de gesubsidieerde projecten worden gepresenteerd in een publieksprogramma waarvoor wederom de samenwerking met het Mondriaan Fonds en Fonds Cultuurparticipatie worden gezocht.

3.6 Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp

De Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp wordt gefinancierd door het ministerie van OCW en het ministerie van BZK en kent een aantal verschillende leadpartners, waaronder het Stimuleringsfonds. Het Stimuleringsfonds is verantwoordelijk voor de uitvoering aan de volgende twee programma's: het stimuleringsprogramma Innovatieve Vormen Opdrachtgeverschap en het stimuleringsprogramma Zorg en Onderwijs.

Kern van de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp 2017-2020 is het versterken van ontwerpkracht bij maatschappelijke opgaven met een ruimtelijke component. Belangrijke kenmerken met betrekking tot de werkwijze binnen beide programma's zijn de integrale aanpak van deze veelal complexe vraagstukken op het snijvlak van sociale en fysieke vernieuwing, het co-creatieve karakter van de samenwerking tussen ontwerpers, opdrachtgevers en stakeholders en de voortdurende wisselwerking tussen zichtbare lokale interventies in de praktijk en toekomstgerichte strategische kennisontwikkeling.

I. Stimuleringsprogramma Innovatieve Vormen Opdrachtgeverschap (OCW en BZK)

Open Oproep Anders Werken aan stad, dorp en land

Aantal aanvragen: 12 voor € 299.990

Verleend: 9 voor € 224.990

Het stimuleringsprogramma Innovatieve Vormen van Opdrachtgeverschap richt zich inhoudelijk op het bevorderen van goed opdrachtgeverschap. Het programma stelt lokale en regionale overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en (collectieven van) burgers in staat samen met ontwerpers te experimenteren met nieuwe samenwerkingsvormen. In 2019 startte onder meer het traject Anders werken aan stad, dorp en land. Het traject heeft als doel bij gemeenten nieuwe werkwijzen te introduceren, gericht op co-creatie op lokaal en regionaal niveau. In februari gingen zeventien gemeenten samen met stadmakers, ontwerpers en hun lokale netwerk in hun eigen gemeente aan de slag met maatschappelijke opgaven met een ruimtelijke component. In oktober startte een tweede ronde van nog eens acht gemeenten. Negen gemeenten uit de eerste ronde ontvingen daarnaast subsidie voor het inzetten van ontwerpers in de vervolgfase. Met een flankerend programma van activiteiten ondersteunde het Stimuleringsfonds in 2019 daarnaast de kennisdeling tussen de bij het ontwikkeltraject betrokken gemeenten

Met het doel de kennis van Anders werken aan stad, dorp en land met een breed publiek te delen droeg het Stimuleringsfonds in 2019 tevens bij aan de programmering van een groot aantal nationale events, zoals het festival We Make the City (juni), de lanceringsdag van de NOVI (juni), de Schakeldag Rijkswaterstaat (juni), het Democratie Festival (augustus), de Dag van de Stad (oktober), het Stadmakerscongres (november) en de eerste Social Design Summit (december).

II. Stimuleringsprogramma Zorg en Onderwijs (OCW)

Open Oproep Leeromgeving van de Toekomst (eerste fase)

Aantal aanvragen: 25 voor € 489.813

Verleend : 10 voor € 197.359

Open Oproep Designing a Community of Care (tweede fase)

Aantal aanvragen: 13 voor € 452.567

Verleend: 13 voor € 452.567

Door ingrijpende veranderingen en ontwikkelingen in de zorg- en onderwijssector, veranderen de condities voor het opdrachtgeverschap van zorg- en onderwijsinstellingen richting ontwerpers. Het stimuleringsprogramma Zorg en Onderwijs speelt in op deze ontwikkeling en draagt bij aan de bevordering van kwaliteit voor de omgevingen waarin zorg en onderwijs worden verleend. Het Stimuleringsfonds ondersteunt ontwerpend onderzoek waarbinnen opdrachtgevers en stakeholders worden geïnspireerd en aangezet tot innovatie en inzet van ontwerpkracht. Daarnaast voert het fonds een flankerend programma uit gericht op kennisdeling en versterking van het lerend netwerk van betrokkenen.

Met de Open Oproep Designing a Community of Care nodigde het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie in 2018 een diverse groep van opdrachtgevers in de zorg uit om gezamenlijk én met ontwerpers te werken aan nieuwe denkrichtingen, strategische visies of ontwerpvoorstellen voor gezonde, vitale en inclusieve wijken. Dertien projecten werden geselecteerd. In 2019 ontvingen alle dertien projecten subsidie voor een vervolgfase. Daarnaast initieerde het

Stimuleringsfonds in samenwerking met het Radboud UMC en de Archipel Zorggroep een interdisciplinair ontwerpend onderzoek in de intramurale zorg naar leefmilieus en een daarbij passende leefomgeving voor mensen met dementie.

Om de impact van de projecten te versterken, bouwt het Stimuleringsfonds met het zorgprogramma tevens aan een 'learning community' die zich bezighoudt met de ruimtelijke aspecten van de transitieopgaven in de zorg, en stimuleert het de kennisdeling van onderzoekresultaten aan een breder publiek op een aantal publieke bijeenkomsten. Dat deed zij in 2019 onder andere als partner van de Embassy of Health op de Dutch Design Week, tijdens het ouderencongres 'Een nieuwe generatie ouderenzorg', en tijdens het najaarscongres van de Associatie voor de Jeugd.

Onder de noemer Leeromgeving van de Toekomst stimuleert het Stimuleringsfonds samenwerkingsverbanden tussen ontwerpers en mbo-instellingen. Binnen de projecten staat een integrale aanpak van onderwijsvisie en onderwijshuisvesting centraal. De projecten worden uitgevoerd door multidisciplinaire ontwerpteams in nauwe samenwerking met de scholen, en vinden waar mogelijk plaats in de alledaagse realiteit. Het fonds werkt in de uitwerking van het programma samen met SBB, mbo-raad, inspectie van het onderwijs en ministerie van OCW. In 2019 ondersteunde het Stimuleringsfonds binnen de Open Oproep Leeromgeving van de Toekomst tien nieuwe projecten.

Door onderlinge kennisdeling bouwt het Stimuleringsfonds tevens aan een lerend netwerk op het snijvlak van onderwijsvernieuwing en onderwijshuisvesting en onderlinge kennisdeling. Het organiseerde daarvoor in 2019 onder andere het drukbezochte symposium 'Leeromgeving van de Toekomst'.

4. Kwaliteitszorg

4.1 Governance Code Cultuur, Gedragscode Cultuurfondsen, AVG, Code Culturele Diversiteit en Fair Practice Code

Governance Code Cultuur

De Governance Code Cultuur is een instrument voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector. De RvT en de directeur-bestuurder richten zich in de uitvoering van hun taken naar de principes uit de Governance Code Cultuur. Deze code is verankerd in de Statuten en Reglementen voor bestuur en de RvT. Het bespreken van de code is een vast onderdeel van de sollicitatiegesprekken voor nieuwe werknemers, leden RvT en voor adviseurs. Indien er bijzonderheden zijn in de vergaderingen van de adviescommissies, dan worden deze gemeld in de aanbiedingsbrieven bij de adviezen, gericht aan het bestuur. Adviseurs die zijn betrokken bij een aanvraag nemen niet deel aan de gehele subsidieronde. In de Werkwijze adviescommissies zijn alle verdere procedures voor de adviescommissies vastgelegd. Enige vorm van mogelijke belangenverstremming wordt eveneens vermeld in de aanbiedingsbrieven aan het bestuur en besproken tijdens de jaarlijkse evaluaties van de adviescommissies. De Code Cultural Governance is onderdeel van de AO/IC en de arbeidsvoorwaarden van het personeel.

De RvT van het Stimuleringsfonds hanteert en handelt naar de Governance Code Cultuur. Blijvend aandachtspunt is het vermijden van (de schijn van) belangenverstremming van de RvT, de directeur-bestuurder, de medewerkers van het fonds en specifiek van de adviseurspoule.

Gedragscode Cultuurfondsen

Met ingang van 1 mei 2013 bestaat de Gedragscode Cultuurfondsen. De gedragscode waarborgt transparantie over de manier waarop de cultuurfondsen hun publieke taak uitoefenen, om zo bij te dragen aan het vertrouwen van aanvragers en burgers in de cultuurfondsen. In de gedragscode zijn uitgangspunten opgenomen die een goede uitoefening van de publieke taak bevorderen en worden zaken benoemd waarop de fondsen door de aanvrager kan worden aangesproken.

De Gedragscode Cultuurfondsen waarborgt transparantie van beleid, zorgvuldige samenstelling van commissies en het vermijden van belangenverstremming. Zes beginselen zijn belangrijk: integriteit en onpartijdigheid; openheid; betrokkenheid van stakeholders; kwaliteit van dienstverlening; evaluatie; verantwoording. De gedragscode wordt onderschreven door het Mondriaan Fonds, het Filmfonds, het Letterenfonds, het Fonds Podiumkunsten, het Fonds voor Cultuurparticipatie en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. De Gedragscode Cultuurfondsen is onderdeel van de AO/IC en de arbeidsvoorwaarden van het personeel. In 2019 waren voor het fonds de kwaliteit van dienstverlening en de aandacht voor evaluatie en verantwoording belangrijke uitgangspunten.

De Werkwijze Commissies en Adviescommissies, van kracht sinds 1 januari 2019, draagt bij aan de transparantie en de openheid van het functioneren van het fonds. Deze werkwijze is op de website van het fonds gepubliceerd.

Gezamenlijke functionaris gegevensbescherming

Op 25 mei 2019 trad de Europese privacywetgeving Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in werking. De AVG verplicht dat organisaties die persoonsgegevens verwerken, moeten voldoen aan de privacywetgeving. Daarnaast moeten die organisaties een onafhankelijke functionaris gegevensbescherming (FG) benoemen die toezicht houdt op en adviseert over de naleving van de AVG. De cultuurfondsen hebben gezamenlijk een FG benoemd. Van elk van de zes cultuurfondsen is door de FG een specifiek register gegevensbescherming opgesteld waarin terug te vinden is welke persoonsgegevens het fonds bewaart en met welk doel het deze gegevens verwerkt en of dat doel volgens de AVG proportioneel en gerechtvaardigd is. Dit register is een openbaar document.

Code Diversiteit en Inclusie

Het Stimuleringsfonds ambieert een organisatie te zijn waarin diversiteit en inclusie onderdeel zijn van het DNA, waar het belang ervan wordt erkend en uitgedragen. Deze ambitie richt zich op de vier pijlers: programma, publiek, personeel en partners, zoals benoemd in de Code Diversiteit en Inclusie.

Zowel in het beleid van het Stimuleringsfonds als in de werkwijze van het fonds is er specifiek aandacht voor (culturele) diversiteit. Concreet betekent dit voor het fonds dat medewerkers worden gewaardeerd en gerespecteerd om wie ze zijn, ongeacht culturele achtergrond, gender, seksuele voorkeur, beperking, leeftijd, economische status, religie, of

opleidingsniveau. Verder speelt diversiteit ook in het personeelsbeleid bij de werving van nieuwe medewerkers een vaste rol, en wordt van medewerkers verwacht dat zij naar de code handelen.

Fair Practice code

De minister van OCW heeft in haar 'Uitgangspunten Cultuurbeleid 2021-2024' bepaald dat 'elke instelling met subsidie vanuit het Rijk verplicht moet aansluiten bij bestaande afspraken over honorering (cao en honoreringsrichtlijnen) en de sociale dialoog'.

De Fair Practice Code dient als paraplu voor het maken van regelingen en richtlijnen ter verbetering van het verdienvermogen en de ontwikkelperspectieven voor werkenden in de culturele en creatieve sector. Het Stimuleringsfonds onderschrijft het belang van de Fair Practice Code en volgt de ontwikkelingen met betrekking tot de sectorbrede arbeidsmarktagenda op de voet. Ook in het deel van de creatieve industrie waar het fonds actief is, is de positie van vooral veel zzp'ers toe aan een stevige verbetering. Het komt er daarom op aan dat de sector zich aantoonbaar en voortvarend in de richting beweegt van redelijke en rechtvaardige arbeidsvoorwaarden. In dit opzicht zal het fonds bij de beoordeling van aanvragen zich vooral richten op de mate van reflectie en transparantie die de aanvrager op dit punt laat zien. En op het perspectief dat de aanvrager met betrekking tot fair practice voor ogen staat. Het fonds constateert dat er voor werknemers in de creatieve industrie in beginsel voldoende regelingen te vinden zijn om betalingen op te baseren, maar voor zelfstandigen is dat anders. Er zijn op dit moment nog weinig afspraken of richtlijnen voorhanden die een houvast bieden voor betaling van zzp'ers. Het fonds zal aanvragers actief informeren over hoe binnen aanvragen wordt gekeken naar toepassing van de Fair Practice Code.

4.2 Evaluatiesystematiek

Het Stimuleringsfonds maakt gebruik van een uitgebreide en gestructureerde evaluatiesystematiek. Deze systematiek is verankerd in de reguliere beoordelingscyclus, maar heeft evengoed betrekking op het instrumentarium en de werkwijze van het fonds. In het document *Werkwijze Commissies en Adviescommissies* beschrijft het Stimuleringsfonds de taken en de werkwijze van de adviescommissie. Artikel 12 gaat nadrukkelijk in op de jaarlijkse evaluaties.

Na elke subsidieronde wordt door de coördinator of programmaleider een aanbiedingsbrief opgesteld en aangeboden aan het bestuur. In deze brief wordt door de commissie en de staf gereflecteerd op de kwaliteit van de ronde en mogelijke verbeterpunten in de kwaliteit van de aanvraag, de ondersteuning door het fonds of het delen van kennis en informatie over de projecten. Daarnaast wordt jaarlijks geëvalueerd door de adviescommissies. De coördinator verzamelt daartoe relevante informatie op basis van de aanbiedingsbrieven. De commissie bespreekt naar aanleiding hiervan de tendensen en lacunes in aanvragen en verleningen ten opzichte van de doelstellingen en reikwijdte van de betreffende regeling en de procedure van advisering. Het verslag van de evaluatie wordt aan het bestuur voorgelegd.

De volgende evaluaties vonden met de vaste adviescommissies in 2019 plaats:

6-2-2019: Digitale cultuur

8-2-2019: Activiteitenprogramma's

6-3-2019: Internationalisering

7-6-2019: Fondsbrede evaluatie met voorzitters

12-9-2019: Architectuur

26-9-2019: Festivals

25-11-2019: Talentontwikkeling

5-2-2020: Presentatie Talentontwikkeling Dutch Design Week 2019 (schriftelijk met deelnemers)

In maart 2020 zal de evaluatie van de Deelregeling Vormgeving over 2019 plaatsvinden.

In aanloop naar de nieuwe beleidsperiode en het te formuleren beleidsplan 2021-2024 organiseerde het Stimuleringsfonds in juli 2019 een bijeenkomst voor de voorzitters van alle adviescommissies en coördinatoren van de verschillende regelingen en programmaleiders. Doel van de bijeenkomst was om met elkaar in gesprek te gaan over de opzet van het nieuwe beleidsplan en hiervoor input te genereren. Van de bijeenkomst is een uitgebreid verslag gemaakt dat intern en met alle voorzitters is gedeeld.

In september is het fonds in drie zogenaamde 'Denk je mee-sessies' in Tilburg, Arnhem en Rotterdam in gesprek gegaan met het veld en is eveneens input opgehaald voor het nieuwe beleidsplan. Deze bijeenkomsten werden begeleid door Cornelis Serveert, die op basis van alle ideeën een Recept voor de toekomst voor het fonds samenstelde. Tijdens de

bijeenkomsten gingen circa 125 mensen met elkaar in gesprek over de regelingen van het fonds en bredere onderwerpen zoals professionalisering, talentontwikkeling en de cultuurcodes.

4.3 Impact-meting

In 2018 startte het fonds met een uitgebreid 'impact assessment'-raamwerk voor het programma Internationalisering Ontwerpsector, stimuleringsprogramma Zorg en Onderwijs en het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte. Het 'impact framework' verduidelijkt beoogde en gerealiseerde effecten binnen maatschappelijke doelstellingen. Het Stimuleringsfonds verzamelt gedurende de uitvoering van de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp 2017-2020 op verschillende manieren gegevens over de bijdrage van de programma's bij maatschappelijke opgaven, zodat het daarvan kan leren en zijn programma's kan verbeteren. Resultaten van de in 2019 uitgevoerde activiteiten worden gemonitord, gedeeld en geëvalueerd in samenwerking met alle bij de projecten betrokken partners. Dit leidt tot kennisontwikkeling en kennisdeling bij zowel de ontwerpers als de opdrachtgevende partijen. Daarnaast zoekt het fonds met het opzetten van een uitgebreid 'impact assessment'-raamwerk naar mogelijkheden om (maatschappelijke) effecten van de actieagenda inzichtelijker te maken en de impact van zijn projecten te maximaliseren. Impact van de programmaresultaten wordt versterkt door hierin samen te werken met relevante partners in andere sectoren. Bij de evaluatie van de actieagenda werd de wijze waarop het Stimuleringsfonds werkt aan het in kaart brengen van impact als voorbeeldstellend genoemd, en in 2020 wordt onderzocht hoe deze werkwijze integraal onderdeel kan worden van de gehele Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp voor de periode 2021-2024. In de afzonderlijke verantwoordingen van de programma's wordt uitgebreider ingegaan op de ontworpen impact frameworks.

4.4 Onderzoek door of in opdracht van fonds voor beleid en gegevensverzameling

Door digitalisering van aanvragen en specifiek voor het Stimuleringsfonds ontwikkelde aanvraagomgeving en software zijn kwantitatieve gegevens beschikbaar waarmee gericht is aan te geven hoe de afzonderlijke subsidieregelingen bijdragen aan de uitvoering van het beleid en ontwikkelingen in het veld. Via een systeem van evaluaties worden deze aangevuld met kwalitatieve inzichten. De software wordt tevens gebruikt om de inhoudelijke en financiële voortgang, afronding en verantwoording van gesubsidieerde projecten te volgen. In 2019 is het nieuwe online aanvraagstelsel AIMS geïmplementeerd, dat vanaf 1 januari 2019 is opengesteld voor aanvragers. Na een stroef begin, waarbij zowel fonds als aanvragers moesten wennen, kon eind 2019 worden geconcludeerd dat het systeem stabiel opereert en dat het een belangrijke bijdrage levert aan complete, betrouwbare en inzichtelijke kwantitatieve gegevens over de lopende projecten die het fonds ondersteunt en over de kerngegevens van alle aanvragers. In 2020 wordt verder gewerkt aan het kunnen destilleren van meer kwalitatieve gegevens uit AIMS.

4.5 Bezwaren en klachten

Het Stimuleringsfonds besteedt veel aandacht aan een goede communicatie met aanvragers en een professionele beoordeling. Mocht een aanvrager het niet eens zijn met een beslissing van het Stimuleringsfonds dan kan de aanvrager kiezen om een herziene aanvraag, een bezwaarschrift of een klacht in te dienen. De vaste adviescommissie voor bezwaarschriften bestaat uit vijf onafhankelijke experts, deskundig op het gebied van cultuur en recht. In een hoorzitting horen zij de aanvrager en adviseren het bestuur. Deze commissie formuleert geen inhoudelijk advies. Als blijkt dat dit wel noodzakelijk is voor de afhandeling van het bezwaar, dan kan deze commissie adviseren de aanvraag nogmaals aan de commissie van de betreffende deelregeling voor te leggen.

De aparte administratie en dossiervorming wordt door de secretaris van de bezwaarcommissie voorbereid en uitgevoerd. Hierbij wordt de Procedure Bezwaarschriften 2019 (vanaf januari 2019 vastgesteld en operationeel) gevolgd. Het Stimuleringsfonds kent de afgelopen jaren een zeer laag percentage van aanvragers die in bezwaar gaan. Dat aantal daalde de afgelopen jaren nog verder van 1,1% in 2017 naar 0,5% in 2019.

Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie streeft naar een goede en heldere dienstverlening en hecht aan klanttevredenheid. Voor vragen of opmerkingen kan iedereen terecht bij het fonds. Toch kan het gebeuren dat iemand niet tevreden is over de dienstverlening of communicatie van het fonds. Voor die gevallen kent het fonds sinds 2019 een klachtenreglement, dat op de website is gepubliceerd. In 2019 ontving het Stimuleringsfonds één klacht die betrekking had op het stimuleren van diversiteit. De klacht is volgens de procedure goed afgehandeld.

Overzicht bezwaren Stimuleringsfonds Creatieve Industrie 2019:

Totaal aantal aanvragen over 2019:	1.741
Aantal aanvragen afgewezen	1.035
Percentage afgewezen aanvragen	59,5%

Aantal ingediende bezwaren	9
Percentage ingediende bezwaren	0,5%
Aantal ingetrokken	2
Aantal niet ontvankelijk	0
Ontvankelijk maar ongegrond	5
Aantal gegronde bezwaren	2
Aantal deels gegrond	0
Positief na herbeoordeling	2
Aantal klachten	1

4.6 Wob

In 2019 heeft het fonds geen Wob-verzoeken ontvangen.

5. Zichtbaarheid

Effectieve communicatie heeft oog en oor voor wat er leeft bij de uiteenlopende groep van aanvragers, beleidsmakers, pers en belanghebbenden bij de verschillende regelingen en programma's die het fonds draait. Aansluiten op de behoeften en verwachtingen in het veld en in de maatschappij is essentieel. De communicatiestrategie is daarom afgestemd op de stakeholders die het fonds wenst te benaderen en de media die deze stakeholders gebruiken. De doelen van het communicatiebeleid zijn vastgelegd in het jaarlijkse communicatieplan. Deze verhouden zich tot de visie vastgelegd in enkele speerpunten in de communicatiestrategie 2017-2020:

- outside-in perspectief
- 'need to know'- versus 'nice to know'-informatie
- juiste informatie op juiste kanaal
- focus digitaal
- strategische voorbeelden.

5.1 Open fonds

Klant- en stakeholderonderzoek

In het voorjaar van 2018 heeft het Stimuleringsfonds een klantonderzoek laten uitvoeren door Blauw Research. De resultaten van dit klantonderzoek laten op overtuigende wijze zien dat het fonds wordt gewaardeerd in het veld. Dat de medewerkers professioneel en meedenkend zijn, dat de organisatie zich heeft ontwikkeld en verder professionaliseert. Het onderzoeksbureau concludeerde: 'De inspanningen van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie in de afgelopen vier jaar hebben hun vruchten afgeworpen. Zo zijn aanvragers meer uitgesproken tevreden over de dienstverlening van het fonds, dan in 2014 het geval was. Dit uit zich in een significant gestegen aandeel "zeer tevreden" aanvragers.'

De belangrijkste uitkomsten zijn:

- 76% (zeer) tevreden aanvragers over de dienstverlening
- 85% ziet het Stimuleringsfonds als professionele organisatie
- 76% (zeer) tevreden aanvragers over de aanvraagprocedure.

Kansen voor verbetering:

- Tevredenheid van aanvragers kan nog verder stijgen door beleving van aanvragers ter harte te nemen.
- Feedback op aanvragen (in meer gevallen persoonlijke feedback geven).
- Blijf werken aan vereenvoudiging van eisen bij indienen aanvraag (aanvragers ervaren veel moeite met het indienen van een aanvraag).
- Nog meer inzetten op langdurige, structurele samenwerkingsverbanden (naast kortdurende projecten).

Evaluatie activiteiten

Sinds 2016 evalueert het fonds de publieke bijeenkomsten door middel van bezoekersenquêtes met behulp van Survey Monkey. Het doel van de enquêtes is:

- inzicht krijgen in de waardering van de bijeenkomsten en de communicatie rondom deze evenementen;
- deze inzichten meenemen in de organisatie van komende (gelijksortige) evenementen.

Het is lastig om op basis van de verschillende enquêtes overkoepelende conclusies te trekken, omdat elke bijeenkomst anders is en een ander doel en ander publiek heeft. In het algemeen valt op dat de waardering gemiddeld goed tot zeer goed is, van 70% tot 88% (zeer) tevreden. Een veelgehoord positief gewaardeerd punt is de openheid en behulpzaamheid van medewerkers en de open sfeer. Verbetering is mogelijk door het doel/de positie/de rol van het fonds nog duidelijker te maken, en de verwachtingen van het publiek te onderkennen in de programmering van de bijeenkomst.

5.2 Bereik 2019

Het Stimuleringsfonds besteedt veel aandacht aan communicatie en gebruikt daarvoor verschillende middelen en platforms. Met een nauwkeurig afgewogen mix van communicatiemiddelen bedienen we de zeer diverse doelgroepen – van multimediaontwerper tot landschapsarchitect tot opdrachtgever en incidenteel een breder publiek – zo optimaal mogelijk. De keuze voor het type medium wordt steeds nauwkeurig en doeltreffend afgestemd op de aangewezen doelgroepen en de beoogde boodschap. Maar de focus van onze communicatiestrategie ligt op digitale media.

In 2019 bouwden we voort aan het merk van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie onder de motto's 'voor de toekomst van makers en makers van de toekomst', 'omdat talent moet kunnen groeien' en 'van verbeeldingskracht naar impact', met een bijpassende tone of voice. De stem van de maker staat in onze communicatiestrategie centraal.

Heldere informatievoorziening op de website

De website informeert (potentiële) aanvragers over de verschillende subsidieregelingen, de voorwaarden en het indienen van aanvragen. Bij elke regeling zijn toekenningen te vinden als referentie voor de aanvrager.

- aantal sessies website: 250.937 (211.153 in 2018)
- aantal unieke bezoekers website: 128.471 (105.313 in 2018)
- gemiddelde tijd: 2:22 minuten
- aantal pagina's per sessie: 3,2

In 2019 is de website per dag zo'n 687 keer bezocht voor informatie over subsidiemogelijkheden en nieuws. 26% van de websitesessies zijn vanaf een mobiele telefoon. Dit is te herleiden tot verkeersstromen via doorverwijzing vanaf social media en nieuwsbrieven. Voor het doen van een aanvraag wordt de desktop herkend als beste optie. Ruim 80% van de websitebezoekers bereikt ons door de naam van het fonds in te voeren in Google of een andere zoekmachine of bezoekt de website rechtstreeks eventueel door links in onze e-mails, uitnodigingen en nieuwsbrieven. Dat betekent dat onze naamsbekendheid erg hoog is onder de websitebezoekers. Nog eens een kleine 10% bereikt ons via social redirects.

Fondsnieuws via de nieuwsbrief

Het afgelopen jaar verstuurde het fonds tweewekelijks een nieuwsbrief met actuele informatie over deadlines, activiteiten, beleid en toekenningen. Eén keer in de maand is dit een tweetalige nieuwsbrief. Met een openingsrate van 36,8% (35,7% in 2018) betekent dit dat elke twee weken zo'n 4.150 abonnees de nieuwsbrief openen en lezen. Gemiddeld 608 mensen klikken twee keer per maand door om verdiepende artikelen op de website of kennispagina's te lezen.

- aantal nieuwsbrieven: 25
- aantal abonnees: 11.269 (10.950 in 2018)
- gemiddelde openingsrate: 36,8%
- gemiddelde click-through rate: 5,4%

Kennisdeling en differentiatie

Een belangrijke doelstelling van het fonds is kennisdeling. Uit klantonderzoek is gebleken dat de gebruiker kennisdeling ziet als 'nice to know' ten opzichte van informatie over subsidie, die men aanduidt als 'need to know'. Met het oog op differentiatie van doelgroepen verstuurt het fonds jaarlijks verschillende nieuwsbriefspecials. Deze verwijzen specifieke doelgroep naar een van de zeven kennispagina's: internationalisering, urbanisatie, talentontwikkeling, zorg, onderwijs, vormgeving en digitale cultuur. Hier zijn verdiepende artikelen te vinden, relevante voorbeeldprojecten, video's en meer.

- aantal nieuwsbriefspecials: 9
- aantal ontvangers: 7.585
- gemiddelde openingsrate: 46,1%
- gemiddelde click-through rate: 8,8%

Gerichte informatie op basis van de specifieke interesse van de ontvanger zorgt voor een verhoging van het aantal mensen dat de nieuwsbriefspecials opent, 9,3% meer dan de reguliere nieuwsbrief. Dat de aangeboden informatie wordt gewaardeerd en dat meer mensen de verdiepende artikelen lezen op de kennispagina's, blijkt uit de 3,4% hogere click-through rate dan de click-through rate van de reguliere nieuwsbrief. Verdeeld over zeven specifieke interessegebieden varieert de ontvangende doelgroep van zo'n 1.300 tot 2.300.

Zichtbaarheid en imago op social media

De socialmediakanalen lenen zich het best om ons netwerk te vergroten, nieuwe aanvragers te bereiken en mensen te betrekken die verder van ons afstaan. Naast het bieden van subsidie-informatie zijn social media zeer geschikt om de zichtbaarheid van het fonds te vergroten en het imago van het fonds alsmede de creatieve industrie te versterken. Elk kanaal heeft een specifieke focus, gericht op prikkelende interactie met volgers. Van maandag tot en met zaterdag worden gemiddeld zes keer in de week posts met nieuws van het fonds en de creatieve industrie geplaatst. De totale

groei op socialmediakanalen was 23,1% tegen 28% in 2018, namelijk op Facebook 8,7% (14% in 2018), Twitter 6,2% (8,8% in 2018) en LinkedIn 42,7% (40,5% in 2018) en Instagram 60,5% groei.

- aantal volgers Facebook: 8.435 (7.760 in 2018)
- aantal volgers Twitter: 4.967 (4.675 in 2018)
- aantal volgers LinkedIn: 6.015 (4.214 in 2018)
- aantal volgers Instagram: 4.627 (2.883 in 2018)
- totaal aantal volgers per 31 december 2019: 24.044 (19.532 in 2018)

Gericht nieuwe doelgroepen benaderen

Het fonds bereikt op verschillende manieren nieuwe doelgroepen. Belangrijk hierin zijn onze socialmediakanalen, in het bijzonder LinkedIn en Instagram (zie de hoge percentuele toename van volgers op deze kanalen). Waar we LinkedIn met name inzetten voor het verspreiden van meer directe berichten, zoals open oproepen over actuele ontwerpogaven en vacatures van het fonds, zetten we op Instagram de maker centraal om zo de impact van ondersteunde projecten te versterken en tegelijk – meer indirect – de zichtbaarheid van het fonds te vergroten. In 2019 ontwikkelden we onder meer voor social media ook een serie korte video's die laten zien wat we als fonds willen betekenen en voor wie.

Nieuwe doelgroepen werden daarnaast onder meer aangeboord met een nieuwsbriefspecial voor het programma Talentontwikkeling. Deze verstuurdde we naar ruim 1.000 adressen, waaronder coördinatoren en alumni van relevantie kunstvakopleidingen. Talentontwikkeling brachten we ook onder de aandacht buiten onze eigen kanalen met artikelen op Glamcult en de website van de BNO. Voor het bereiken van netwerken buiten de creatieve industrie experimenteerden we met vlogs, in dit geval in het kader van de Open Oproep Anders werken aan stad, dorp en land. Deze vlogs zijn via een nieuwsbriefspecials en op social media verspreid en goed bekeken en gedeeld.

Campagne door middel van interviews en advertenties

Sinds 2016 staan in ons publieksjaarverslag strategische voorbeeldprojecten en hun makers centraal. Met de filmportretten die we van hen maken laten we zien waarvoor het fonds bestaat, hoe we samen met ontwerpers vorm geven aan een positieve toekomst en geven we een beeld van de visie en ambitie van het fonds. Buiten het publieksjaarverslag, dat online is te bekijken, zetten we de portretten in op social media, waar ze een groot bereik hebben: afgelopen jaar ruim 80.000, met ruim 3000 views.

In lijn met de portretten in het publieksjaarverslag startten we in 2019 een serie interviews met makers om de impact van ondersteunde projecten te vergroten. Deze interviews brengen we onder de aandacht in onze nieuwsbrief en in aangepaste vorm op de verschillende socialmediakanalen. Om het publieksbereik te vergroten zijn een aantal van deze interviews ook geplaatst op onder meer de BNO-website. Ook plaatsten we content door naar de website van DDW en World Design Embassies. Incidenteel zijn in 2019 advertenties geplaatst met het oog op publieksbereik. Een voorbeeld hiervan is een advertentie in het 'Jaarboek Architectuur in Nederland' met een oplage van 2.500 stuks, meer gericht op de architectuursector. Ter verspreiding van de Open Oproep Anders werken aan stad, dorp en land is een webvertoorial geplaatst in de nieuwsbrief van Binnenlands Bestuur, die een bereik heeft onder 300.000 ambtenaren en bestuurders.

Folders en publicaties

Om te informeren over de diverse subsidieregelingen gebruikt het fonds een uitvouwbare geïllustreerde brochure op creditcardformaat. Voor informatie over talentontwikkeling is een aparte flyer gemaakt, die is verspreid tijdens de Dutch Design Week en onder afstudeerders bij kunstvakopleidingen. Ter gelegenheid van het symposium 'Leeromgeving van de Toekomst' in september 2019 is een gelijknamige publicatie verschenen ter ondersteuning van de oproep aan ontwerpers en onderwijsinstellingen om samen te werken aan transitieopgaven en huisvestingsvragen voor toekomstbestendig beroepsonderwijs. Ondersteunend aan de tentoonstelling 'Chronic Health', tijdens de Dutch Design Week, maakten we met Waag, Philips, Ucreate, Máxima MC en Dutch Design Foundation – onze partners in deze tentoonstelling – een gelijknamige catalogus. Voor de ontwerpers die geselecteerd zijn uit de open oproep voor presentatie op de Salone del Mobile is ter promotie een handzame leporello gemaakt. De resultaten die voortvloeiden uit het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte kregen hun beslag in een publicatie en bijbehorende publicatie en film, getiteld 'KEER'. Later in het jaar verscheen aanvullend hierop een pleidooi voor de ruimtelijke kwaliteit van onze leefomgeving: 'GO!RES'.

Prijswinnende, door het fonds ondersteunde, ontwerpers (een selectie)

- Duran Lantink, Special mention International Fashion Showcase 2019

- Simone Post, winnaar Creative Heroes Awards 2019, Category 1:100.000 Award
- Simone Post, winnaar Dutch Design Award, Young Designer 2019
- RNDR, OPENRNDR Dutch Design Award, Communication 2019
- Marjan van Aubel, Powerplant, winnaar Dutch Design Awards Public Award 2019
- Studio Drift, winnaar Designer of the year 2019, Dezeen Awards
- Floor Adams, Mind My Mind, 92nd Oscar Academy Awards Shortlist Animated Short Film + winnaar audience award Go Short2019
- Sabine Marcelis, Best Design Newcomer 2019, THE DESIGN PRIZE 2019 by Designboom
- Formafantasma, Experimentation 2019, THE DESIGN PRIZE 2019 by Designboom
- Marije Tolman, Zilveren Griffel 2019 + Zilveren Penseel 2019 voor publicatie Vosje
- Family Affair Films, Human Nature, Gouden Kalf nominatie voor beste korte film + deelnemer TIFF Short Cuts competition
- Alike van der Kruijs, 1st Prize Design, Open art contest Officine Saffi
- Studio Renate Boere, 1st Prize German Design Award 2019 voor publicatie The Living Surface
- Isabelle Andriessen en Philip Vermeulen, nominatie De Volkskrant Beeldende Kunst Prijs 2020
- Donna van Milligen Bielke, jonge Maaskantprijs 2019
- Daniel Ernst, Die Fernweh Oper, Gouden Kalf Best Interactive 2019 Nederlands Film Festival

6. Organisatie

Het Stimuleringsfonds is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo). Conform de Statuten werkt het Stimuleringsfonds met een bestuur en een RvT. De RvT streeft een goede balans na in de samenstelling tussen leeftijd, geslacht, nationaliteit, ervaring en culturele achtergrond. Bovendien wordt verwacht dat de leden over een uitgebreid netwerk beschikken in een of meerdere werkterreinen van het fonds.

Gezamenlijk beschikken de leden over:

- affiniteit met de maatschappelijke ambities;
- academisch denkniveau;
- kennis van en ervaring met politieke en/of bestuurlijke besluitvormingsprocessen;
- strategisch inzicht;
- communicatieve vaardigheden;
- onafhankelijke oordeelsvorming én samenwerkingsgerichtheid;
- en zijn ze rolvast, conform de Code Cultural Governance.

De RvT bestaat statutair uit ten minste vijf en maximaal zeven leden. De RvT en de directeur-bestuurder van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie richten zich bij de uitvoering van hun taken naar de Code Cultural Governance en de Gedragscode Cultuurfondsen 2013.

De principes uit de code voor het RvT-model zijn verankerd in de Statuten en Reglementen voor bestuur en Raad van Toezicht. De bestuursverantwoordelijkheid in het RvT -model is belegd bij het bestuur.

6.1 Raad van Toezicht

De voorzitter van de RvT bereidt (in samenspraak met de directeur-bestuurder) de agenda voor, leidt de vergaderingen, zorgt voor de juiste informatievoorziening en voor zorgvuldige besluitvorming en ziet toe op het goed functioneren van de RvT. Ieder lid van de RvT moet onafhankelijk en kritisch kunnen bijdragen aan de besluitvorming. De RvT bewaart een grote afstand ten opzichte van de subsidie- en opdrachtverlening omdat die onder de bestuursverantwoordelijkheid vallen, maar verdiept zich wel in het werkveld van het fonds.

De RvT wordt breed geïnformeerd over de activiteiten van het fonds. Het bestuur beschrijft relevante ontwikkelingen in de aanbiedingsbrief, voorafgaand aan elke vergadering. Aan het begin van een RvT-vergadering geven de verschillende teams presentaties over de subsidieregelingen, projecten en programma's. Verder wordt de RvT uitgenodigd voor het bijwonen van publieke bijeenkomsten die door het fonds zijn georganiseerd en/of zijn gesubsidieerd. Jaarlijks vindt in oktober een gesprek plaats tussen de voltallige RvT en voltallige Personeelsvertegenwoordiging in aanwezigheid van de directeur-bestuurder.

Eind 2018 heeft de benoemingscommissie van de RvT Yasemin Tümer (1955) als beoogd voorzitter en Tom Frantzen (1971) als lid voorgedragen bij minister Van Engelshoven van OCW. Zij zijn per 1 april 2019 in functie getreden.

De leden van de RvT ontvangen een vaste vergoeding voor vergaderingen en bijeenkomsten en indien van toepassing reiskosten. De RvT-leden verdienen niet meer dan de voor hen gestelde WNT-normen. Elders in de jaarrekening worden de vergoedingen per lid openbaar gemaakt.

	Benoemd	Herbenoemd	Einddatum	Herbenoembaar
R. (Roelof) Bleker, voorzitter	1-7-2011	1-7-2015	1-4-2019	nee
E. (Endry) van Velzen, remuneratiecommissie	1-7-2011	1-7-2015	1-4-2019	nee
J. (Jules) van de Vijver, auditcommissie	1-10-2014	1-10-2018	1-10-2022	nee
F. (Femke) den Boer, remuneratiecommissie	1-10-2014	1-10-2018	1-10-2022	nee
N. (Natalie) Holwijn, auditcommissie	1-5-2018	-	1-5-2021	ja
Y. (Yasemin) Tümer, voorzitter	1-4-2019		1-4-2023	ja
T. (Tom) Frantzen, lid	1-4-2019		1-4-2013	ja

De (neven)functies van de leden in december 2019 zijn:

Yasemin Tümer, voorzitter

- Oprichter en directeur Ryt Holding BV, good governance and diversity
- Jurylid UtrechtInc
- Ambassadeur Dress for Success Utrecht
- Mentor Cherie Blair Foundation for Women
- Voorzitter UnitedSuccess Foundation
- Lid Raad van Toezicht Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
- Investeerder The Next Women NL
- Mede-oprichter VERA Community

Femke den Boer

- Directeur Centrum voor Wetenschap en Cultuur (CWC), Universiteit Utrecht
- Lid Raad van Toezicht NPO
- Lid Raad van Toezicht Openbare Bibliotheek Amsterdam
- Lid Raad van Toezicht Theaterfestival Boulevard 's-Hertogenbosch
- Adviseur Raad voor Cultuur

Tom Frantzen

- Oprichter en directeur FRANTZEN et al architecten
- Oprichter en directeur ontwikkeling & architectuur Lemniskade Projecten

Natalie Holwijn

- Bestuurder Etnische Zaken Vrouwen Nederland
- Toezichthouder Rotterdamse stichting Cultuur Concreet
- Senior juridisch adviseur Infotheek Group
- Management & Legal MMMG B.V.

Jules van de Vijver

- Gepensioneerd oud-voorzitter College van Bestuur HKU, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

6.2 Bestuur

Het bestuur is belast met het besturen van de stichting. Dit houdt onder meer in dat het bestuur verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen van de stichting, de strategie en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling. Het bestuur legt hierover verantwoording af aan de Raad van Toezicht en verschaft deze alle informatie die daarvoor benodigd is. Het bestuur van het Stimuleringsfonds bestaat sinds 1 september 2016 uit directeur-bestuurder Syb Groeneveld.

Alle taken en bevoegdheden van het bestuur ten aanzien van de verlening van projectsubsidies zijn nader bepaald in het Subsidiereglement.

Het bestuur stelt onder andere de volgende plannen op en herziet deze zo nodig:

- een beleidsplan voor een periode van vier jaar;
- een jaarlijkse begroting met toelichting;
- een activiteiten- en jaarplan; en
- een plan inzake een adequaat risicobeheersings- en controlesysteem.

Nevenfuncties directeur-bestuurder Syb Groeneveld in 2019:

- Lid Raad van Advies van het Programma Creatieve Industrie Eindhoven (tot 1 augustus 2019)
- Lid Stuurgroep Code Diversiteit en Inclusie (namens de rijkscultuurfondsen)

6.3 Interne besluitvorming

De interne besluitvorming wordt besproken in de tweewekelijkse bijeenkomsten van het driekoppige MT (bestuurder, hoofd subsidies en de business controller) aan de hand van vooraf opgestelde notities, die door medewerkers tijdens de vergadering mondeling kunnen worden toegelicht. Na afloop worden de notulen van het MT (inclusief besluiten) en de notities gedeeld met de medewerkers, waardoor de continuïteit en consistentie van de bedrijfsvoering en de transparantie van de besluitvorming gewaarborgd zijn. Daarnaast is er het tweewekelijkse strategische overleg waarin de langetermijnvisie en ambitie van het fonds worden besproken. In dit overleg zitten naast het MT de verschillende programmaleiders en de communicatieadviseur.

Twee keer per jaar wordt er een strategische dag voor het gehele personeel georganiseerd. Zo is er op 3 september 2019 een heidag georganiseerd voor alle medewerkers.

6.4 Wet normering topinkomens (WNT)

De directeur-bestuurder Syb Groeneveld is ingeschaald en wordt beloond conform de BBRA Rijksambtenaren schaal 15 regel 10 en blijft daarmee onder het vastgestelde WNT-bezoldigingsmaximum.

Het WNT-maximum voor de leden van de RvT bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het maximale bezoldigingsmaximum van € 134.000. De leden van de RvT ontvangen een vaste vergoeding voor vergaderingen en bijeenkomsten en indien van toepassing reiskosten. De RvT ontvangt geen bezoldiging hoger dan de voor hen gestelde WNT-normen. In deze jaarrekening worden de vergoedingen per lid openbaar gemaakt.

6.5 Personeelsbeleid

Het Stimuleringsfonds heeft eigen arbeidsvoorwaarden, maar volgt voor de beloningssystematiek de voor de rijksoverheid geldende BBRA-schalen. Ook de loonontwikkeling bij de rijksoverheid wordt gevolgd.

Op 1 januari 2019 telde het Stimuleringsfonds 27 medewerkers. Door extra toegezegde taken en middelen kon de personeelsomvang in 2019 worden vergroot. Op 31 december 2019 bestond het personeelsbestand uit 31 medewerkers (9 mannen en 22 vrouwen).

Om het proces van continue opleiding en ontwikkeling binnen het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie te stimuleren, is een gesprekscyclus ontworpen. Naast een voortgangs- en functioneringsgesprek stelt elke werknemer een opleidings- en ontwikkelplan op en heeft iedereen een opleidingsbudget beschikbaar. Het fonds stimuleert tevens detacheringen bij andere organisaties om zo werknemers ook andere werkervaringen te laten opdoen. Het fonds wil een lerende organisatie zijn die continu in ontwikkeling is. In 2019 is een externe HR-adviseur betrokken om het HR-beleid verder professionaliseren. De HR-adviseur heeft ook het medewerkersonderzoek begeleidt dat in 2019 heeft plaatsgevonden.

Ook in 2019 was Francine Prak extern vertrouwenspersoon voor de medewerkers van het fonds. Het fonds heeft een actueel Protocol vertrouwenspersoon dat voldoet aan de Gedragscode voor de vertrouwenspersoon van de Landelijke Vereniging van Vertrouwenspersonen. Daarnaast is er een Regeling Integriteitsmeldingen naar aanleiding van de Wet Huis voor klokkenluiders. Deze regeling benoemt de procedure en mogelijkheden voor het melden van geconstateerde integriteitsteksties binnen de organisatie.

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) treedt op 1 januari 2020 in werking en heeft ook gevolgen voor werknemers van het Stimuleringsfonds. De Wnra zorgt er namelijk ook voor dat sommige organisaties een 'omgekeerde beweging' maken. Onder de definitie die de Wnra geeft aan het begrip 'overheidswerkgever' is ook het Stimuleringsfonds met ingang van 1 januari 2020 een 'overheidswerkgever'. Om die reden geldt vanaf 1 januari 2020 een aantal nieuwe verplichtingen voor het Stimuleringsfonds als overheidswerkgever en voor alle werknemers.

6.6 Diversiteit en het Stimuleringsfonds

Het Stimuleringsfonds is een jonge, open, lerende en inclusieve organisatie die sterk is geworteld in de sector en intensief contact met de achterban heeft. Het fonds streeft naar diversiteit in team, activiteiten, partners en publieksbereik. Iedereen die denkt hier een bijdrage aan te kunnen leveren, nodigen wij nadrukkelijk uit om bij het fonds betrokken te raken. Met de publieksevenementen die we organiseren richten we ons ook nadrukkelijk op potentiële aanvragers en op elke cultuurregio, dit met het oog op diversiteit en vernieuwing.

Het fonds constateert, mede naar aanleiding van de succesvolle scout nights in 2019 binnen Talentontwikkeling en de samenwerking met Metro54 in 2019, dat ook in de ontwerpsector een actief veld van makers buiten de scope van het

fonds opereert, terwijl die groep wel een groot bereik en relevantie heeft. Het fonds zal een netwerk opzetten met partijen die als partner de mogelijkheden die het fonds biedt, vertaalt naar een 'scene' of netwerk. Zo'n samenwerkingspartner werkt drempelverlagend voor het bereiken van (nieuwe) talenten, en helpt bovendien toegankelijkheid en meerstemmigheid binnen het aanvragersbestand te waarborgen.

Het blijvend vragen van aandacht voor het thema diversiteit bij de verschillende adviescommissies en het vergroten van het bewustzijn bij de adviseurs voor het onderwerp diversiteit vraagt om een actieve houding van het fonds richting de adviseurs. We zoeken met de adviseurs de dialoog over het onderwerp op in evaluaties en scouten voor mogelijke nieuwe adviseurs die kunnen bijdragen aan meer diversiteit.

6.7 Personeelsvertegenwoordiging (PVT)

De Personeelsvertegenwoordiging (PVT) van het Stimuleringsfonds is actief en bestaat in 2019 uit drie, door medewerkers gekozen leden. De PVT heeft een vast kwartaaloverleg met de directeur-bestuurder en ontmoet in ieder geval eenmaal per jaar de RvT. In juni 2019 vonden de tweejaarlijkse verkiezingen plaats, wegens het aflopen van de termijn van de leden. Eén lid werd herkozen en twee nieuwe leden traden toe tot de PVT. In 2019 werd de PVT betrokken bij onderwerpen zoals (ver)nieuw(d)e arbeidsvoorwaarden, de kwaliteit van de werkomgeving, de invoering van de Wnra en werkdruk.

6.8 Selectiecommissie

Een door het bestuur benoemde externe selectiecommissie bestaat uit maximaal drie externe leden. Ze selecteert de kandidaat-leden op grond van de beschreven profielen voor de verschillende adviescommissies van het Stimuleringsfonds. De kandidaat-leden worden openbaar geworven en solliciteren op de functie van adviseur of voorzitter binnen een adviescommissie.

De externe selectiecommissie draagt aan de hand van de sollicitaties commissieleden voor benoeming voor aan de bestuurder. De bestuurder benoemt de commissieleden voor een bepaalde periode. Bij de samenstelling van de commissies wordt nadrukkelijk gekeken naar deskundigheid, diversiteit, complementariteit, dan wel specifieke specialismen. Het voorkomen van belangenverstrengeling is een belangrijk criterium.

6.9 Adviseurs

Het fonds werkt met een grote poule van adviseurs die in commissies met wisselende samenstelling advies uitbrengen over subsidieaanvragen. Deskundigen uit het veld hebben zitting in de adviescommissies van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Elke commissie bestaat uit een voorzitter en een poule van adviseurs met een positie als maker, architect, ontwerper, onderzoeker, beschouwer of andere expertise binnen de creatieve industrie. Zij adviseren over de inhoudelijke en kwalitatieve waarde van de voorliggende aanvragen in het licht van de regelingen en doelstellingen van het Stimuleringsfonds. Dit advies ontvangt het bestuur, die het besluit neemt om subsidie te verstrekken. Ieder jaar worden er nieuwe adviseurs geworven. In 2019 bedroeg het totaal ruim honderd. Nieuwe commissieleden worden openbaar geworven via een procedure. Culturele diversiteit en regionale spreiding zijn naast kwaliteit het belangrijkste criterium bij de jaarlijkse selectie van nieuwe adviescommissieleden. Met de samenstelling van de commissies komt het fonds tegemoet aan de behoefte aan specialistische kennis bij de beoordeling van aanvragen en bij de selectie van voorstellen die reageren op een open oproep. Ter vervanging van de adviseurs die hun maximale termijn hebben uitgediend zijn eind 2019 twintig nieuwe commissieleden benoemd op het gebied van vormgeving, architectuur en digitale cultuur.

De onafhankelijke externe selectiecommissie bestond uit Arzu Ayikgezmez (voorzitter), Ben Schouten en Valentijn Bijvanck. Meer dan honderd kandidaten die beschikken over de gewenste expertise en hebben gereageerd op de vacature zijn voorgedragen aan de selectiecommissie. Bij de samenstelling van de verschillende adviescommissies en invulling van de gevraagde profielen is gekeken naar deskundigheid, diversiteit, complementariteit en specifieke specialismen binnen de commissie.

Een overzicht van alle adviescommissieleden, de werkwijze van (advies)commissies en nevenfuncties is gepubliceerd op de website van het Stimuleringsfonds.

Rotterdam, 4 maart 2020

Syb Groeneveld
directeur | bestuurder

Bijlagen bij bestuursverslag 2019

I. Kerngetallen 2019

Subsidies in aantallen en bedragen

	Aantal aangevraagd	Aantal verleend	Bedrag aangevraagd	Bedrag verleend
2019	1741	752	€ 30.109.054	€ 13.505.099
2018	1827	674	€ 36.590.398	€ 13.799.291
2017	1679	520	€ 49.997.638	€ 18.883.235
2016	2098	618	€ 42.988.972	€ 10.436.213
Totaal	7345	2564	€ 159.686.062	€ 56.623.838

Subsidies per type aanvrager

Ontwerpers

	Aantal verleend	Bedrag verleend	Totaal verleend %
2019	654	€ 10.034.344	74%
2018	593	€ 8.357.735	60%

Culturele instellingen

	Aantal verleend	Bedrag verleend	Totaal verleend %
2019	98	€ 3.470.755	26%
2018	81	€ 5.441.556	40%

Subsidies per discipline

	Digitale cultuur	Vormgeving	Architectuur
2019	29%	40%	31%
2018	22%	36%	26%

Subsidies per doelstelling (in euro's)

Doelstellingen 2017-2020	2019	2018	2017
	%	%	%
Bevorderen talentontwikkeling en artistieke kwaliteit	27%	21%	18%
Stimuleren onderzoek, analyse en reflectie	17%	19%	30%
Bevorderen van experimenten en cross-overs	16%	18%	32%
Bevorderen van de professionalisering van de ontwerppraktijk en opdrachtgeverschap	15%	9%	3%
Bevorderen van maatschappelijk engagement en publieksactiviteiten	10%	6%	11%
Versterken van de internationale positie van de ontwerpsectoren	15%	26%	6%
	100,00%	100,00%	100,00%

Bezwaren

	2019	2018	2017	2016
Aantal bezwaarschriften niet ontvankelijk	0	0	1	1
Aantal bezwaarschriften ontvankelijk maar ongegrond	5	6	9	10
Aantal gehonoreerde bezwaarschriften	2	4	6	5
Aantal deels gehonoreerde bezwaarschriften	0	6	0	0
Aantal ingetrokken bezwaarschriften	2	1	3	5
Aantal beroepschriften	0	0	0	0
Aantal klachten	0	0	0	0
Totaal aantal bezwaarschriften	9	17	19	21

Gemiddeld aantal fte in dienst

2019	: 25,4 fte
2018	: 22,2 fte
2017	: 21,4 fte
2016	: 23,5 fte

Publieksbereik

2019	Aantal	Bereik
Bijeenkomsten	82	102.967
Totaal publieksbereik	82	102.967

II. Overzicht samenwerkingsverbanden en regelingen fondsen

samenwerkende fondsen	samenwerking / regeling	beschrijving
Filmfonds en Mondriaan Fonds	De Verbeelding	Films op het snijvlak van beeldende kunst en cinematografie, gemaakt in een samenwerking tussen kunstenaars en producenten.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Letterenfonds	Literatuur op het Scherm	Dichters/schrijvers maken met vormgevers nieuw werk in het digitale domein.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds	Voorlichting talent binnen en buiten het kunstvakonderwijs	De fondsen geven gezamenlijk voorlichting over onder andere talentontwikkeling en regelingen bij de fondsen. Dit gebeurt binnen en buiten het kunstvakonderwijs.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds	Residency Arita/Japan	Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Mondriaan Fonds bieden sinds 2016 gezamenlijk twee residency-perioden aan in de Japanse keramiekregio Saga. De werkperiode in Japan biedt aan veelbelovende kunstenaars en ontwerpers de ruimte om onderzoek te doen op artistiek en technisch gebied en hun eigen werk te ontwikkelen. Een belangrijk uitgangspunt van deze residency is om speciale technieken te leren binnen de oudste keramische industrie van Japan en deze in het eigen werk toe te passen.
Filmfonds en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	Immerse\Interact	Met de regeling Immerse\Interact worden projecten binnen het interdisciplinaire medialandschap gestimuleerd. Artistiek onderzoek en experiment op het vlak van digital storytelling en de inzet van interactieve of immersieve media staan hierbij centraal.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Mondriaan Fonds, Fonds Cultuurparticipatie	Stimuleren Eigentijds gebruik ambachten	Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds hebben een open oproep ontwikkeld voor ontwerpers en beeldend kunstenaars om een samenwerking aan te gaan met één of meerdere ambachtslieden en zo eigentijds gebruik van ambachten te stimuleren. Het Fonds voor Cultuurparticipatie zet in op eigentijdse beoefening en het borgen van onder andere ambachtelijke kennis en vaardigheden via de regeling Immaterieel erfgoed.

Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Fonds Podiumkunsten	Upstream	Met Upstream ondersteunt het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie samen met het Fonds Podiumkunsten en Sena vernieuwende artistieke formats en samenwerkingen binnen de Nederlandse pop-/urban muziek. De fondsen en Sena willen met behulp van Upstream de muziekindustrie in Nederland verbreden en versterken, internationaal sterker voor de dag komen en cross-overs naar andere disciplines stimuleren.
Fonds Podiumkunsten en Fonds voor Cultuurparticipatie	Urban kunstenaars	Samenwerking bij de talentontwikkeling van jonge urban kunstenaars, die sinds 2018 verder is uitgebreid.
Filmfonds en Letterenfonds	Netwerkbijeenkomsten	Organisatie internationale netwerkbijeenkomsten voor filmproducenten en rechtenmanagers van literaire uitgeverijen.
Fonds Podiumkunsten en Letterenfonds	Regeling toneelschrijvers	Gezamenlijke werkbijdrage voor theatertekst met het doel de kwaliteit, diversiteit en ontwikkeling van het Nederlands theaterrepertoire te stimuleren.
Fonds Podiumkunsten en Letterenfonds (in samenwerking met Literatuur Vlaanderen, Lira en Sabam)	Toneelschrijfprijs	Heeft als doel de Nederlandstalige toneelschrijfkunst en de opvoering van Nederlandstalig toneelwerk onder de aandacht te brengen en te stimuleren. De prijs wordt uitgereikt aan de auteur van het beste oorspronkelijk Nederlandstalige toneelwerk.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Mondriaan Fonds en Fonds voor Cultuurparticipatie	Digitaal erfgoed	Samenwerking met betrekking tot regelingen rondom digitaal erfgoed.

Fonds Podiumkunsten, Fonds voor Cultuurparticipatie en VSBfonds, in afstemming met Mondriaan Fonds	Matchmakers steden	Een gezamenlijk netwerk van matchmakers in zestien steden, waaronder Groningen, Arnhem en Eindhoven. In de steden bewegen zich de cultuurmakers van morgen wiens werk en werkwijze onlosmakelijk verbonden zijn met de stedelijke dynamiek. Door de inzet van matchmakers die geworteld zijn in de steden en daar hun werkpraktijk en netwerk hebben, hopen de fondsen veel nieuwe initiatieven te bereiken. Het Mondriaan Fonds heeft in 2017 vier regiomakelaars aangesteld in Noord-, Midden- en Zuid-Nederland. Zij hebben een onderzoekende en stimulerende rol bij het bereiken van potentiële aanvragers, opdrachtgevers en adviseurs. Een andere taak is het signaleren van nieuwe initiatieven, doelgroepen en andere actuele ontwikkelingen op het gebied van beeldende kunst en cultureel erfgoed. Tussen matchmakers en regiomakelaars organiseren de drie fondsen regelmatig afstemming.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Fonds Podiumkunsten, Filmfonds, Letterenfonds en Mondriaan Fonds	Residency Van Doesburghuis	De fondsen bieden sinds 2017 via open oproepen gezamenlijk een residency aan in het Van Doesburghuis in Meudon-Val-Fleury/Parijs waar makers hun artistieke praktijk verder kunnen ontwikkelen.
Letterenfonds en Fonds Podiumkunsten	#NieuweStukken	Subsidieregeling sinds november 2018 voor beginnende schrijvers (ook dichters en woordkunstenaars) waarvan de verhalen nog te weinig te horen zijn op de Nederlandse podia. Er wordt samengewerkt met vijf partners die ervaring hebben met het produceren van teksten voor het podium, en een netwerk hebben dat aanvullend is op het netwerk van de fondsen. Jaarlijks is er ruimte voor tien beginnende schrijvers.
Fonds Podiumkunsten ten behoeve van alle sectoren	Slecht Weer Fonds	Revolverend fonds waaruit festivalorganisaties die een tekort hebben opgelopen als gevolg van onvoorziene omstandigheden een bijdrage kunnen krijgen. Het staat open voor festivals uit alle sectoren.
Alle zes cultuurfondsen	Aanspreekpunt cross-sectorale vragen	Gezamenlijk aanspreekpunt voor (potentiële) aanvragers van projecten die meerdere cultuurgebieden combineren en projecten die een duidelijk maatschappelijke component hebben.

III. Jaarrekening 2019

Balans per 31 december 2019

Balans na resultaatbestemming

		31 december 2019	31 december 2018
			€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	104.530	93.039
Materiële vaste activa	2	<u>246.374</u>	<u>56.451</u>
		350.904	149.490
Vlottende activa			
Vorderingen subsidie OCW		18.987.949	32.641.168
Voorwaardelijke vordering OCW		408.140	408.140
Overige vorderingen		<u>1.358.930</u>	<u>2.215.643</u>
Totaal vorderingen	3	20.755.019	35.264.951
Liquide middelen	4	11.826.945	7.813.609
TOTALE ACTIVA		<u>32.932.868</u>	<u>43.228.050</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	5	697.882	662.076
Bestemmingsreserves		125.227	162.330
Bestemmingsfonds OCW		<u>224.192</u>	<u>413.144</u>
Totaal eigen vermogen		1.047.301	1.237.550
Langlopende schulden			
Subsidieverplichtingen	6	7.413.332	8.207.341
Nog te verlenen subsidies	7	-	9.762.183
Nog te realiseren apparaatskosten	8	-	1.579.929
Vooruitontvangen projectsubsidies	9	<u>300.000</u>	<u>2.371.230</u>
Totaal langlopende schulden		7.713.332	21.920.683
Kortlopende schulden			
Subsidieverplichtingen	6	3.622.025	2.257.149
Nog te verlenen subsidies	7	11.972.071	9.258.135
Nog te realiseren apparaatskosten	8	2.092.296	2.445.826
Vooruitontvangen projectsubsidies	9	5.918.768	5.587.829
Overige kortlopende schulden	10	<u>567.075</u>	<u>520.878</u>
Totaal kortlopende schulden		24.172.235	20.069.817
TOTALE PASSIVA		<u>32.932.868</u>	<u>43.228.050</u>

Exploitatierkening over 2019

		Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
BATEN				
Directe opbrengsten				
Lager vastgestelde subsidies	11	35.806	-	61.777
Ingetrokken subsidies	12	68.619	-	99.972
Totale opbrengsten		104.425	-	161.749
Subsidie OCW	13	15.795.969	17.310.051	15.412.366
Overige subsidies/bijdragen	14	1.718.904	2.324.061	1.693.006
Overige bijdragen uit publieke middelen		1.693.904	2.324.061	1.693.006
Overige bijdragen uit private middelen		-	-	-
Waarvan bedrijven		25.000	-	-
Totale subsidies/bijdragen		17.514.873	19.634.112	17.105.372
TOTALE BATEN		17.619.298	19.634.112	17.267.121
LASTEN				
Apparaatskosten				
Personeelslasten	15	1.974.819	1.967.700	1.593.827
Materiële lasten	16	580.041	548.300	451.393
Totale apparaatskosten		2.554.860	2.516.000	2.045.220
Activiteitenlasten				
Programma's en projecten	17	4.681.801	6.140.942	4.874.311
Verleende subsidies	18	9.936.804	10.365.099	10.380.920
Overige activiteitenlasten	19	636.130	888.607	340.962
Totale activiteitenlasten		15.254.735	17.394.648	15.596.193
TOTALE LASTEN		17.809.595	19.910.648	17.641.413
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		-190.297	-276.536	-374.292
Saldo rentebaten/-lasten		48	-	-35
EXPLOITATIERESULTAAT		-190.249	-276.536	-374.327
RESULTAATBESTEMMING				
Dotatie bestemmingsfonds OCW		48	-	-35
Dotatie algemene reserve		35.806	-	61.777
Ottrekking bestemmingsreserve		-226.103	-276.536	-436.070
RESULTAAT NA BESTEMMING		-	-	-

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2019

Algemene toelichting

Activiteiten

De Stichting Stimuleringsfonds Creatieve Industrie is opgericht op 1 juli 1993, en gevestigd in Rotterdam. Het Stimuleringsfonds is het Rijkscultuurfonds voor architectuur, vormgeving en digitale cultuur. Alle bijdragen hebben tot doel de creatieve sector te verrijken en door samenwerking te streven naar een op cultuur en kennis gedreven creatieve economie. Het fonds stimuleert de productie en presentatie van architectuur, vormgeving en digitale cultuur uit Nederland in binnen- en buitenland. Tegelijkertijd draagt het fonds via subsidies en programma's bij aan het formuleren van breedgedragen ontwerp oplossingen.

Omschrijvingen van begrippen

Een aanvraag is een inhoudelijk gemotiveerd verzoek van een belanghebbende aan het bestuur om een subsidie te verlenen. Een verlening is een positieve beschikking van het bestuur op een subsidieaanvraag voor een project. Een vaststelling van een subsidie is de bepaling van de definitieve bijdrage aan de hand van het verantwoordingsformulier aan het einde van het project waarop de subsidieaanvraag is ingediend.

Subsidieregelingen en programma's

Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie voert zijn werkzaamheden betreffende de subsidieverleningen uit op basis van het Subsidiereglement Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. De bepalingen in het Subsidiereglement zijn van toepassing op het aanvragen, beoordelen, verlenen en vaststellen van een subsidie voor een project. Dit reglement geldt naast de Statuten en de Algemene wet bestuursrecht. In deelregelingen kan het Stimuleringsfonds nadere formele, financiële, kwalitatieve of kwantitatieve vereisten stellen en eventueel hiervoor bedragen oormerken.

Daarnaast voert het Stimuleringsfonds een aantal programma's uit. In het kader van de doelstellingen van het (internationale) cultuurbeleid heeft het fonds een opdracht van de ministeries van OCW en Buitenlandse Zaken om de positie van Nederlands ontwerp internationaal te versterken en te verbreden. Binnen de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp, in opdracht van de ministeries van OCW en BZK, voert het fonds een aantal programma's uit om ontwerpkracht in te zetten bij maatschappelijke vraagstukken. Tot slot heeft het fonds in 2017 en 2018 het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte in opdracht van de ministeries van OCW, BZK en in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed uitgevoerd.

Met de brief d.d. 20 september 2016, kenmerk 1057485, heeft het ministerie van OCW de subsidieregeling Meerjarige Programma's en de subsidieregelingen voor de periode 2017-2020 goedgekeurd.

SUBSIDIEREGELINGEN	Basisregelingen	- Architectuur - Vormgeving - Digitale cultuur
	Interdisciplinaire deelregelingen ten behoeve van instellingen	Een- en vierjarige subsidies: - Meerjarige subsidies - Activiteitenprogramma - Festivals
	Interdisciplinaire deelregelingen op basis van doelstellingen	- Talentontwikkeling
	Regeling in samenwerking met Filmfonds	- Non-fictie Transmediaregeling
PROGRAMMA'S EN PROJECTEN	Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp 2017-2020	- Zorg en Onderwijs (OCW) - Innovatieve Vormen Opdrachtgeverschap (OCW) - Innovatieve Vormen Opdrachtgeverschap (BZK)
	Internationaal Cultuurbeleid	- Internationalisering Ontwerpsector Doelstelling 1 (OCW) - Internationalisering Ontwerpsector Doelstelling 2 (BZ)
	Visie Erfgoed en Ruimte	- Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte (OCW/RCE/BZK)

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting worden herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Algemene grondslagen

Algemeen

De jaarrekening van het Stimuleringsfonds is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van het ministerie van OCW opgenomen in het 'Handboek verantwoording subsidies cultuurfondsen 2017-2020', de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, met uitzondering van de afdelingen 1 en 11 tot en met 16, de 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving', die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving, met name RJ 640 (organisaties zonder winstoogmerk) en de uitvoeringsregeling Wet Normering Topinkomens.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van het fonds.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De stichting maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

(Im)materiële vaste activa

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Eventuele ontvangen investeringssubsidies worden opgenomen onder de Langlopende schulden met als sub post Investeringsubsidie in de toelichting. De post Investeringsubsidie valt vrij via de exploitatierekening, gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering en wordt opgenomen onder de baten. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Software 20%
- Hardware 20%
- Kantoorinventaris 20%
- Verbouwing/Inrichting 10%

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor (im)materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Het Stimuleringsfonds heeft de aanschaf van de licentie van het subsidiemanagementsysteem, computers, kantoorinventaris en inrichting verantwoord als vaste activa. Hieruit is geen bijzondere waardevermindering te verwachten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, na eerste verwerking gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden indien noodzakelijk in mindering gebracht op de vordering.

Eigen vermogen

Conform het 'Handboek verantwoording subsidies cultuurfondsen 2017-2020' worden lager vastgestelde subsidies toegevoegd aan de algemene reserve. Rentebaten worden toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW. Ingetrokken subsidies worden aangemerkt als niet-verleende subsidies, zodat de middelen hiervan beschikbaar blijken voor de verlenen subsidies.

Aan het einde van de subsidieperiode wordt het saldo van de Nog te verlenen subsidies en Nog te realiseren apparaatskosten in geval van onderbesteding via resultaatbestemming toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW. De minister van OCW zal aan het einde van de vierjaarlijkse periode (2017-2020) bij de vaststelling van de subsidie van de betreffende subsidieperiode een beslissing nemen over de resterende middelen in het Bestemmingsfonds OCW.

Aan het einde van de subsidieperiode wordt het saldo van de Vooruitontvangen projectsubsidies in geval van onderbesteding via resultaatbestemming toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW dan wel aan de Overige kortlopende schulden indien de onderbesteding betrekking heeft op een projectsubsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ), Binnenlandse Zaken (BZK) en/of Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Schulden aan subsidieontvangers

Subsidies worden als zijnde subsidieverplichting volledig opgenomen in het boekjaar waarin het subsidie is verleend en voor zover nog niet betaald. Van een subsidieverplichting is sprake wanneer een (meerjarige) subsidie schriftelijk aan de subsidieontvanger is meegedeeld. De schulden aan subsidieontvangers zijn gesplitst in een kort- en langlopend deel. Bij het langlopend deel wordt aangegeven in welk jaar de verplichting naar verwachting wordt uitbetaald. Niet-bestede projectsubsidies worden verantwoord als vooruit ontvangen subsidies onder de kortlopende schulden.

Nog te verlenen subsidies / Nog te realiseren apparaatskosten

De posten Nog te verlenen subsidies en Nog te realiseren apparaatskosten betreffen de door OCW toegekende meerjarige instellingssubsidie voor zover nog niet besteed. De toerekening van de nog te besteden OCW-instellingssubsidie aan de posten Nog te verlenen subsidie en Nog te realiseren apparaatskosten geschiedt op basis van apparaatskostennorm genoemd in basisbeschikking instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur 2017-2020 van het

ministerie van OCW d.d. 20-9-2016, kenmerk 1057485. Voor elke ontvangen toegezegde bijdrage is beoordeeld welke apparaatskostennorm van toepassing is. In de jaarrekening wordt een onderscheid gemaakt in een kortlopend deel en een langlopend deel.

Vooruitontvangen projectsubsidies

Het niet-bestede deel van de toegekende projectsubsidies is afzonderlijk verantwoord onder de post Vooruitontvangen projectsubsidies. Indien dit bedrag wordt besteed in een jaar, dan wordt dit vrijgevallen bedrag in de jaarrekening in de exploitatierekening verantwoord als Subsidies uit publieke middelen. In de jaarrekening wordt een onderscheid gemaakt in een kortlopend deel en een langlopend deel.

Resultaatbepaling

Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Activiteitenlasten worden verantwoord in het jaar waarin de verplichtingen zijn aangegaan.

De ingetrokken subsidies worden als directe opbrengst verantwoord in het jaar van vaststelling. Lager vastgestelde subsidies worden jaarlijks toegevoegd aan de algemene reserve.

Als subsidiebate van de ministeries wordt verantwoord het totaal van de activiteitenlasten en de apparaatskosten van de deelregelingen, programma's en projecten van het boekjaar die door middel van de subsidie door de ministeries worden gefinancierd. Ingetrokken subsidies zijn in mindering gebracht op de baten en blijven hierdoor beschikbaar voor nog te verlenen subsidies. Bovendien worden overige subsidies en bijdragen ten behoeve van de deelregelingen, programma's en projecten in mindering gebracht op de baten.

Toelichting op de balans per 31 december 2019**1. Immateriële vaste activa**

	Software
	€
Aanschafwaarde 1 januari 2019	93.039
Bij: investeringen 2019	<u>30.908</u>
Aanschafwaarde 31 december 2019	123.947
Cumulatieve afschrijving 1 januari 2019	-
Bij: afschrijvingen 2019	<u>19.417</u>
Cumulatieve afschrijvingen ultimo 2019	19.417
Boekwaarde 1 januari 2019	93.039
Boekwaarde 31 december 2019	<u><u>104.530</u></u>

De investeringen in immateriële vaste activa betreffen de installatie van de licentie van het subsidiebeheerssysteem AIMS en de implementatie daarvan. Het systeem is live gegaan in 2019.

Het gehanteerde afschrijvingspercentage is 20%.

2. Materiële vaste activa

	Hardware	Kantoor- inventaris	Verbouwing/ inrichting	Totaal
	€	€	€	€
Aanschafwaarde 1 januari 2019	251.478	125.285	276.941	653.704
Bij: investeringen 2019	38.410	4.210	180.643	223.263
Af: desinvesteringen 2019	<u>45.218</u>	<u>11.667</u>	<u>85.910</u>	<u>142.797</u>
Aanschafwaarde 31 december 2019	244.670	117.828	371.674	734.170
Cumulatieve afschrijving 1 januari 2019	215.153	110.993	271.107	597.253
Af: afschrijving desinvesteringen 2019	40.416	9.381	82.831	132.628
Bij: afschrijvingen 2019	<u>16.318</u>	<u>5.655</u>	<u>1.200</u>	<u>23.173</u>
Cumulatieve afschrijvingen ultimo 2019	191.055	107.267	189.476	487.798
Boekwaarde 1 januari 2019	36.325	14.292	5.834	56.451
Boekwaarde 31 december 2019	<u><u>53.615</u></u>	<u><u>10.561</u></u>	<u><u>182.198</u></u>	<u><u>246.374</u></u>

In 2019 is een aantal investeringen gedaan die noodzakelijk was voor het verbeteren van de werkomstandigheden en de professionalisering van het fonds: de desktops zijn vervangen door laptops, er is een overstap gemaakt van een fysieke server naar een cloud server en in december is een start gemaakt met de sloop en verbouwing van het kantoor.

De investeringen in de verbouwing en inrichting betreffen vooruitbetalingen op de uitvoering van de werkzaamheden door het bouwteam.

Als gevolg van bovengenoemde investeringen is in 2019 een desinvestering gedaan van een deel van de vervangen activa. De verbouwing van het kantoor en de vervanging van de kantoorinrichting heeft grotendeels in 2020 plaatsgevonden. In 2020 zal ook het resterende deel van de vervangen activa worden gedesinvesteerd.

3. Vorderingen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Vordering subsidies OCW 2017-2020	18.987.949	32.641.168
Voorwaardelijke vordering OCW	408.140	408.140
Vordering subsidies BZK	350.000	700.000
Vordering subsidie BZ	700.000	1.400.000
Vordering subsidie VWS	-	-
Overige vorderingen	308.930	115.644
	<hr/>	<hr/>
	<u>20.755.019</u>	<u>35.264.952</u>

Vordering subsidie OCW 2017-2020

In het kader van de instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur zijn de volgende subsidies toegekend voor de periode 2017-2020:

- De instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur 2017-2020 van € 46.505.340 van het ministerie van OCW d.d. 20-9-2016, kenmerk 1057485.
- Aanvullende subsidie culturele basisinfrastructuur 2017-2020 van € 3.200.000 geormerkt voor Festivals waarvan per jaar € 400.000 en de Dutch Design Foundation (jaarlijks € 400.000), conform de beschikking van het ministerie van OCW d.d. 19-12-2016, kenmerk 1097299 en brief d.d. 15-9-2017, kenmerk 1238653.
- Aanvullende subsidie culturele basisinfrastructuur voor Kunst en Cultuur voor de periode 2018-2020 van € 750.000 van het ministerie van OCW d.d. 20-12-2017, kenmerk 1292045.
- Overheidsbijdrage arbeidskosten- en prijsontwikkeling voor de jaren 2017-2020 van het ministerie van OCW van € 928.995 d.d. 7-9-2017, kenmerk 1223759.
- Aanvullende subsidie culturele basisinfrastructuur uit de met het regeerakkoord op het gebied van cultuur beschikbaar gekomen extra middelen voor talentontwikkeling en vernieuwing voor de periode 2018-2020 van € 2.198.000, conform de beschikking van het ministerie van OCW d.d. 28-8-2018, kenmerk 1387677.
- Overheidsbijdrage arbeidskosten- en prijsontwikkeling voor de jaren 2018-2020 van het ministerie van OCW van € 956.510 d.d. 31-8-2018, kenmerk 1371214.
- Aanvullende subsidie culturele basisinfrastructuur in verband met de extra beschikbaar gekomen middelen voor talentontwikkeling en vernieuwing (tweede tranche volgend uit de beleidsbrief *Cultuur in een open samenleving*) voor de periode 2019-2020 van € 3.225.000, conform de beschikking van het ministerie van OCW d.d. 6-3-2019, kenmerk 1464316.
- Overheidsbijdrage arbeidskosten- en prijsontwikkeling voor de jaren 2017-2020 van het ministerie van OCW van € 847.089 d.d. 4-6-2019, kenmerk 8329224.

In het kader van programma's en projectsubsidies zijn de volgende projectsubsidies toegekend:

- Projectsubsidie Erfgoed en Ruimte van het ministerie van OCW d.d. 16-3-2017, kenmerk 1149062, van € 1.200.000 voor de periode 2017 en 2018.
- Projectsubsidie Internationaal Cultuurbeleid 2017-2020 van het ministerie van OCW d.d. 4-4-2017, kenmerk 1103498, van € 6.800.000, waarvan € 4.000.000 voor Doelstelling 1 (DS1) en € 2.800.000 namens het ministerie van BZ voor Doelstelling 2 (DS2).

- Eenmalige incidentele projectsubsidie van het ministerie van OCW van € 250.000 naar aanleiding van het amendement van het Lid Vermue voor 2017, d.d. 20-4-2017, kenmerk 1168043.
- Projectsubsidie Zorg en Onderwijs en Innovatieve Vormen Opdrachtgeverschap (IVO) van het ministerie van OCW van € 3.400.000 voor de periode 2017-2020, d.d. 15-3-2017, kenmerk 1171776.
- Middels de brief d.d. 17-11-2017, kenmerk 1279548, heeft het ministerie van OCW een financiële bijdrage van € 25.000 geleverd voor het symposium 'Leeromgeving van de Toekomst' in het kader van het stimuleringsprogramma Zorg en Onderwijs.
- Aanvullende projectsubsidie Internationaal cultuurbeleid 2017-2020 (DS 1) uit de met het regeerakkoord op het gebied van cultuur beschikbaar gekomen extra middelen voor internationalisering voor de periode 2018-2020 van € 1.188.750, conform de beschikking van het ministerie van OCW d.d. 28-08-2018, kenmerk 1387677
- Projectsubsidie Upstream: Music x Design van het ministerie van OCW van € 900.000 voor de periode 2018-2021, d.d. 14-1-2019, kenmerk 1458933.
- Projectsubsidie Open Oproep Old/New Connections: Heritage x Design van het ministerie van OCW in het kader van de intensivering Nationale Strategie Digitaal Erfgoed 2019-2020 van € 1.166.666 voor de periode 2019-2020, d.d. 23-4-2019, kenmerk 7467090.
- Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten voor dak- en thuisloze jongeren van het ministerie van OCW voor de periode 2019-2021, d.d. 2-12-2019, kenmerk 17764969, van € 280.000, waarvan € 140.000 beschikbaar is gesteld door het ministerie van VWS als deel van het Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren.

Vordering ministeries BZK, BZ en VWS

In het kader van programma's en projectsubsidies zijn de volgende projectsubsidies toegekend:

- Projectsubsidie Internationaal Cultuurbeleid 2017-2020 van het ministerie van OCW d.d. 4-4-2017, kenmerk 1103498, waarvan € 2.800.000 namens het ministerie van BZ voor doelstelling 2 (DS2) (zoals reeds benoemd bij de Vordering subsidies OCW).
- Projectsubsidie Innovatieve Vormen Opdrachtgeverschap van het ministerie van BZK van € 1.400.000 voor de periode 2017-2020, d.d. 14-8-2017, kenmerk lenM/BSK-2017-159992.
- Projectsubsidie deelname internationale manifestaties van het ministerie van BZ van € 125.000 voor de periode 2017-2018, d.d. 17-10-2017, kenmerk BZ-2017.1139509.
- Eenmalige verhoging van de projectsubsidie Internationaal Cultuurbeleid 2017-2020 (DS 2) namens het ministerie van BZ voor 2018 van € 117.000, conform de beschikking van het ministerie van OCW d.d. 15-11-2018, kenmerk 1440025.
- Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten voor dak- en thuisloze jongeren van het ministerie van OCW voor de periode 2019-2021, d.d. 2-12-2019, kenmerk 17764969, waarvan € 140.000 beschikbaar is gesteld door het ministerie van VWS als deel van het Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren.

De verloopstaat ziet er als volgt uit:

	Kenmerk	Nog te ontvangen 01 jan 2019	Correctie beginbalans	Beschikkingen 2019	Ontvangen 2019	Nog te ontvangen 31 dec 2019
Vorderingen subsidie OCW						
Basisbeschikking instellingssubsidie 2017-2020	1057485	23.474.790	-225.528	-	11.624.631	11.624.631
OCW instellingssubsidie Festivals + DDW	1097299	1.600.000	-	-	800.000	800.000
Loon- en prijsbijstelling 2017	1223759	256.578	207.856	-	232.217	232.217
Extra investering in Kunst en Cultuur	1292045	494.155	5.845	-	250.000	250.000
Aanvullende subsidie voor talentontwikkeling en vernieuwing	1387677	1.680.173	11.827	-	846.000	846.000
Loon- en prijsbijstelling 2018	1371214	642.972	-	-	321.486	321.486
Aanvullende subsidie voor talentontwikkeling en vernieuwing – 2 ^e tranche	1464316	-	-	3.225.000	2.150.000	1.075.000
Loon- en prijsbijstelling 2019	8329224	-	-	847.089	438.057	409.032
Totaal vordering instellingssubsidie OCW		28.148.668	-	4.072.089	16.662.391	15.558.366
Projectsubsidie Internationaal Cultuurbeleid 2017-2020 (DS1)	1103498	2.000.000	-	-	1.000.000	1.000.000
Projectsubsidie Actieagenda Zorg en Onderwijs en IVO 2017-2020	1171776	1.700.000	-	-	850.000	850.000
Aanvullende projectsubsidie Internationaal Cultuurbeleid 2017-2020 (DS1)	1387677	792.500	-	-	396.250	396.250
Projectsubsidie Deelregeling Upstream: Music x Design	1458933	-	-	900.000	300.000	600.000
Projectsubsidie Open Oproep Digital Heritage x Design	7467090	-	-	1.166.666	583.333	583.333
Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren	17764969	-	-	140.000	140.000	-
Totaal vordering projectsubsidies OCW		4.492.500	-	2.206.666	3.269.583	3.429.583
Totaal vordering OCW		32.641.168	-	6.278.755	19.931.974	18.987.949
Vordering overige ministeries						
Projectsubsidie Internationaal Cultuurbeleid 2017-2020 (DS2) (BZ)	1103498	1.400.000	-	-	700.000	700.000
Projectsubsidie Actieagenda IVO 2017-2020 (BZK)	lenM/BSK-2017- 159992	700.000	-	-	350.000	350.000
Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren	17764969	-	-	140.000	140.000	-
Totaal vordering overige ministeries		2.100.000	-	140.000	1.190.000	1.050.000

Voorwaardelijke vordering OCW

Dit betreft de, voor onbepaalde tijd, geclausuleerde vordering op OCW (CK/BO/2006/24751) van € 408.140 van garantiestellingen, budgetdiscipline en gezonde bedrijfsvoering. De vordering kan alleen worden ingeroepen als de continuïteit door exogene omstandigheden in gevaar komt of als de subsidieverlening door het ministerie wordt beëindigd.

Overige vorderingen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Vooruitbetaalde verzekeringspremies	9.302	50.989
Vooruitbetaalde huur	14.376	29.390
Nog te ontvangen van subsidieontvangers	11.159	11.159
Vooruitbetaald pensioen	5.573	4.485
Nog te ontvangen bijdragen	217.583	-
Vooruitbetaalde activiteitenlasten	25.898	-
Overig	25.039	19.620
	<u>308.930</u>	<u>115.643</u>

De nog te ontvangen bijdragen betreft de vordering op Fonds Cultuurparticipatie (FCP) met betrekking tot de projectsubsidie voor de Open Oproep Nieuw gebruik van ambachten van in het kader van de cultuurbrieven 'Cultuur in een open samenleving' en 'Erfgoed Telt' voor de periode 2019-2020 van € 349.121, conform de beschikking van het FCP d.d. 16-12-2019, kenmerk FCP/2019-U082.

De overige vorderingen hebben onder andere betrekking op vooruitbetaalde apparaatskosten en de borgsom van de huur van de tijdelijke kantoormidde tijdens de verbouwing van het kantoor van het Stimuleringsfonds.

4. Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Ministerie van Financiën		
Tegoeden in rekening-courant	11.826.945	7.813.609

De tegoeden worden aangehouden bij de Rijkshoofdboekhouding. De banktegoeden staan ter vrije beschikking.

5. Eigen vermogen**Algemene reserve**

	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	662.076	600.299
Dotatie:		
Lager vastgestelde subsidies	35.806	61.777
	<u>697.882</u>	<u>662.076</u>
Stand per 31 december		

Het saldo van de lager vastgestelde subsidies is toegevoegd aan de algemene reserve in het kader van risicobeheer.

De algemene reserve bestaat uit: de door het ministerie van OCW opgelegde blokkade (€ 21.805), de geclausuleerde vordering op OCW (CK/BO/2006/24751, € 408.140) en de dotatie van de lager vastgestelde subsidies (2019: € 35.805, 2018: € 61.777, 2017: € 92.267; 2012: € 78.087).

Feitelijk bedraagt de direct beschikbare algemene reserve € 267.936 per 31-12-2019. Het gestreefde normpercentage is 5% van het gemiddelde jaaronzet zijnde € 1.100.000, dat het fonds op basis van het ADR-rapport zou moeten aanhouden voor risicobeheersing.

Bestemmingsfonds OCW

	2019	2018
	€	€
Stand per 1 januari	413.144	791.178
Correctie beginstand:		
Onttrekking 2018 ten behoeve van bestemmingsreserve Talentontwikkeling 2017-2020	-	189.000
Dotatie:		
Saldo rentebaten/-lasten	48	-34
Onttrekking:		
Onttrekking ten behoeve van bestemmingsreserve Talentontwikkeling 2017-2020	189.000	189.000
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	<u>224.192</u>	<u>413.144</u>

Het ministerie van OCW heeft per brief d.d. 20-12-2017, kenmerk 1292045, aan het resterende saldo in het bestemmingsfonds OCW 2013-2016 een bestemming gegeven voor de periode 2017-2020. Jaarlijks dient het fonds een bedrag van € 189.000 te onttrekken uit het bestemmingsfonds OCW voor financiering van het tijdelijke programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie. De dan resterende middelen van € 35.144 mogen tot en met 2020 naar eigen inzicht voor intensivering van bestaande subsidieregelingen worden aangewend. Middelen die ultimo 2020 niet besteed zijn, vloeien terug naar het bestemmingsfonds OCW.

Bestemmingsreserves

	Bestemmings- reserve Talentontwikkeling 2017-2020 €	Bestemmings- reserve Intensivering subsidieregelingen €	Totaal €
Stand per 1 januari 2019	162.330	-	162.330
Dotatie:	-	-	-
Toevoeging uit bestemmingsfonds OCW	189.000	-	189.000
Onttrekkingen:			
Verleende subsidies	180.000		180.000
Overige activiteitenlasten	-	-	-
Apparaatskosten	46.103		46.103
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december 2019	<u>125.227</u>	-	<u>125.227</u>

Het ministerie van OCW heeft per brief d.d. 20-12-2017, kenmerk 1292045, aan het resterende saldo in het bestemmingsfonds OCW 2013-2016 een bestemming gegeven voor de periode 2017-2020. Jaarlijks dient het fonds een bedrag van € 189.000 te onttrekken uit het bestemmingsfonds OCW voor financiering van het tijdelijke programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie. De dan resterende middelen van € 35.144 mogen tot en met 2020 naar eigen inzicht voor intensivering van bestaande subsidieregelingen worden aangewend. Middelen die ultimo 2020 niet besteed zijn, vloeien terug naar het bestemmingsfonds OCW.

6. Schulden aan subsidieontvangers

Het verloop van de subsidieverplichtingen is als volgt:	2019
	€
Stand 1 januari 2019	10.464.490
Bij:	
Verleende subsidies 2019	13.505.100
Terugbetalingen van subsidieontvangers	28.745
Af:	
Lager vastgestelde en ingetrokken subsidies	104.424
Betalingen op verleende subsidies	12.858.553
	<hr/>
Stand 31 december 2019	<u>11.035.357</u>

De terugbetalingen van subsidieontvangers betreffen terugvorderingen in verband met lagere vaststellingen.

De schulden aan subsidieontvangers zijn per verleend jaar als volgt te splitsen naar langlopend en kortlopend:

	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2018
	€	€	€	€
	Kortlopend	Langlopend	Totaal	Totaal
2014	4.928	-	4.928	4.928
2015	15.241	-	15.241	25.390
2016	92.213	-	92.213	205.781
2017	379.720	1.760.000	2.139.720	4.607.914
2018	1.247.558	1.416.126	2.663.684	5.620.477
2019	1.882.365	4.237.206	6.119.571	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	3.622.025	7.413.332	11.035.357	10.464.490

Het saldo van € 11.035.357 betreft de toegekende bedragen aan subsidieontvangers waarvan nog geen volledige bevoorschotting heeft plaatsgevonden. Conform het Subsidiereglement wordt gewoonlijk 80% van het verleende subsidie als voorschot uitgekeerd, met uitzondering van de Deelregeling Meerjarige programma's en Talentontwikkeling waarbij afwijkende bevoorschottingstermijnen worden gehanteerd.

Van de langlopende subsidieverplichtingen is de verwachte uitputting voor de komende jaren als volgt ingeschat:

	2020	2021	Totaal
	€	€	€
Langlopende subsidieverplichtingen	7.100.143	313.189	7.413.332

De inschatting is gebaseerd op de looptijd van de verplichting en de verwachte vaststellingstermijn van de verleende subsidies, berekend op basis van een termijn tot vaststelling van uiterlijk 22 weken, overeenkomstig het Subsidiereglement.

7. Nog te verlenen subsidies

Het verloop van de nog te verlenen subsidies uit de instellingssubsidie OCW 2017-2010 is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Stand 1 januari	19.020.318	25.819.422
Correctie beginstand	-	920.032
Bij: Toegekende subsidies	3.450.688	2.673.132
Af: Subsidiebatens OCW instellingssubsidie	<u>10.498.935</u>	<u>10.392.268</u>
Totaal nog te verlenen subsidies op 31 december	<u>11.972.071</u>	<u>19.020.318</u>
Hiervan is de verdeling kortlopend – langlopend:		
Kortlopende deel op 31 december	11.972.071	9.258.135
Langlopend deel op 31 december	<u>-</u>	<u>9.762.183</u>

2020 is het laatste jaar van de beleidsperiode 2017-2020. Doelstelling is om aan het eind van de beleidsperiode het volledige subsidiebedrag te hebben besteed.

De correctie van de beginstand 2018 heeft betrekking op de verdeling van de subsidieverleningen vanuit ministerie van OCW over de activiteiten en apparaatskosten. Door voortschrijdend inzicht is de verdeling van de middelen in 2018 opnieuw bepaald. Daarbij is geconstateerd dat bij de verdeling van de loon- en prijsbijstellingen niet de juiste APK-norm is gehanteerd. Dit is nu gecorrigeerd in de beginstand. Verder is een kleine aanpassing gemaakt vanwege de verlening van de subsidies vanuit het programma Dutch Cultural Manifestation. Per abuis was in 2016 geen reservering gemaakt voor de verleningen in 2017 vanuit dit programma. De bijdrage die in 2017 nog van het Fonds Podiumkunsten was ontvangen, was niet voldoende om het gehele bedrag van de subsidieverlening te financieren. Daarom is het restant (€ 22.044) nu ten laste van het programma Internationaal Cultuurbeleid DS1 gebracht, in plaats van ten laste van de instellingssubsidie.

8. Nog te realiseren apparaatskosten

Het verloop van de nog te realiseren apparaatskosten uit de instellingssubsidie OCW 2018-2010 is als volgt:

	2019	2018
	€	€
Stand 1 januari	4.025.755	6.487.586
Correctie beginstand	-	-897.988
Bij: Toegekende subsidies	621.401	481.378
Af: Apparaatskosten OCW instellingssubsidie	2.554.860	2.045.221
Nog te realiseren apparaatskosten op 31 december	<u>2.092.296</u>	<u>4.025.755</u>
Hiervan is de verdeling kortlopend – langlopend:		
Kortlopende deel op 31 december	2.092.296	2.445.826
Langlopend deel op 31 december	<u>-</u>	<u>1.579.929</u>

De correctie van de beginstand 2018 heeft betrekking op de verdeling van de subsidieverleningen vanuit het ministerie van OCW over de activiteiten en apparaatskosten. Door voortschrijdend inzicht is de verdeling van de middelen in 2018 opnieuw bepaald. Daarbij is geconstateerd dat bij de verdeling van de loon- en prijsbijstellingen niet de juiste APK-norm is gehanteerd. Dit is nu gecorrigeerd in de beginstand.

Het bedrag van de nog te realiseren apparaatskosten is bepaald op basis van de apparaatskostennorm (15,26%) genoemd in basisbeschikking instellingssubsidie 2017-2020 van het ministerie van OCW d.d. 20-9-2016, kenmerk 1057485.

9. Vooruitontvangen projectsubsidies

Het verloop van de vooruitontvangen projectsubsidies zijn als volgt:

	2019	2018
	€	€
Stand 1 januari	7.959.060	11.090.846
Correctie beginstand	-	-22.044
Bij: Toegekende subsidies	2.695.787	1.305.750
Af: Subsidiebaten projectsubsidies	3.898.512	3.898.134
Af: Apparaatskosten projectsubsidies	<u>537.567</u>	<u>517.358</u>
Totaal vooruitontvangen projectsubsidies op 31 december	<u>6.218.768</u>	<u>7.959.060</u>
Hiervan is de verdeling kortlopend – langlopend:		
Kortlopende deel op 31 december	5.918.768	5.587.829
Langlopend deel op 31 december	<u>300.000</u>	<u>2.371.231</u>

Het langlopende deel betreft de projectsubsidie Upstream: Music x Design van het ministerie van OCW van € 900.000. Deze projectsubsidie is verstrekt voor de periode 2018-2021: € 300.000 per jaar voor de jaren 2019, 2020 en 2021. In 2021 zal het laatste deel van de projectsubsidie worden besteed.

De totaal vooruitontvangen projectsubsidies zijn als volgt te verdelen over de programma's en projecten:

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van toewijzing	Saldo 01-01-2019	Ontvangen t/m verslagjaar	Lasten in verslagjaar, incl. ingetrokken subsidies	Totale lasten t/m verslagjaar, incl. ingetrokken subsidies	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Programma Internationaal Cultuurbeleid – DS1 (OCW)	1103498, 1387677	5.188.750	2.964.217	3.792.500	1.196.146	3.420.679	1.768.071
Programma Internationaal Cultuurbeleid – DS2 (BZ)	1103498, 1440025	2.917.000	1.921.682	2.217.000	1.142.890	2.138.208	778.792
Programma ARO Zorg en Onderwijs (OCW)	1171776	2.718.182	1.553.890	2.038.636	917.933	2.082.225	635.957
Programma ARO IVO (BZK)	lenM/BSK-2017-159992	1.400.000	977.356	1.050.000	389.223	811.867	588.133
Programma ARO IVO (OCW)	1171776	681.818	541.915	511.364	144.250	284.153	397.665
Projectsubsidie Upstream: Music x Design (OCW)	1458933	900.000	-	300.000	303.203	303.203	596.797
Projectsubsidie Digital Heritage x Public (OCW)	7467090	1.166.666	-	583.333	183.846	183.846	982.820
Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren (OCW)	17764969	140.000	-	140.000	-	-	140.000
Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren (VWS)	17764969	140.000	-	140.000	-	-	140.000
Projectsubsidie Nieuw gebruik ambachten (FCP)	FCP/2019-U082	349.121	-	-	161.791	161.791	187.330
Totaal		15.601.537	7.959.060	10.772.833	4.439.282	9.385.972	6.215.565

Het verschil tussen de Lasten in het verslagjaar in deze specificatie van de vooruitontvangen projectsubsidies (€ 4.439.282) en de Activiteitenlasten programma's en projecten in de exploitatierekening (€ 4.685.004) betreft:

- € 226.103 De activiteitenlasten van het Programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie 2017-2020 (OCW). Deze lasten worden onttrokken aan de bestemmingsreserve. Dus leidt niet tot een mutatie in de post Vooruitontvangen projectsubsidies.
- € 19.619 De ingetrokken subsidies: Ingetrokken subsidies blijven beschikbaar voor nog te verlenen subsidies.
€ 245.722

10. Overige kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Crediteuren	157.637	131.603
Nog te betalen activiteitenlasten	74.850	107.244
Nog te betalen loonheffing	116.201	102.438
Reservering vakantiegeld en -dagen	111.891	98.902
Nog te betalen vacatiegelden adviseurs	25.074	15.362
Nog te betalen accountantskosten	27.829	15.000
Overige schulden en overlopende passiva	53.593	50.329
	<hr/>	<hr/>
Totaal overige kortlopende schulden	<u>567.075</u>	<u>520.878</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De kantoorruimte in het Groothandelsgebouw op het Weena 723 te Rotterdam is met ingang van 1 november 2002 gehuurd. Het huurcontract is op 20 december 2016 verlengd voor een periode van vijf jaar (2020-2024). De huur bedraagt met ingang van 1 januari 2019 € 119.030 op jaarbasis incl. BTW. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd. De verhuurder heeft voor de periode van 1 januari 2020 t/m 30 april 2020 een huurvrije periode verleent. Voorts verstrekt de verhuurder een bijdrage in de inrichtingskosten van het verbouwde kantoor van € 47.995,83 incl. BTW.

De ING Bank N.V. heeft een bankgarantie voor onbepaalde looptijd verstrekt voor de waarborgsom van € 38.438 voor de gehuurde kantoorruimte.

In 2018 is de licentie voor het nieuwe subsidiemanagementsysteem AIMS aangeschaft. Daarnaast is voor een periode van drie jaar een service level agreement afgesloten. Deze serviceovereenkomst is ingegaan per 1 mei 2018 en loopt tot en met 30 april 2021. De kosten bedragen € 24.600 op jaarbasis incl. BTW. In 2019 is bovendien de verplichting aangegaan voor de aanschaf licentie voor de testdatabase van AIMS en voor de rapportagetool Crystal Reports, ter waarde van € 24.845 incl. BTW.

Op 12 december 2019 is de verbouwing van het kantoorpand van het Stimuleringsfonds gestart. De oplevering van de verbouwing is maart 2020. In 2019 zijn de overeenkomsten met het bouwteam afgesloten en op basis daarvan een aantal vooruitbetalingen gedaan op de verbouwing. De opdrachtwaarde van deze overeenkomsten is € 345.793. Per 31 december 2019 is de daaruit voortvloeiende investeringsverplichting € 165.150 incl. BTW.

In 2019 is een huurcontract met betrekking tot de huur van de printer/kopieermachine verlengd per 1 augustus 2019. De looptijd bedraagt zestig maanden en het maandbedrag € 816 incl. BTW. De totale last per jaar is € 9.792 incl. BTW.

Omschrijving	Jaarlast 2020	Jaarlast	Jaarlast	Einde looptijd
	€	> 1 jaar, < 5 jaar	> 5 jaar	
	€	€	€	
Huur kantoorruimte	119.030	357.089	119.030	31-12-2024
Huur printer/kopieermachine	9.792	29.376	4.896	31-07-2024
Bankgarantie	-	-	-	Onbepaald
SLA AIMS	24.600	24.600		30-04-2021
Investing verbouwing	165.150			Maart 2020
Investing software	24.845	-	-	Onbepaald

Toelichting bij de Exploitierekening over 2019**11. Lager vastgestelde subsidies**

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur (OCW)	28.025	-	53.493
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS1 (OCW)	7.706	-	5.698
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)	75	-	136
Programma ARO Zorg en Onderwijs (OCW)	-	-	-
Programma ARO IVO (OCW)	-	-	2.450
Programma ARO IVO (BZK)	-	-	-
Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte (OCW)	-	-	-
Projectsubsidie deelname internationale manifestaties (BZ DGBEB)	-	-	-
Totaal lager vastgesteld	<u>35.806</u>	<u>-</u>	<u>61.777</u>

12. Ingetrokken subsidies

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur (OCW)	49.000	-	77.222
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS1 (OCW)	19.619	-	12.750
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)	-	-	-
Programma ARO Zorg en Onderwijs (OCW)	-	-	-
Programma ARO IVO (OCW)	-	-	-
Programma ARO IVO (BZK)	-	-	-
Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte (OCW)	-	-	-
Projectsubsidie deelname internationale manifestaties (BZ DGBEB)	-	-	10.000
Totaal ingetrokken subsidies	<u>68.619</u>	<u>-</u>	<u>99.972</u>

Conform het 'Handboek verantwoording subsidies cultuurfondsen 2017-2020' worden lager vastgestelde subsidies gedoteerd aan de algemene reserve in het kader van risicobeheer. De ingetrokken subsidies blijven beschikbaar voor te verlenen subsidies.

13. Subsidie OCW

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur (OCW)	13.053.794	13.744.705	12.437.489
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS1 (OCW)	1.196.147	1.526.752	1.301.218
Programma ARO Zorg en Onderwijs (OCW)	917.933	921.500	915.016
Programma ARO IVO (OCW)	144.249	143.250	79.828
Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte (OCW)	-	-	678.815
Projectsubsidie Upstream: Music x Design (OCW)	300.000	357.210	-
Projectsubsidie Digital Heritage x Public (OCW)	183.846	583.334	-
Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren (OCW)	-	33.300	-
	15.795.969	17.310.051	15.412.366

Als subsidiebate van het ministerie OCW is verantwoord het totaal van de activiteitenlasten en de apparaatskosten van de deelregelingen, programma's en projecten van het boekjaar die door middel van de instellingssubsidie of programma/projectsubsidie door OCW worden gefinancierd. Ingetrokken subsidies zijn in mindering gebracht op de baten en blijven hierdoor beschikbaar voor nog te verlenen subsidies. Bovendien worden overige subsidies en bijdragen ten behoeve van de betreffende deelregelingen en programma's/projecten in mindering gebracht op de baten.

14. Overige subsidies / bijdragen

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Overige bijdragen uit publieke middelen			
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)	1.142.890	1.720.000	933.685
Programma ARO IVO (BZK)	389.223	396.200	381.930
Projectsubsidie deelname internationale manifestaties (BZ DGBEB)	-	-	125.000
Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren (VWS)	-	33.300	-
Projectsubsidie Nieuw gebruik ambachten (FCP)	161.791	149.561	-
Bijdrage Filmfonds	-	-	252.391
Overige bijdragen uit private middelen			
Bijdrage Het Nieuwe Instituut	25.000	25.000	-
	1.718.904	2.324.061	1.693.006

Als subsidiebate van de ministeries is verantwoord het totaal van de activiteitenlasten en de apparaatskosten van de programma's en projecten van het boekjaar die door middel van de programma/projectsubsidie door de ministeries worden gefinancierd. Ingetrokken subsidies zijn in mindering gebracht op de baten en blijven hierdoor beschikbaar voor nog te verlenen subsidies. Bovendien worden overige subsidies en bijdragen ten behoeve van de betreffende programma's/projecten in mindering gebracht op de baten.

Lasten

Apparaatskosten

15. Personeelslasten

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Lonen en salarissen	1.503.457	1.527.000	1.283.815
Sociale lasten	266.964	255.000	226.547
Pensioenpremie	83.462	85.000	70.325
Ontvangen ziekengelden	-54.314	-	-40.592
Kosten inhuur	130.077	20.000	29.824
Overige personeelskosten	223.545	205.700	159.421
	2.153.191	2.092.700	1.729.340
Kosten adviescommissies	381.631	375.000	356.706
Totale personeelslasten	2.534.822	2.467.700	2.086.046
Doorbelast naar programma's en project	-560.003	-500.000	-492.219
Totaal apparaatskosten personeel	1.974.819	1.967.700	1.593.827

De stijging van de personeelslasten ten opzichte van 2018 en begroting heeft betrekking op de toename van het personeelsbestand. In 2019 is een aantal nieuwe medewerkers geworven in lijn met de intensiveringen van de middelen.

Daarnaast zijn extra kosten gemaakt voor de inhuur van tijdelijk personeel voor bedrijfsvoering vanwege langdurig ziekteverzuim en is in 2019 expertise ingezet op gebied van HR en IT, bij professionalisering HR-beleid respectievelijk bij doorontwikkeling van AIMS. Daarnaast is in 2019 een zzp'er ingehuurd voor het opzetten van de Deelregeling Digital Heritage. De kosten voor inhuur ten behoeve van Digital Heritage zijn een-op-een doorbelast naar de APK van het project. De overige personeelskosten zijn ten opzichte van 2018 gestegen vanwege de toename van het personeelsbestand. Daarnaast is in 2019 een medewerkersonderzoek uitgevoerd en is meer geïnvesteerd in de opleiding en ontwikkeling van medewerkers.

Met ingang van 2019 zijn de vacatiegelden geactualiseerd. Daarnaast zijn in 2019 meer rondes uitgeschreven (2019: 56, 2018: 48) en hebben meer commissievergaderingen plaatsgevonden.

De doorberekening van de personeelslasten naar de programma's en projecten is gebaseerd op een inschatting van de verdeling van de tijdsbesteding van het personeel aan deelregelingen binnen de instellingssubsidie en de programma's en projecten.

Gedurende 2019 waren bij de stichting gemiddeld 25,4 fte (2018: 22,2 fte) in dienst. 1 fte is een fulltime dienstverband van 36 uur per week.

WNT-verantwoording 2019 Stimuleringsfonds Creatieve Industrie

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Het voor het fonds toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 134.000 (Categorie A).

1. Bezoldiging topfunctionarissen*1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking*

Gegevens 2019	S. Groeneveld
bedragen x € 1	
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	104.453
Beloningen betaalbaar op termijn	10.946
<i>Subtotaal</i>	115.399
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	134.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	115.400
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2018	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2018 in fte	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	97.761
Beloningen betaalbaar op termijn	9.368
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	129.000
Bezoldiging	107.129

1c. Toezichthoudende functionarissen Raad van Toezicht

Gegevens 2019	J. van de						
bedragen x € 1	Y. Tümer	Vijver	F. den Boer	N. Holwijn	T. Frantzen	R. Bleker	E. van Velzen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/4 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/4 – 31/12	1/1-31/3	1/1-31/3
Bezoldiging							
Bezoldiging	6.512	3.757	2.660	4.248	3.130	-	350
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.144	13.400	13.400	13.400	10.096	4.956	3.304
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-	-	-	-
Bezoldiging	6.512	3.757	2.660	4.248	3.130	-	350
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018							
Aanvang en einde functievervulling in 2018	-	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	-	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-	3.157	4.217	4.056	-	-	2.456
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-
Bezoldiging	-	3.157	4.217	4.056	-	-	2.456

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

16. Materiële lasten

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Huisvestingskosten	223.340	215.000	141.428
Corporate communicatie	93.923	85.000	87.627
Kantoorkosten	120.296	130.000	97.449
Afschrijvingskosten	52.759	100.000	30.237
Organisatiekosten	42.336	40.000	48.839
Visitatie fonds	-	-	49.766
Accountantskosten	33.096	36.000	47.537
Overige advieskosten	37.957	30.000	34.609
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal materiële lasten	603.707	636.000	537.492
Doorbelast naar programma's en projecten	-23.666	-87.700	-86.099
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	580.041	548.300	451.393

De toename van de huisvestingskosten in 2019 ten opzichte van 2018 betreft voornamelijk de extra kosten vanwege de verbouwing van het kantoor: schetsontwerp van de inrichting, projectleiding van de verbouwing, verhuiskosten en tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing.

Corporate communicatiekosten zijn hoger dan begroting 2019 en realisatie vanwege vertaalwerkzaamheden voor de teksten op de website van het Stimuleringsfonds.

Naar aanleiding van de implementatie van het nieuwe subsidiemanagementsysteem AIMS, zijn sinds 2019 de kosten voor beheer en onderhoud van de software gestegen. Daarnaast is in 2019 de telefooncentrale en alarminstallatie vernieuwd vanwege de uitfasering van ISDN vanaf september 2019. Hierdoor zijn de kantoorkosten gestegen ten opzichte van 2018.

Het subsidiemanagementsysteem is sinds 2019 live gegaan. Hierdoor is de eerste afschrijvingstermijn voor de investeringen in de software in gegaan. De verbouwing van het kantoor is uiteindelijk uitgesteld tot eind 2019, waardoor de afschrijvingskosten voor de verbouwing in 2019 nog niet is gerealiseerd. Dit verklaart het verschil ten opzichte van de begroting 2019.

Voor de jaarrekeningcontrole 2018 waren extra kosten gemaakt. In 2019 zijn de kosten conform de begroting.

Voor 2019 zijn de totale apparaatskosten met betrekking tot de instellingssubsidies € 2.554.860.

De gemiddelde jaarbijdrage van OCW met betrekking tot de instellingssubsidie is in 2019: € 14.652.734. Het apparaatskostenpercentage komt daarmee uit op 17,44%, en overschrijdt daarmee de norm van 15,26%.

In de meerjarenbegroting 2017–2020 is een aantal begrotingsposten niet meegenomen in de berekening van de totale apparaatskosten, namelijk de kosten van de adviescommissies, de kosten voor de visitatie van het fonds en bijbehorende onderzoeken en de kosten voor corporate communicatie jaarverslag. De kosten bedroegen samen een kleine 4% van de instellingssubsidie. Omdat pas na de start van de beleidsperiode duidelijk werd dat deze genoemde kosten onderdeel zijn van de APK, kon het Stimuleringsfonds de meerjarenbegroting en het vaste APK-percentage van 15,26% niet meer aanpassen. Het fonds heeft het ministerie van OCW geïnformeerd dat de apparaatskosten hierdoor over de gehele beleidsperiode hoger zullen uitvallen dan het vastgestelde normpercentage van 15,26%. OCW heeft met de brief d.d. 3 augustus 2017 hiervan kennisgenomen en gemeld dat het fonds hiermee voldaan heeft aan de meldingsplicht en dat het een eventuele overschrijding zal moeten toelichten.

De toelichting op de overschrijding is als volgt:

Begin van de beleidsperiode heeft het Stimuleringsfonds een aantal bezuinigingen doorgevoerd op de personele capaciteit om de apparaatskosten binnen het normpercentage te behouden. Gezien de intensiveringen van de middelen en de benodigde professionalisering van de bedrijfsvoering was het echter niet mogelijk om deze krapte in de personele bezetting te handhaven. Bovendien waren investeringen noodzakelijk in het kantoor en de bedrijfsmiddelen om de verdere professionalisering van het fonds te realiseren, waardoor afschrijvingskosten zijn gestegen.

17. Activiteitenlasten programma's en projecten

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2019	2019	2018
	€	€	€
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS1 (OCW)	1.215.765	1.526.752	1.313.968
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)	1.142.890	1.720.000	933.685
Programma ARO Zorg en Onderwijs (OCW)	917.933	921.500	915.016
Programma ARO IVO (OCW)	144.250	143.250	79.828
Programma ARO IVO (BZK)	389.223	396.200	381.930
Programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie 2017-2020	226.103	276.535	215.670
Projectsubsidie Upstream: Music x Design (OCW)	300.000	357.210	-
Projectsubsidie Digital Heritage x Public (OCW)	183.846	583.334	-
Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren (OCW/VWS)	-	66.600	-
Projectsubsidie Nieuw gebruik ambachten (FCP)	161.791	149.561	-
Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte	-	-	678.814
Projectsubsidie deelname internationale manifestaties (BZ DGBEB)	-	-	135.000
Programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie 2015-2016	-	-	220.400
	4.681.801	6.140.942	4.874.311

De activiteitenlasten van de programma's en projecten zijn als volgt onderverdeeld:

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2019	2019	2018
	€	€	€
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS1 (OCW)			
Verleende subsidies	976.425	1.235.000	1.027.318
Flankerende projecten	56.913	116.000	133.003
Doorbelaste apparaatskosten	182.427	175.752	167.362
Financiering overbesteding budget uit instellingsubsidie	-	-	-13.715
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)			
Verleende subsidies	1.038.912	1.420.000	741.485
Flankerende projecten	13.176	216.000	99.437
Doorbelaste apparaatskosten	90.802	84.000	92.763
Programma ARO Zorg en Onderwijs (OCW)			
Verleende subsidies	649.926	655.000	522.255
Flankerende projecten	181.557	182.500	300.453
Doorbelaste apparaatskosten	86.450	84.000	92.308
Programma ARO IVO (OCW)			
Verleende subsidies	-	-	-
Flankerende projecten	128.704	125.250	54.423
Doorbelaste apparaatskosten	15.546	18.000	25.405
Programma ARO IVO (BZK)			
Verleende subsidies	224.990	225.000	342.275
Flankerende projecten	129.233	136.200	-
Doorbelaste apparaatskosten	35.000	35.000	39.655

**Programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie
2017-2020**

Verleende subsidies	180.000	180.000	150.000
Flankerende projecten	-	58.080	42.510
Doorbelaste apparaatskosten	46.103	38.455	23.160

Projectsubsidie Upstream: Music x Design (OCW)

Verleende subsidies	264.895	300.000	-
Flankerende projecten	3.869	15.000	-
Doorbelaste apparaatskosten	34.438	42.210	-
Financiering overbesteding budget uit instellingsubsidie	-3.202	-	-

Projectsubsidie Digital Heritage x Public (OCW)

Verleende subsidies	104.120	471.259	-
Flankerende projecten	11.383	30.000	-
Doorbelaste apparaatskosten	68.343	82.075	-

Projectsubsidie Nieuwe woonconcepten dak- en thuisloze jongeren (OCW/VWS)

Verleende subsidies	-	-	-
Flankerende projecten	-	56.600	-
Doorbelaste apparaatskosten	-	10.000	-

Projectsubsidie Nieuw gebruik ambachten (FCP)

Verleende subsidies	137.230	125.000	-
Flankerende projecten	-	-	-
Doorbelaste apparaatskosten	24.561	24.561	-

Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte (OCW)

Verleende subsidies	-	-	378.173
Flankerende projecten	-	-	244.323
Doorbelaste apparaatskosten	-	-	87.366
Financiering overbesteding uit instellingsubsidie	-	-	-31.047

**Projectsubsidie deelname internationale manifestaties
(BZ DGBEB)**

Verleende subsidies	-	-	113.550
Flankerende projecten	-	-	8.969
Doorbelaste apparaatskosten	-	-	12.500
Financiering overbesteding uit projectsubsidie ICB DS1	-	-	-19

**Programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie
2015-2016**

Verleende subsidies	-	-	167.030
Flankerende projecten	-	-	15.570
Doorbelaste apparaatskosten	-	-	37.800

Totaal activiteitenlasten programma's en projecten

4.681.801	6.140.942	4.874.311
------------------	------------------	------------------

Programma Internationaal Cultuurbeleid DS1 (OCW)

Als gevolg van de intensiveringen die in 2018 zijn toegekend voor het programma Internationalisering is er ook in 2019 meer budget beschikbaar voor het uitbreiden van het instrumentarium om Doelstelling 1 van het Internationaal Cultuurbeleid te realiseren. Naast de deelregeling Internationalisering zijn in 2019 de Open Oproep Talentontwikkeling in Internationale Context, de Open Oproep South by Southwest en de voucherregeling uitgevoerd. De aanvullende middelen voor de voucherregeling zijn € 100.000 incl. APK. Jaarlijks benodigd budget voor de voucherregeling blijkt echter in 2019 ca. € 115.000 excl. APK. Het budget voor de voucherregeling is daarom in 2019 vanuit de flankerende middelen van de deelregeling Internationalisering aangevuld. De open oproep ter ondersteuning van deelname aan Salone del Mobile 2020 is eind 2019 uitgezet, waardoor de verlening van deze subsidie pas in 2020 hebben plaatsgevonden. De intensiveringen voor de internationalisering van het programma ARO worden gebruikt voor het opzetten van een voucherprocedure. In 2019 zijn daarvan slechts twee projecten ondersteund. De onderbestedingen van 2019 worden toegevoegd aan het budget 2020.

Een aantal activiteiten dat in 2019 binnen het flankerend beleid is uitgevoerd: verkenning van (experimentele) podia als Chicago Architecture Biennial, MAD Festival Manchester, Gamescom in Keulen, Salone del Mobile in Milaan, International Fashion Showcase in Londen en de Prague Quadrennial en programmering van de sessie 'Radiant City' tijdens het Cultural Forum 2019 in St. Petersburg. Daarnaast is vanuit flankerende beleid een pilot gestart om een impactonderzoek te doen.

Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)

In 2019 is het programma Doelstelling 2 verder uitgevoerd en verdiept en initieerde het fonds verschillende activiteiten om te bouwen aan en te versterken van de netwerken en (kennis)uitwisseling tussen Nederland en de vier landen (Turkije, Rusland, Egypte en Marokko): begin 2019 is de tweede fase van projecten uit de tweede serie open oproepen ondersteund en in april 2019 organiseerde het fonds een 'learning workshop' over Internationaal samenwerken. In 2020 is een derde serie open oproepen uitgezet voor de projecten voor feedback en reflectie en wordt een aantal flankerende activiteiten uitgevoerd ter afronding van het programma. Daarmee zal de onderbesteding volledig worden benut in 2020.

Programma ARO Zorg en Onderwijs (OCW)

Het fonds schreef in 2019 twee open oproepen uit, waarbij in totaal 23 projecten zijn geselecteerd. Ten aanzien van Zorg werd de tweede fase van de Open Oproep Designing a Community of Care uitgeschreven en heeft het Stimuleringsfonds de kennisdeling van de onderzoeksresultaten van de ondersteunde projecten aan een breder publiek op een aantal publieke bijeenkomsten (waaronder Embassy of Health tijdens de Dutch Design Week). Daarnaast gaf het Stimuleringsfonds in 2019 vier ontwerpteams opdracht voor interdisciplinair ontwerpend onderzoek in de intramurale zorg naar leefmilieus en een daarbij passende leefomgeving voor mensen met dementie. Ten aanzien van onderwijs zette het Stimuleringsfonds de open oproep Leeromgeving van de Toekomst uit waarin tien nieuw projecten werden ondersteund. Ten behoeve van het stimuleren van onderlinge kennisdeling organiseerde het Stimuleringsfonds in september 2019 het symposium Leeromgeving van de Toekomst.

Programma ARO IVO (OCW) / Programma ARO IVO (BZK)

In 2019 voerde het Stimuleringsfonds de volgende activiteiten uit: ontwikkeltraject Anders werken aan stad, dorp en land en gerelateerde activiteiten ten behoeve van de kennisdeling tussen de bij het ontwikkeltraject betrokken gemeenten en de kennisdeling met het publiek (met onder andere het festival We Make the City, Dag van de Stad en Social Design Summit).

Projectsubsidie Upstream: Music x Design (OCW)

De deelregeling Upstream: Music x Design is gericht op het ondersteunen van samenwerkingsprojecten tussen een muzikant en een ontwerper of maker uit de creatieve industrie. Deze tijdelijke regeling startte in 2019 en is gefinancierd uit de projectsubsidie van het ministerie van OCW van € 900.000 voor de periode 2018-2021. Het jaarbudget op basis van de toegekende projectsubsidie is € 300.000, incl. flankerende activiteiten en APK. Bij start van de regeling in 2019 heeft het Stimuleringsfonds echter besloten het jaarbudget voor de subsidierondes vast te stellen op € 300.000 per jaar. En de overbesteding als gevolg van flankerende activiteiten en APK te financieren uit de loon- en prijsbijstelling van de instellingssubsidie van het Stimuleringsfonds. In 2019 is er slechts een kleine onderbesteding van € 3.202. Deze onderbesteding wordt aangevuld vanuit de instellingssubsidie.

Projectsubsidie Digital Heritage x Public (OCW)

In 2019 ontving het Stimuleringsfonds extra budget voor de uitvoering van de tijdelijke regeling Digital Heritage x Public. Hierop is een regeling opgezet met als doel een impuls te geven aan de zichtbaarheid en het (her)gebruik van digitaal cultureel erfgoed. In 2019 is door het fonds een uitgebreide verkenning gedaan om de behoefte en vragen in het veld in kaart te brengen. Dit heeft geleid tot een regeling met twee rondes met elke ronde twee fases: een eerste fase voor ontwikkeling en een tweede fase voor realisering. In 2019 hebben in de eerste ronde acht aanvragers een subsidie ontvangen om het voorstel verder te ontwikkelen. In maart 2020 zullen deze partijen hun definitieve voorstel voor realisering indienen en presenteren aan de adviescommissie.

18. Verleende subsidies

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur (OCW)			
Verleende subsidies			
Architectuur	1.421.214	1.447.500	1.208.940
Vormgeving	1.453.620	1.445.000	1.337.754
Digitale cultuur	1.377.647	1.410.000	956.671
Meerjarige programma's	308.532	309.032	2.856.761
Activiteitenprogramma's	1.763.338	1.737.823	1.497.521
Festivals	1.398.885	1.500.000	1.087.274
Talentontwikkeling	900.000	900.000	917.500
Ruimte voor talent	508.000	650.000	
Nieuwe uitzonderlijke presentatievormen	354.550	315.000	-
Immerse\Interact	447.816	635.550	
Non-fictie Transmediaregeling	-	-	504.784
Financiering overbesteding projectsubsidies uit instellingssubsidie	3.202	-	13.715
Discretionair budget	-	15.194	-
	<u>9.936.804</u>	<u>10.365.099</u>	<u>10.380.920</u>

In 2019 zijn extra middelen toegevoegd aan de budgetten 2019 voor te verlenen subsidies, bestaande uit: intensivering in het kader van talentontwikkeling en vernieuwing (€ 2.150.000 incl. APK), loon- en prijsbijstelling 2019-2020 en de onderbesteding van voorgaande jaren. Overall zijn in 2019 meer aanvragen gehonoreerd dan in 2018. Ten opzichte van de begroting 2019 is voor de meeste regelingen nog wel een lichte onderbesteding. Onderbesteding van budgetten wordt doorgeschoven naar 2020.

In 2019 heeft er geen ronde plaatsgevonden voor de deelregeling Meerjarige programma's. Het Stimuleringsfonds heeft een Open Oproep Professionalisering Instellingen uitgezet. En de loon- en prijsbijstelling 2019 is door middel van een eenmalige verhoging doorberekend op de verleende subsidies van de meerjarige programma's 2017-2020.

Voor de festivalregeling is evenals in 2018 een relatief grote onderbesteding van het budget. De deelregeling kende te weinig goede aanvragen vanuit de disciplines architectuur en vormgeving. Streven is om in de nieuwe beleidsperiode de deelregeling te herzien en in te zetten op het vergroten van de regionale spreiding van festivals om in alle delen van Nederland de disciplines onder de aandacht te kunnen brengen.

In 2018 is het Stimuleringsfonds gestart met de Open Oproep Ruimte voor Talent naar aanleiding van de intensivering van de instellingssubsidie OCW specifiek voor talentontwikkeling en werkplaatsen. Van de € 450.000 beschikbaar voor de open oproep zijn 36 aanvragen voor in totaal € 400.000 gehonoreerd. In 2019 heeft het Stimuleringsfonds samen met NWO de mogelijkheden onderzocht om ontwerpers te laten aansluiten bij door NWO gefinancierd wetenschappelijk onderzoek. Specifiek ging het om een call van NWO omtrent Big Data en gezondheid. Deze opgave

leidde in 2019 nog niet tot een (financiële) structurele samenwerking. In 2020 zet het Stimuleringsfonds het gesprek over samenwerking met NWO voort.

In 2019 startte het Stimuleringsfonds samen met het Filmfonds de nieuwe regeling Immense\Interact. Hiervoor heeft de minister in de periode 2019-2020 extra middelen beschikbaar gesteld. Deze regeling bouwt voort op de samenwerking die de fondsen in 2014 aangingen met de Non-fictie Transmediaregeling. In 2019 legde elk fonds een bijdrage in van ruim € 600.000 waardoor de regeling kon beschikken over een jaarbudget van ruim € 1.200.000. In totaal is er in 2019 voor € 895.632 aan subsidie toegekend in de regeling, dit is een onderbesteding. Echter, gezien het feit dat het om een nieuwe regeling gaat en er verhoudingsgewijs veel ontwikkelbedragen zijn toegekend, is de verwachting dat deze onderbesteding in 2020 zal worden ingelopen. Het aantal aanvragen voor realisering zal naar verwachting toenemen als de ingezette ontwikkeltrajecten zijn afgerond.

19. Overige activiteitenlasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur (OCW)			
Opdrachten en projecten			
Architectuur	105.606	94.500	46.715
Vormgeving	96.068	110.607	28.865
Digitale cultuur	10.964	36.500	8.514
Meerjarige programma's	23.768	85.000	411
Activiteitenprogramma's	75.454	164.000	10.000
Festivals	44	50.000	632
Talentontwikkeling	185.778	220.000	187.023
Ruimte voor talent	35.672	60.000	-
Nieuwe uitzonderlijke presentatievormen	-	10.000	-
Immense\Interact	-	-	-
Non-fictie Transmediaregeling	-	-	-
Overige activiteitenlasten	102.776	58.000	58.801
Totaal opdrachten en projecten	636.130	888.607	340.961

Naast de subsidieverleningen organiseert het fonds activiteiten die een agenderende insteek hebben en het gehele veld van de creatieve industrie overkoepelen. De activiteiten zijn een vervolg van tendensen die het fonds in het werkveld constateert en zijn besproken met vertegenwoordigers uit het veld. Het fonds organiseert activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van de regelingen, zoals activiteiten rondom de lancering van een open oproep, expertmeetings, spreekuren en meet-ups.

Voor Architectuur zijn de flankerende activiteiten uitgevoerd in het kader van 'GO!RES', een reeks van zes landelijke bijeenkomsten over de ruimtelijke impact van klimaat en energiematregelen op onze huidige en toekomstige leefomgeving en de presentatie van het daaruit volgende pleidooi 'Van LOW naar HIGH-RES' op de Dutch Design Week in Eindhoven. Overbesteding wordt gecompenseerd door onderbesteding uit flankerende projecten van andere deelregelingen.

In 2019 is vervolg gegeven aan het project Mode & Duurzaamheid (flankerend budget Vormgeving) in een aantal (publieks)activiteiten namens de platforms. Daarmee is het budget van € 100.000 voor de periode 2018-2019 voor dit project nagenoeg geheel besteed.

Met betrekking tot de meerjarige programma's hebben de flankerende activiteiten betrekking op beleidsvoorbereidende activiteiten in het kader van het versterken van de infrastructuur van de creatieve industrie. In juni 2019 organiseerde het Stimuleringsfonds twee bijeenkomsten voor (meerjarig ondersteunde) instellingen uit de ontwerpsector over onder andere de verbreding van de culturele basisinfrastructuur (BIS) en de presentatie van de Vierjarige instellingssubsidie Creatieve Industrie 2021-2024. Bovendien is op initiatief van het Stimuleringsfonds

opdracht gegeven een onderzoek te doen naar de financiële consequenties van de toepassing van de Fair Practice Code bij de zeventien meerjarig ondersteunde instellingen.

In 2019 is vervolg gegeven aan het project 'New Narratives', een traject op het vlak in inclusiviteit, andere narratieven en doelgroepen. De startfase heeft geresulteerd in een uitgewerkt projectplan, begroting en communicatieplan voor de tweede fase. Deze tweede fase is in 2019 verder geconcretiseerd met bijeenkomsten en een tentoonstellingen en zal in 2020 worden afgerond; hieraan zal het budget dat gereserveerd is bij de Deelregeling Activiteitenprogramma's worden besteed.

De overige activiteitenlasten betreffen kosten voor bijeenkomsten en activiteiten die fondsbreed zijn. Daaronder zijn te verstaan de tweede editie van het evenement 'Bring it on!' (open dag van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie), de 'Get a Grant Events' in samenwerking met het Mondriaan Fonds, de bijdrage aan de residency Van Doesburghuis in samenwerking met Fonds Podiumkunsten, Filmfonds, Letterenfonds en Mondriaan Fonds, overige activiteiten in het kader van de samenwerking met andere fondsen en sectororganisaties en kosten in het kader van de monitoring van projecten. In 2019 organiseerde het Stimuleringsfonds daarnaast drie 'Denk je mee-sessies' waarin het veld werd gevraagd input te leveren voor de beleidsplannen voor de periode 2021-2024.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting Stimuleringsfonds Creatieve Industrie

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport op pagina 55 tot en met pagina 84 opgenomen jaarrekening 2019 van Stichting Stimuleringsfonds Creatieve Industrie te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Stimuleringsfonds Creatieve Industrie op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020 en de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het Accountantsprotocol subsidies cultuurfondsen 2017-2020. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Stimuleringsfonds Creatieve Industrie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020 en de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol subsidies cultuurfondsen 2017-2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenhang, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en laten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Noordwijk, 12 maart 2020

Van Duyn van der Geer BV

w.g.
P. Bedijn AA

IV. Kwantitatief activiteitenoverzicht

A. Aantal ontvangen aanvragen en honoreringen in aantallen en bedragen

Instellingssubsidie culturele basisinfrastructuur

	Realisatie 2019				Realisatie 2018	
	Aantal subsidies aangevraagd	Bedrag gevraagd €	Aantal subsidies verleend	Bedrag verleend €	Aantal verleend	Bedrag verleend €
Architectuur						
Deelregeling	170	3.364.000	66	1.251.259		
Open Oproep Architectuur Biënnale Venetië #1 - Publiek parallelprogramma Nederlands	26	421.677	3	50.000		
Open Oproep Interieur en Interdisciplinariteit II	16	236.673	6	57.435		
Open Oproep Architectuur Biënnale Venetië #2 - Ontwikkeldbudget hoofdlocaties Biënnale	6	137.470	3	62.520		
	218	4.159.820	78	1.421.214	79	1.208.940
Vormgeving						
Deelregeling	302	5.053.603	98	1.359.120		
Open Oproep Professionalisering Ontwerppraktijk	16	116.680	10	74.500		
Open Oproep Residency Arita	20	200.000	2	20.000		
	338	5.370.283	110	1.453.620	111	1.337.754
Digitale cultuur	244	4.304.138	89	1.377.647	66	956.671
Meerjarige programma's						
Deelregeling						
Open Oproep Professionalisering instellingen	24	284.484	11	124.500		
Eenmalige aanvulling meerjarige instellingen in verband met L/P-bijstelling	0	0	17	184.032		
	24	284.484	28	308.532	25	2.856.761
		Realisatie 2019			Realisatie 2018	

	Aantal subsidies aangevraagd	Bedrag gevraagd €	Aantal subsidies verleend	Bedrag verleend €	Aantal verleend	Bedrag verleend €
Activiteitenprogramma's						
Deelregeling	42	2.843.095	24	1.532.674		
Open Oproep Ruimte voor ontwerpkritiek, reflectie en debat	12	467.216	4	154.814		
Open Oproep Professionalisering platforms #3	16	119.850	8	59.850		
Open Oproep Researching Remix	32	123.179	4	16.000		
	102	3.553.340	40	1.763.338	29	1.497.521
Festivals						
Deelregeling	54	1.592.472	29	998.885		
Dutch Design Foundation	1	400.000	1	400.000		
	55	1.992.472	30	1.398.885	27	1.087.274
Talentontwikkeling						
Deelregeling	253	1.633.000	91	900.000		
Open Oproep Ruimte voor Talent	36	900.000	24	496.000		
Open Oproep Residentie 'Re-creatie' bij zorgorganisatie Reinaerde	6	36.000	2	12.000		
	295	2.569.000	117	1.408.000	89	917.500
Non-fictie Transmediaregeling	-	-	-	-	11	504.784
Vouchers	-	-	-	-	-	13.715
Uitzonderlijke presentatievormen	12	916.650	5	354.550		
Immerse\Interact			28	442.816		
Totaal instellingssubsidie Programma's en projectsubsidies	1.288	23.150.187	525	9.928.602	437	10.380.920

	Realisatie 2019				Realisatie 2018	
	Aantal subsidies aangevraagd	Bedrag gevraagd €	Aantal subsidies verleend	Bedrag verleend €	Aantal verleend	Bedrag verleend €
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS1 (OCW)						
Deelregeling	105	2.437.475	34	750.000		
Open Oproep Talentontwikkeling in Internationale Context 2019	16	311.661	4	74.835		
Open Oproep SXSW 2019	7	22.756	7	22.756		
Voucherregeling	112	161.003	87	128.833		
	240	2.932.895	132	976.424	128	1.013.603
Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)						
Open Oproep Turkije, Rusland, Egypte, Marokko #1	38	562.212	16	238.912		
Open Oproep Turkije, Rusland, Egypte, Marokko #2	19	949.575	16	800.000		
	57	1.511.787	32	1.038.912	26	741.485
Actieagenda Zorg en Onderwijs (OCW)						
Leeromgeving van de toekomst	25	489.813	10	197.359		
Designing a Community of Care (vervolgaanvraag)	13	452.567	13	452.567		
	38	942.380	23	649.926	31	522.255
Programma ARO IVO (BZK)	12	299.990	9	224.990	14	342.275
Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte						
	0	0	0	0	11	378.173

	Realisatie 2019				Realisatie 2018	
	Aantal subsidies aangevraagd	Bedrag gevraagd	Aantal subsidies verleend	Bedrag verleend	Aantal verleend	Bedrag verleend
Projectsubsidie deelname internationale manifestaties (BZ DGBEB)	0	0	0	0	13	113.550
Programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie 2015-2016	0	0	0	0	9	167.030
Programma Talentontwikkeling Creatieve Industrie 2017-2020						
Open Oproep Fresh Perspectives #3 – fase 2	5	150.000	4	120.000	5	150.000
Open Oproep Fresh Perspectives #3 – fase 1	30	289.645	6	60.000		
	35	439.645	10	180.000	5	150.000
Projectsubsidie Digital Heritage	18	334.659	8	104.120	0	0
Projectsubsidie Upstream Design 2019	23	567.932	7	264.895	0	0
Projectsubsidie Immaterieel Erfgoed	30	781.033	6	137.230	0	0
Totaal projectsubsidies	453	7.810.321	227	3.576.497	237	3.428.371
Totaal instellingssubsidie en projectsubsidies	1.741	30.960.508	752	13.505.099	674	13.809.291

B. Vastgestelde en nog vast te stellen subsidies

	Aantal	Vastgesteld bedrag
Subsidies vastgesteld in 2019	496	€ 8.667.167
	Aantal	Verleend bedrag
Subsidies nog vast te stellen per 31-12-2019	980	€ 32.817.708

C. Bezwaren

Deelregeling	Totaal bezwaren	Aantal niet ontvankelijk	Aantal ontvankelijk maar ongegrond	Aantal gegronde ¹	Aantal deels gegronde	Aantal ingetrokken ²	Aantal beroepschriften	Aantal klachten
Architectuur	2	-	2	-	-	-	-	-
Vormgeving	1	-	-	-	-	1	-	-
Digitale cultuur	3	-	1	1	-	1	-	-
Activiteitenprogramma's	2	-	1	1	-	-	-	-
Festivals	-	-	-	-	-	-	-	-
Internationalisering	1	-	1	-	-	-	-	-
Talentontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-
Internationalisering DS2	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	9	-	5	2	-	2	-	-

¹ Alle gegrond verklaarde bezwaarschriften hebben geleid tot een nieuw advies op basis waarvan het bestuur een nieuw besluit heeft genomen.

² Een van de ingetrokken bezwaren heeft na overleg met de bezwaarde geleid tot een herziene aanvraag.

In 2019 heeft het Stimuleringsfonds negen bezwaarschriften ontvangen, waarvan er vier betrekking hebben op in 2018 ingediende subsidieaanvragen. In totaal zijn twee van de negen bezwaren gegrond verklaard. Na herbeoordeling door de inhoudelijke adviescommissie heeft het bezwaar uit de activiteitenprogramma's geleid tot een volledige toekenning. Het bezwaar uit de Deelregeling Digitale cultuur heeft na herbeoordeling eveneens geleid tot een volledige toekenning.

D. Georganiseerde activiteiten/bereik

De activiteiten en de deelnemersaantallen worden geregistreerd door de coördinatoren van de deelregelingen en programmaleiders. De deelnemersaantallen zijn bepaald op basis van de deelnemerslijsten. Indien geen deelnemerslijsten beschikbaar zijn, dan zijn de aantallen bepaald op basis van telling ter plaatse en/of op basis van een reële inschatting door de coördinatoren en programmaleiders. Indien de bezoekersaantallen onbekend zijn, dan is de activiteit niet meegenomen in onderstaand overzicht.

Activiteiten georganiseerd door het Stimuleringsfonds	#	Deelnemers
Besloten bijeenkomst Talentontwikkeling, Object Rotterdam	1	10
Besloten bijeenkomst Open Oproep SXSW 2019 (vouchers)	1	6
Bring it on!	1	197
Bring it on! Besloten bijeenkomst Talentontwikkeling	1	10
Eindpresentatie Literatuur op het Scherm	1	75
Scout Night Rotterdam	1	30
Scout Night Amsterdam	1	30
Besloten bijeenkomst Talentontwikkeling, Grey Space	1	12
Besloten bijeenkomst Talentontwikkeling, MU	1	10
Denk je mee-sessie Tilburg	1	22
Symposium Leeromgeving van de toekomst	1	230
Denk je mee-sessie Arnhem	1	24
Denk je mee-sessie Rotterdam	1	78
Social Design Summit ism TU Delft, Studio Goudswaard en Twynstra&Gudde	1	75
Totaal	14	809

Expertmeetings georganiseerd door het Stimuleringsfonds	#	Deelnemers
Gesprek illustratie en animatie met adviseurs	1	6
Kick-off Ontwikkeltraject Anders werken #1, Utrecht	1	60
Informatiebijeenkomst Salone del Mobile 2019	1	10
Informatiebijeenkomst Arita	1	8
Werkbijeenkomst Flexibiliteit van de Leeromgeving, Eindhoven	1	25
Teambijeenkomst Inclusive Cities & Societies through Design	1	60
GO! RES Utrecht	1	47
Meetup Open Oproep Researching Remix	1	50
GO! RES Rotterdam	1	32

Lunchbijeenkomst Ontwikkeltraject Anders werken #1	1	60
Netwerkbijeenkomst en presentatie Sandberg@Mediapark	1	40
Werkbijeenkomst De Toekomst van het Ziekenhuis	1	45
Workshop Anders werken, Schakeldag	1	16
Meetup Moscow	1	40
Workshop Anders werken, Democratie Festival	1	20
GO! RES Middelburg	1	28
GO! RES Groningen	1	39
Expertmeeting grafische vormgeving en opdrachtgeverschap	1	8
Netwerkbijeenkomst Talentontwikkeling, Van Eyck Academie Maastricht	1	45
GO! RES Arnhem	1	43
Kick-off Ontwikkeltraject Anders werken #2, Utrecht	1	60
Opening The Scene is Here, Dutch Design Week	1	23
GO! RES Eindhoven	1	81
Werk sessie Chronisch gezond	1	55
Walkshop Anders werken, Dag van de Stad	1	6
Workshop met ontwerpers, najaarscongres Associatie voor de Jeugd	1	35
Netwerkbijeenkomst Talentontwikkeling, Midwest	<u>1</u>	<u>30</u>
Totaal	27	972

Presentaties van het Stimuleringsfonds op externe bijeenkomsten	#	Deelnemers
Presentatie Ambassadeursconferentie – Ontwerpkracht in de regio en internationaal	1	50
Lezing KNAW-Boekman – Experiment en vernieuwing binnen de ontwerpsector	1	40
Presentatie/lezing voor OCW-directies – Impactmanagement binnen programma's	1	35
Lezing Moscow Urban Forum – Cultural & creative industries in the Netherlands	1	200
Presentatie Cultural Forum St. Petersburg – Radiant city: Building an infrastructure for the Dutch Creative Industry	1	150
Lancering Open Oproep Leeromgeving van de Toekomst, Fronrunners-bijeenkomst sQuare	1	25
Bijeenkomst duurzaamheid, Leeromgeving van de Toekomst, MBO-raad	1	20
Lancering Ontwikkeltraject Anders werken #2, We Make The City	1	150
CityLab; a local action or international movement, We Make The City	1	40

Pitch en inloopmarkt Anders werken, lancering NOVI	1	50
Expositie Embassy of Health, Klokgebouw, Dutch Design Week	1	70.000
Lezing Design thinking in de zorg, Inspiratiesessie Associatie voor de jeugd	1	45
Inspiratiesessie Chronisch gezond, Dutch Design Week	1	50
Conferentie Embassy of Health, Dutch Design Week	1	180
Pitches 'best of creative industries', Dag van de Stad	1	40
Expositie fondsbreed, Dag van de Stad	1	750
Lezing Design thinking in de zorg, conferentie Lokalis	1	65
Kennisdeling Anders werken #1 + lancering oproep #2, Stadsmakerscongres	1	60
Expositie en workshops, congres Een nieuwe generatie ouderenzorg	1	1600
Expositie The Scene is Here, MU, Dutch Design Week	1	27.000
Bijeenkomst open oproepen Architectuur Biënnale Venetië ism Het Nieuwe Instituut, Dutch Design Week	1	20
Lancering Upstream: Music x Design, Eurosonic Noorderslag	1	120
Voorlichtingsbijeenkomst Sandberg Instituut	1	50
Meetups Internationalisering, Het Nieuwe Instituut	<u>10</u>	<u>150</u>
Totaal	33	100.890

Spreekuren/voorlichtingsbijeenkomsten door het Stimuleringsfonds	#	Deelnemers
Get a Grant Event Maastricht	1	81
Plugin the Future Breda	1	10
Get a Grant Architect Rotterdam	1	40
Get a Grant Event Arnhem	1	59
Bijeenkomsten meerjarige programma's	1	41
Bijeenkomst activiteitenprogramma's en festivals	1	33
Rondleidingen Dutch Design Week	<u>2</u>	<u>32</u>
Totaal	8	296

E. Kwantitatieve gegevens projectsubsidies Internationaal Cultuurbeleid

	Aantal	Bedrag
Totaal ontvangen aanvragen	297	€ 4.444.682
Totaal gehonoreerde aanvragen	164	€ 2.015.336

Programma Internationaal Cultuurbeleid DSI (OCW)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
The City	SEE	Jaarprogramma	Digitale Cultuur	Zuid Afrika	€ 38.240	€ 38.240
The Generator Foundation / TodaysArt	TodaysArt @GAMMA festival St Petersburg	Evenement	Digitale Cultuur	Rusland	€ 15.800	€ 15.800
NLÉ	African Water Cities	Publicatie	Vormgeving	Nederland	€ 29.459	€ 29.459
Kumi Hiroi	Geluid van Akoya en Zee	Presentatie	Vormgeving	Japan	€ 18.000	€ 18.000
Noordkaap	Noordkaap Taxi	Evenement	Architectuur	Duitsland	€ 15.195	€ 15.195
Jongeriuslab	Weavers Werkstatt - A textile research project by Hella Jongerius for Anticipations	Ontwerpend onderzoek	Architectuur	France	€ 24.000	€ 24.000
Vereniging Dutch Games Association	Internationalisering op Gamescom	Evenement	Vormgeving	Duitsland	€ 13.400	€ 13.400
MLA+ B.V.	The Living Shelf	Manifestatie	Digitale Cultuur	Zuid Afrika	€ 7.491	€ 7.491
Studio CLAUD	Budapest Moves	Development of Practice	Vormgeving	Hongarije	€ 7.500	€ 7.500
Valley of the Possible	The Exploration of a Multiform Space	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Chili	€ 7.250	€ 7.250
Alessandra Covini and Giovanni Bellotti	Prince's Islands Floating Radio	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Turkije	€ 7.500	€ 7.500
DEFACTO Architectuur en Stedenbouw	Bangkok: reconnecting the river and the city	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Thailand	€ 7.500	€ 7.500
MVRDV	The Language of MVRDV	Tentoonstelling	Digitale Cultuur	Oostenrijk	€ 35.000	€ 35.000

Programma Internationaal Cultuurbeleid DSI (OCW)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
Georgetown University Art Galleries	Design Transfigured/Waste Reimagined Tentoonstelling	Tentoonstelling	Vormgeving	Verenigde Staten	€ 16.116	€ 16.116
Maryam Kordbacheh	The Poetry Of Clothing	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Japan	€ 7.500	€ 7.500
Margarita Osipian	Digital Caucasus	Tentoonstelling	Architectuur	Armenië	€ 7.500	€ 7.500
Natalie Dixon	Good Neighbours	Documentaire	Architectuur	Nederland	€ 27.999	€ 27.999
Jens Jorritsma	Hidden Waters	Tentoonstelling	Vormgeving	Nederland	€ 7.500	€ 7.500
Stipo	The City at Eye Level Asia	Publicatie	Architectuur	Nederland	€ 19.238	€ 19.238
Atelier NL	MineGlass	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Zuid Afrika	€ 7.500	€ 7.500
Stichting Extra Extra	Extra Extra Night London	Evenement	Vormgeving	Verenigde Koninkrijk	€ 27.000	€ 27.000
Design Museum Gent	Kleureyck. Van Eycks kleuren in design - experience rooms Nederland	Tentoonstelling	Vormgeving	België	€ 25.000	€ 25.000
Traktor	De Migrant - internationaal	Tentoonstelling	Architectuur	Verenigde Koninkrijk	€ 28.628	€ 28.628
Dutch Independent Art Book Publishers	DIABP naar de New York, Los Angeles en Tokyo Art Book Fair 2019/2020	Jaarprogramma	Vormgeving	Verenigde Staten	€ 6.000	€ 6.000
Solomon R. Guggenheim Museum and Foundation	Countryside	Tentoonstelling	Vormgeving	Verenigde Staten	€ 25.000	€ 25.000
Oslo arkitekturtriennale	Oslo Architecture Triennale 2019: Enough - The Architecture of Degrowth	Festival	Vormgeving	Noorwegen	€ 26.910	€ 26.910
Seoul Biennale of Architecture and Urbanism	Seoul Biennale Thematic Tentoonstelling2019	Tentoonstelling	Vormgeving	Zuid Korea	€ 20.455	€ 20.455

Programma Internationaal Cultuurbeleid DSI (OCW)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
Marthe Prins	Moving Membranes	Evenement	Digitale Cultuur	België	€ 32.510	€ 32.510
International New Town Institute	Workshop Dalang Fever 3 - How data can empower a migrant society	Expertmeeting	Vormgeving	China	€ 27.762	€ 27.762
Kulturprojekte Berlin GmbH / transmediale	transmediale 2020 - E2E	Festival	Vormgeving	Duitsland	€ 33.000	€ 33.000
Non-fiction	Global Kiruna	Tentoonstelling	Vormgeving	Sweden	€ 19.720	€ 19.720
Stichting Dismarming Design	Dismarming Design Library of Situated Learning	Programma	Architectuur	Palestine	€ 44.000	€ 44.000
Stichting Rambler Amsterdam	Creating an international platform of Ramblers by a Storytelling program and development of a Rambler Portal	Jaarprogramma	Digitale Cultuur	Nederland	€ 74.328	€ 74.328
Zyanya Keizer	TEHUANA	Product ontwikkeling	Architectuur	Nederland	€ 55.000	€ 40.000
Iris de Kievith architect	Smogware China	Presentatie	Vormgeving	China	€ 7.500	€ 7.500
Cascoland	Cascoland/Tokyo Presentatie/Exchange Trip	Presentatie	Digitale Cultuur	Japan	€ 7.500	€ 7.500
Ellis in wonderland	Apply play to get ahead of the game	Presentatie	Vormgeving	Turkije	€ 1.400	€ 1.400
Tivon Rice	Environment Built for Absence...	Presentatie	Digitale Cultuur	Verenigde Koninkrijk	€ 1.500	€ 1.500
reconstruct collective	REMOTE CONTROL aw19/20	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
Billie van Katwijk	Violence of Violet	Presentatie	Architectuur	Duitsland	€ 1.456	€ 1.456
Chiara Dorbol ^Å 2	Mapping the U.S.-Mexico Border in San Diego - Tijuana	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 1.472	€ 1.472
G.J.J. Scholte BV (Architectenbureau Gert Jan Scholte)	re-inventing Delhi	Presentatie	Architectuur	India	€ 1.500	€ 1.500
Studio Simone Post	Simone Post x NEUNI x Design Shanghai 2019	Presentatie	Architectuur	China	€ 1.160	€ 1.160

Programma Internationaal Cultuurbeleid DSI (OCW)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
Yin Aiwen	Reimagine Marriage, Redistributing Care	Presentatie	Architectuur	Canada	€ 1.500	€ 1.500
Gionata Gatto	Geomercer @ XXII Triennale di Milano/Broken Nature: performing Noccaea Caerulescens	Presentatie	Vormgeving	Italië	€ 1.500	€ 1.500
Ruudt Peters	BRON IN VICENZA	Presentatie	Vormgeving	Italië	€ 1.500	€ 1.500
oprel	Koo-Koo	Presentatie	Vormgeving	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
Stolzmann Creative	Another Dream	Presentatie	Vormgeving	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
karolienbuurman	.NXS#4 Algorithmic Anxiety release Evenement	Presentatie	Architectuur	Duitsland	€ 1.500	€ 1.500
BCXSY	Reriprocal Syntax	Presentatie	Vormgeving	Israel	€ 1.500	€ 1.500
Jocavdh	Onda op Venice Design 2019	Presentatie	Digitale Cultuur	Italië	€ 1.500	€ 1.500
Floor Adams Animatie/Illustratie	Mind My Mind op Tribeca Film Festival New York	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
Peterson Stoop	Wavy Pigeon	Presentatie	Vormgeving	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
Paul Gallis ontwerpen	Fragments	Presentatie	Digitale Cultuur	Tsjechië	€ 1.500	€ 1.500
Onomatopoe Projects	presentatie Biennale Porto	Presentatie	Digitale Cultuur	Portugal	€ 1.500	€ 1.500
Cityförster Rotterdam	REGENERATIVE CAMPUSES FOR THE FUTURE	Presentatie	Vormgeving	Brazilië	€ 1.500	€ 1.500
Govert Flint	Deelname Venice Design	Presentatie	Vormgeving	Italië	€ 1.500	€ 1.500
Dewi de Vree	Magnetoceptia	Presentatie	Digitale Cultuur	Oostenrijk	€ 1.400	€ 1.400
FORESHORE	Foreshore	Presentatie	Digitale Cultuur	Chili	€ 1.500	€ 1.500

Programma Internationaal Cultuurbeleid DSI (OCW)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
Stichting SETUP	Next Library 2019	Presentatie	Digitale Cultuur	Denemarken	€ 1.443	€ 1.443
Foamlab Amsterdam	RandomForests RIXc Presentatie	Presentatie	Vormgeving	Letland	€ 641	€ 641
Hermen Maat	KissingData Shared Senses	Presentatie	Architectuur	Zuid Korea	€ 1.500	€ 1.500
Studio Wiersema!	Cut the Crap	Presentatie	Digitale Cultuur	Verenigde Staten	€ 1.140	€ 1.140
Jana Vuksic	Atelier Badem	Presentatie	Vormgeving	Servië en Montenegro	€ 760	€ 760
Prinsen.Studio	Touch base, college tour	Presentatie	Digitale Cultuur	Nieuw Zeeland	€ 1.500	€ 1.500
The Generator Foundation / TodaysArt	TodaysArt @ ISEA + ACT Festival 2019	Presentatie	Vormgeving	Zuid Korea	€ 1.500	€ 1.500
Stichting ISEA International	ISEA2019	Presentatie	Vormgeving	Zuid Korea	€ 1.500	€ 1.500
Studio Asja Keeman	Deelnamen 'New talents' Arquiteturas Film Festival	Presentatie	Digitale Cultuur	Portugal	€ 797	€ 797
millonaliu	PUBLISHING ACTS III - FUTURE ARCHITECTURE PLATFORM IN RIJEKA	Presentatie	Vormgeving	Kroatië	€ 800	€ 800
Nicky Assmann	Presentatie at ISEA2019, 25th International Symposium on Electronic Art	Presentatie	Vormgeving	Zuid Korea	€ 1.500	€ 1.500
Novo Typo	A colorful trip to TypeCon USA	Presentatie	Digitale Cultuur	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
Adri Schokker & T.S. Anna	The Forest at Evolving the Forest	Presentatie	Digitale Cultuur	Verenigde Koninkrijk	€ 1.310	€ 1.310
Cascoland	Madagascar Lab&Kitchen	Presentatie	Vormgeving	Madagascar	€ 1.500	€ 1.500
Rhian Morris Design	Outside Within	Presentatie	Digitale Cultuur	Tsjechië	€ 1.500	€ 1.500
Daphne Karstens Costume Design	'PING'	Presentatie	Digitale Cultuur	Rusland	€ 1.363	€ 1.363

Programma Internationaal Cultuurbeleid DSI (OCW)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
Stichting Fabulous Future	Lenços dos namorado (Working Title)	Presentatie	Digitale Cultuur	Portugal	€ 1.500	€ 1.500
Center for Culture and Development-The Netherlands	Residency with IKAT	Presentatie	Architectuur	Indonesië	€ 1.500	€ 1.500
Wind Tales BV	Wind Tales - Serious Play Conference US and Canada	Presentatie	Vormgeving	Canada	€ 1.500	€ 1.500
Dubbelbeeld	MUSEUM OF EDIBLE EARTH GOES TO RUSSIA	Presentatie	Architectuur	Rusland	€ 1.500	€ 1.500
Francesco Zorzi	Macula / The Theater is in The Mind	Presentatie	Vormgeving	Italië	€ 530	€ 530
Nextblue	Filmworkshop Me and Mekong	Presentatie	Digitale Cultuur	Vietnam	€ 1.100	€ 1.100
Questions Collective	The Auction of Venice	Presentatie	Digitale Cultuur	Duitsland	€ 1.170	€ 1.170
Martine van Kampen	The scientific, cultural, educational and touristic potential of Pustozersk - the first Russian town of the Arctic	Presentatie	Architectuur	Rusland	€ 1.500	€ 1.500
Elisa van Joolen	PORTAL 005	Presentatie	Architectuur	Noorwegen	€ 1.500	€ 1.500
Zatta Federica	Il Museo Aperto - Periferica Festival 2019	Presentatie	Vormgeving	Italië	€ 690	€ 690
Joana Chicau	A Webpage in Three Acts	Presentatie	Vormgeving	Denemarken	€ 480	€ 480
Evelina Rajca	Ars Electronica - Honorary Mention electronic Music and Sound Art - smart.ing bodies new site-specific composition	Presentatie	Digitale Cultuur	Oostenrijk	€ 1.500	€ 1.500
Melle Smets	International Design Week Jalandhar	Presentatie	Digitale Cultuur	India	€ 1.500	€ 1.500
Meneer Palma Audiovisual Director	Presentatie of Jan Bot at Video Vortex in Malta	Presentatie	Vormgeving	Malta	€ 1.020	€ 1.020

Programma Internationaal Cultuurbeleid DSI (OCW)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
SVP Architectuur en Stedenbouw	the 55th International ISOCARP World Planning Congress	Presentatie	Architectuur	Indonesië	€ 1.500	€ 1.500
Studio Renate Boere	International Design Week Jalandhar	Presentatie	Architectuur	India	€ 1.150	€ 1.150
Underware	Presentatie Grammatography op meerdere plekken in Japan	Presentatie	Architectuur	Japan	€ 1.500	€ 1.500
Graphic Rituals	Workshop Design Anthropology	Presentatie	Vormgeving	China	€ 1.400	€ 1.400
Studio Nã³ra bÃ©kÃ©s	Presentatie 'Two Revivals'	Presentatie	Vormgeving	Japan	€ 1.250	€ 1.250
rikkert paauw	Beauty is around	Presentatie	Vormgeving	Estland	€ 1.500	€ 1.500
Bart de Baets	The Line-Up	Presentatie	Vormgeving	Zuid Korea	€ 1.500	€ 1.500
Truly Truly V.O.F	Project Title	Presentatie	Vormgeving	Verenigde Koninkrijk	€ 1.500	€ 1.500
Nina Stottrup Larsen	Critical Mass: Get Real! 2019-2021	Presentatie	Architectuur	Rusland	€ 1.500	€ 1.500
Stichting Pink Pony Express	Beijing Design Week - The Still Lifes of Hot Memes	Presentatie	Digitale Cultuur	China	€ 1.440	€ 1.440
Stipo	The City at Eye Level for Kids at the Placemaking Week Conference	Presentatie	Digitale Cultuur	Verenigde Staten	€ 770	€ 770
Louise	BRB	Presentatie	Vormgeving	Malta	€ 290	€ 290
MMTHS	Drowning in Aether	Presentatie	Vormgeving	Verenigde Staten	€ 1.265	€ 1.265
Studio Bon	Luxury Of Choice	Presentatie	Architectuur	Verenigde Koninkrijk	€ 1.497	€ 1.497
Thijs Biersteker	Plastic Refrectic	Presentatie	Vormgeving	Ierland	€ 1.500	€ 1.500
Elwy Schutten Art Jewellery	How do we obtain identity from groups?	Presentatie	Vormgeving	Spain	€ 719	€ 719

Programma Internationaal Cultuurbeleid DSI (OCW)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
Kranen/Gille	Designblok Praha 2019 - Art House	Presentatie	Digitale Cultuur	Tsjechië	€ 1.500	€ 1.500
JODI.ORG	Presentatie werk bij opening nieuw MoMa - NewYork	Presentatie	Digitale Cultuur	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
Bin Koh	Fictional Advertising	Presentatie	Vormgeving	Switzerland	€ 1.500	€ 1.500
Studio Philip Vermeulen	Slue in Rio	Presentatie	Digitale Cultuur	Brazilië	€ 1.500	€ 1.500
Supersudaca	Supersudaca @ Bienalba 2019	Presentatie	Architectuur	Argentina	€ 1.120	€ 1.120
Rutger Muller	MUTEK.JP AI Music Lab	Presentatie	Vormgeving	Japan	€ 1.500	€ 1.500
Eline Kersten	Exploded View	Presentatie	Vormgeving	Italië	€ 1.500	€ 1.500
T. S. Martin	ORBIT in Tokyo	Presentatie	Vormgeving	Japan	€ 1.500	€ 1.500
Arvid&Marie	SAM for Microwave HongKong	Presentatie	Vormgeving	China	€ 1.500	€ 1.500
Liesbet Bussche	News from the Netherlands: Crossing Borders	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
Lostdogscollective	Loud Matter at Void Festival	Presentatie	Vormgeving	Denemarken	€ 1.500	€ 1.500
zo-ii	Keynote Playful Culture @ Game Arts International Assembly (GAIA)	Presentatie	Vormgeving	Argentina	€ 1.360	€ 1.360
All Things Moving	Die Schöne Magelone in New York	Presentatie	Digitale Cultuur	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
Jae Perris Consulting	Alacrity	Presentatie	Vormgeving	Georgia	€ 900	€ 900
yamuna forzani	Utopia fashion show in NYC	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 1.500	€ 1.500
andriusarutiunian	Talking Silently	Presentatie	Digitale Cultuur	Duitsland	€ 1.040	€ 1.040

Programma Internationaal Cultuurbeleid DSI (OCW)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
The Shoebox Diorama	Diorama No.4 : Die Fernweh oper	Presentatie	Digitale Cultuur	Verenigde Staten	€ 3.000	€ 3.000
Wendela Scheltema producties	Ahorse!	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 2.956	€ 2.956
Killing Architects	SXSW _Migration Trail open oproep	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 1.800	€ 1.800
Yin Aiwen	SXSW panel discussion: Reimagine Families	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 3.000	€ 3.000
P'tites Madeleines Productions	INCITEMENT	Presentatie	Digitale Cultuur	Verenigde Staten	€ 3.000	€ 3.000
Circus Family	Lighthouse Pilot SXSW 2019	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 6.000	€ 6.000
Ine GeversTentoonstellingsmaker	LOVE AND INTIMACY IN A ROBOTIC AGE	Presentatie	Architectuur	Verenigde Staten	€ 3.000	€ 3.000
Giuditta Vendrame	Humid World	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Verenigde Staten	€ 25.000	€ 25.000
Totaal subsidies verleend ICB DS1						€ 976.425

Subsidieverleningen focus-/maatwerklanden:

	€
België	57.510
Brazilië	3.000
China	53.262
Duitsland	66.761
Frankrijk	24.000
Indonesië	3.000
Italië	8.720
Japan	38.750
Suriname	0
Turkije	8.900
Verenigde Staten	127.019
Verenigd Koninkrijk	86.270
Zuid-Afrika	53.231
Zuid-Korea	27.955

Totaal focus- en maatwerklanden **€ 558.378**

% focuslanden in DS1 **57,19%**

Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
Elke Uitentuis	(Re)model citizens	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Egypte	€ 15.000	€ 15.000
Stichting Impakt	IMPAKT and Cairotronica - We Are Data	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Egypte	€ 15.000	€ 15.000
Abouzahra	A SQUARE METER BERBER	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Marokko	€ 15.000	€ 15.000
Stichting Sonic Acts	Murmansk Prospekt	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Rusland	€ 15.000	€ 15.000

Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
Stichting Amsterdams Andalusisch Orkest	Tangier: Facets of a Mediterranean Intersection	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Marokko	€ 15.000	€ 15.000
DVN Architect	Identity in typical, Research of the typical buildings of Palaces of Culture in the former USSR	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Rusland	€ 15.000	€ 15.000
Maatschap Observatorium	Who owns the River?	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Rusland	€ 14.900	€ 14.900
Space Crafters	Tradition as a Making Tool	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Turkije	€ 14.540	€ 14.540
DecoType - Designers of Computer-aided Typography	Aseel	Ontwerpend onderzoek	Architectuur	Egypte	€ 14.500	€ 14.500
Manon Bachelier	NEW GEOGRAPHIES OF THE MEDITERRANEAN SEA	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Marokko	€ 14.992	€ 14.992
thijs verhaar	inclusive regenerated fashion in Turkey	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Turkije	€ 15.000	€ 15.000
nomaos	What Do Landscapes Say? Speculating the Diversity of Landscapes and Identities	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Rusland	€ 15.000	€ 15.000
Ba7r	Papyrus and New Meda	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Egypte	€ 15.000	€ 15.000
Jeanne van Heeswijk / Jeannetworks	QANAT: a training for the not yet	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Marokko	€ 15.000	€ 15.000
Random Works	POMACE: Learning Circularity from Olive	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Turkije	€ 14.980	€ 14.980

Programma Internationaal Cultuurbeleid DS2 (BZ)						
Specificatie per gehonoreerd project						
Aanvrager	Naam project	Type activiteit	(sub)discipline	Land*	Aangevraagd bedrag	Verleend bedrag
Minem Sezgin Project Management Services	No Seat At The Table	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Turkije	€ 15.000	€ 15.000
Random Works	Pomace: Learning Circularity from Olive	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Turkije	€ 50.000	€ 50.000
thijs verhaar	Inclusive regenerative fashion in Turkey	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Turkije	€ 50.000	€ 50.000
Space Crafters	Tradition as a Making Tool	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Turkije	€ 50.000	€ 50.000
Minem Sezgin Project Management Services	No Seat At The Table	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Turkije	€ 50.000	€ 50.000
Abouzahra	ONE SQUARE METER BERBER	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Marokko	€ 50.000	€ 50.000
nomaos	What Do Landscapes Say? Speculating the Diversity of Landscapes and Identities	Ontwerpend onderzoek	Vormgeving	Rusland	€ 50.000	€ 50.000
Stichting Sonic Acts	Murmansk Prospekt	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Rusland	€ 50.000	€ 50.000
Stichting Impakt	We Are Data (phase 2)	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Egypte	€ 50.000	€ 50.000
Elke Uitentuis	Taking Stock	Ontwerpend onderzoek	Architectuur	Egypte	€ 50.000	€ 50.000
Ba7r	Papyrus and New Media	Ontwerpend onderzoek	Digitale Cultuur	Egypte	€ 50.000	€ 50.000
Totaal subsidies verleend ICB DS2						€ 1.038.912

Rapport van feitelijke bevindingen

V. Eindverantwoording projectsubsidies

Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte

Op 16 maart 2017 is aan het Stimuleringsfonds onder kenmerk D.16.00888 subsidie verleend voor de uitvoering van het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte 2017-2018.

De aanvraag hiervoor is op 15 december 2016 samen met het bijbehorende activiteitenplan bij het ministerie ingediend. Het bedroeg een subsidie ter waarde van €1.200.000 voor de periode tot 31 december 2018. Deze termijn is tussentijds in overleg met het ministerie bijgesteld naar 1 september 2019 (brief dd. 20 december 2018, ons kenmerk D.18.01479).

In maart 2017 is een uitgewerkt werkplan nagezonden waarin dieper op de geplande resultaten van het ontwerpprogramma en de samenwerking met het ministerie is ingegaan. Deze samenwerking richtte zich op de communicatie en de inzet van elkaars netwerken, de monitoring van de voortgang van en de aansluiting op het programma Visie Erfgoed en Ruimte 2017-2018.

Nadien is in overleg met de ministeries en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een bijstelling in het uitvoeringsplan voor de afronding van het Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte overeengekomen. Het doel van het flankerend programma niet gewijzigd, alleen de vorm van de eindresultaten is veranderd. Deze wijziging is op 5-10-2018 geaccordeerd. Hierbij is aangegeven dat het gewijzigde uitvoeringsplan als uitgangspunt zou dienen bij de beoordeling van de eindrapportage van de subsidieverantwoording.

Financiële verantwoording projectsubsidie:

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum			
<u>Programma Erfgoed & Ruimte 2017-2018</u>	1149062	16-3-2017			
Verleende subsidies Programmalijn 1 - Klimaatadaptatie in de stad			400.000	400.360	-360
Verleende subsidies Programmalijn 2 - Energietransitie in het landschap			400.000	399.719	281
Verleende subsidies Programmalijn 3 - Toekomstbestendige wederopbouw wijken (in relatie tot. zorg)			20.000	20.000	-
Flankerende activiteiten & communicatie			236.000	266.968	-30.968
APK			144.000	144.000	-
Financiering overbesteding uit instellingssubsidie				-31.047	31.047
Totaal			1.200.000	1.200.000	-

De financiële en kwantitatieve verantwoording is gedaan in de jaarrekeningen 2017 en 2018. In onderstaand overzicht een samenvatting van de gegevens uit de jaarrekeningen:

	2017	2018	Totaal
Verleende subsidies	441.906	378.173	820.079
Flankerende activiteiten	22.645	244.323	266.968
APK	56.634	87.366	144.000
Financiering overbesteding uit instellingssubsidie		-31.047	-31.047
	521.185	220.400	1.200.000

Aantal subsidieaanvragen	61	12	73
Aantal gehonoreerde projecten	23	11	34

De bovengenoemde financiële en kwantitatieve gegevens zijn in de desbetreffende jaarrekeningen verantwoord en bij de accountantscontrole betrokken. Bij de jaarrekeningen 2017 en 2018 is een goedkeurende controleverklaring afgegeven door de controlerend accountant.

Middels deze verantwoording, dien ik hierbij het verzoek in om de projectsubsidie Ontwerpprogramma Erfgoed en Ruimte vast te stellen op € 1.200.000.

Rotterdam, 4 maart 2020

Syb Groeneveld
directeur | bestuurder